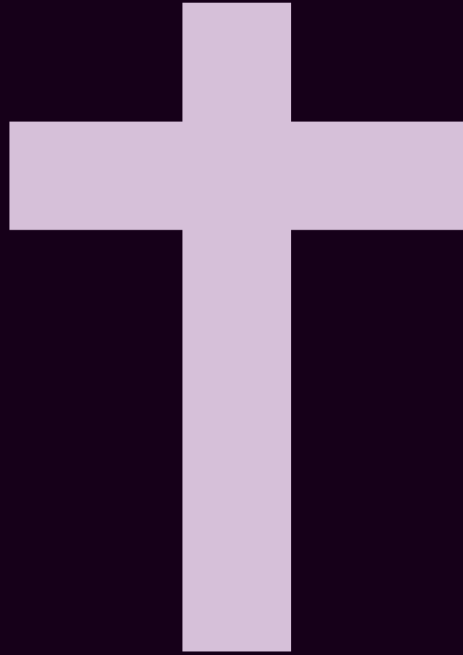

EUANGELION UNNI TA JESU-ÚBA CHRIST-KO-BA

UPATOARA LUKA-UMBA

The Gospel According to Luke in the Awabakal language of
Australia

EUANGELION UNNI TA JESU-ÚBA CHRIST-KO-BA UPATOARA LUKA-UMBA
The Gospel According to Luke in the Awabakal language of Australia

Public Domain

Language: Awabakalkoba (Awabakal)

2020-03-03

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023
d6db59b5-f660-51ee-98f5-a9b6193eac6e

Contents

Luka	1
----------------	---

EUANGELION UNNI TA JESU-ÚMBA CHRIST-KO-BA UPATOARA LUKA-UMBA

- ¹ WONTO ba kauwálo mankulla unnoa tara túgunbilliko gurránto géen kinba,
- ² Yanti bo gearun kin bara gúkulla, unnoa tara nakillikan kurri-kurri kabiruğ gátun mankillikan wiyellikanne koba.
- ³ Murrárág tia kátan yantibo, koito bağ ba tuiğ ko girouğ, Teopolo murrárág ta,
- ⁴ Ğurra-uwil koa bi tuloa, unnoa tara wiyatoara banuğ ba.
- ⁵ Yanti-kálai ta Herod noa kakulla, Piriwál noa kakulla Iudaia ka, kakulla noa tarai hiereu Dhakaria yitirra, Abia-umba konara: gátun nukuğ gikoúmba yinálkun koba Aaron-umba, ğiakai bountoa yitirra Elidhabet.
- ⁶ Buloara bula kakulla murrárág Eloi kin, mikan ta gurraiyeleún bula Yehóa-ko noa ba wiyellikanne yarakai ma korien.
- ⁷ Keawaran bula wonnai korien kulla, bountoa Elidhabet gurrauwai; gátun bula ba gurroğbai kakulla.
- ⁸ Gátun yakita kakulla, umulliela noa ba Eloi kin makan ta, yirruğ ka gikouğ kin hiereu koba,
- ⁹ Yanti kiloa hiereu koba uman, yirruğ ka gikoúmba ta upulliko bon porapora koiyuğ ko uwá noa ba nao koba Yehóa kai koba.
- ¹⁰ Gátun yanti bo yantinto konara kúri wiyelliela warai ta yakita winelliela ba porapora.
- ¹¹ Gátun paipéa noa aĝelo Yehóa-umba gikouğ kin, ğarokilliela noa túgkağkirri ka koiyuğ kón ta porapora ka.
- ¹² Gátun nakulla bon noa ba Dhakaria ko, unma bon noa ba, kinta ğaiya noa ba kakulla.
- ¹³ Wonto ba aĝelo wiya noa, Kinta kora bi kauwa, Dhakaria; kulla ğurra ta wiyellikanne ğiroúmba, gátun nukuğ ko ğiroúmba ko wonnai kánún ğiroúmba, gátun wiyánún bi ğiakai yitirra Ioanne.
- ¹⁴ Gátun pitál bi kánún, pitál kauwákan kánún pórkullinún gikouğ kinbiruğ.
- ¹⁵ Kauwál wal noa kánún, mikan ta Yehóa kin, gátun keawai wal noa wain pitánún, keawai tarere, gátun warakağ wal noa witellinún Marai yirriyirri kan biruğ ko, waraka biruğ tunkán ta biruğ.
- ¹⁶ Gátun noa wiyánún wal barun kauwál-kauwál wonnai Ithárael-umba Yehóa-kin ko Eloi ta barúnba.
- ¹⁷ Gátun wal noa uwánún gikouğ kin mikan ta kaiyu ka Marai ta Elia-uúmba, warbuğgulliko búlbúl biyuğbai tara koba wonnai kolağ, gátun barun kinko tuloa kako; uma-uwil koa barun kúri kurrikurri Yehóa kinko.
- ¹⁸ Gátun noa Dhakariako wiya bon aĝelonuğ, Yakoai kan bağ gurránún unni? kulla bağ gurroğbai, gátun nukuğ emmoúmba gurroğ géen.
- ¹⁹ Gátun noa aĝeloto wiya bon, Gatoa Gabriel, ğakillin Eloi kin mikan ta; gátun yuka tia wiyelliko girouğ, gátun túgunbilliko ğali tara ko pitálmullikanne ko.
- ²⁰ A! gurrulla bi, góg ko wal bi kánún, gátun kaiyu korien wal bi kánún wiyelli ta, yaki-kálai tako purreağ kako unni tara kánún ba, kulla bi ba ğurra korien wiyellikanne emmoúmba, kabo kánún wal unni tara.
- ²¹ Gátun bara kúri ko mittia Dhakarianuğ, gátun kotelliela minnuğ-bulliela noa tunkéa noa nao ka.

22 Ġatun noa ba paikulléún warrai ta, kaiyu korien noa wiyelli ko barun; ġatun bara ġurra Marai noa nakulla nao ba; kulla noa wauwál-wauwál umá barun ġatun, ġarokilliela noa ġóg ko.

23 Ġatun kirun kabulla purreàġ ġikoúmba umullikanne, waita ġaiya noa uwá kokerá ko ġikouġ ka tako.

24 Ġatun yukita purreàġ ka Elidhabet ġikoúmba nukuġ warakáġ bountoa, ġatun yuropulléún bountoa warán yellenna ka, wiyelliela bountoa,

25 Yanti noa tia Yehóako umá nakulla noa tia ba purreàġ ka, mankilliko barun ba béelmulli tin kúri tin.

26 Tarai-ta yellenna ka hek ka, Gabriel ta aġelo ta puntimai ta wiyabunbia bon Eloi kinbiruġ uwolliko, purrai kolaġ, Galilaia koba, ġiakai Nadharet,

27 Mirrál lako wiyatoara ko, kúri kako Yotheop kinko yitirra ko, wonnai taro noa Dabidúmba; ġatun mirrál ġiakai yitirra Mari.

28 Ġatun noa aġelo uwa bounnoun kin, ġatun wiyelliela, A! murràràġ umatoara bi Yehóa kátan ġirouġ katoa ba; murràràġ umatoara bi nukuġ ka.

29 Ġatun bountoa ba nakulla bon, kinta bountoa kakulla wiyellita ġikouġ kin, ġatun kotelliela bountoa minariġ unni totóġ kátan.

30 Ġatun aġeloko wiya bounnoun, Kinta kora bi, Mari: kulla bin pitálmatoara Eloito noa.

31 A, ġurralia bi, warakáġ bi kánún, wonnai kan ġirouġ kin pika ka, ġatun yinal pórkullinún, ġatun bi ġiakai yitirra IETHU.

32 Ġatun wal noa kauwál kánún, ġatun wal bon wiyánún ġia kai Yinal ta wokka ka ko; ġatun noa Yehóako Eloito gúnún wa bon yellawollikanne biyuġbai koba Dabidúmba ġikoúmba:

33 Ġatun noa wiyánún wal yanti-katai barun Yakobúmba; ġatun ġikoúmba piriwálkanne keawai wal kánún wirán.

34 Wiya ġaiya bountoa bon aġelonuġ Mariko, Yakoai ke unni kánún, kulla baġ kúri korien?

35 Ġatun noa aġeloko wiya bounnoun, Tanan wal noa uwánún Maraikan murràràġkan ġirouġ kinko, ġatun kaiyuko wokka tinto wutinún wal ġirouġ, koito ba unnoa ta murràràġ pórkullinún ġirouġ kin; wiyánún ġiakai yinal ta Eloi koba.

36 A, ġurralia, ġiroúmba wuġgunbai Elidhabet, warakáġ bountoa yinal ġurroġéen koba bounnoun ba; ġatun unni ta yellenna hek ta bounnoun-kai-kan wiyatoara ġurra-uwai.

37 Kulla ġurakito ke noa Eloito kaiyukanto ke.

38 Ġatun bountoa Mariko wiya, Kauwá yanti kámúnbilla tia wiya bi ba; ġatoa mankillikan Yehóa-úmba. Ġatun noa aġelo púntirkulléún bounnoun kinbiruġ.

39 Ġatun bountoa Mari buġkulléún unti-tara purreàġ ka, ġatun uwa bountoa karakai bulkára kolaġ, kokerá ko Yuda kako;

40 Ġatun bountoa uwa kokera ko Dhakaria-úmba kako, ġatun búġbúġ ka bounnoun Elidhabetnuġ.

41 Ġatun yakita ġaiya ġurrá bountoa ba Elidhabetto pulli Mariúmba, tulutilléún ġaiya wonnai bounnoun kin pika ka; ġatun warapál bounnoun ba Elidhabet kin Maraikanto murràràġko:

42 Ġatun bountoa wiyelléún pulli wokka wiyelliela, murràràġ umatoara bi nukuġ ba; ġatun murràràġ umatoara peil ġiroúmba pika koba.

43 Ġatun minariġ tin tia unni, tanan uwa tunkan piriwál koba emmoúmba?

44 Kullá baġ ba ġurrá pulli ġiroúmba ġurruéuġ ka emmouġ kin, wonnai ġaiya tia tulutilléún emmouġ kin pika ka pitál ko.

45 Ġatun murràràġ umatoara bountoa ġurrá; kulla unnoa tara kánùn umatoara, wiyatoara bounnoun kin Yehóa kinbiruġ.

46 Ġatun Mariko bountoa wiya, “Maraito emmoúmba ko wiyan murrayi bon Yehóanuġ,

47 Ġatun maraito emmoúmba ko pitál umulléün Eloi kin Miroma emmoúmba.

48 Kulla noa nakulla mirrál bountoa ba umullikan ġikoúmba; A, unti biruġ yantinto tia wiyánùn murràràġ upatoara.

49 Kulla noa tia kaiyukanto unnoa tara kauwál uma; ġatun yitirroa ġikoúmba murràràġ upatoara kátan.

50 Ġatun murrayi ġikoúmba barun kinba kintakan bon kátan willuġġél kúri kabiruġ tarai kúri kabiruġ.

51 Túgunbilléün noa kaiyukan turruġ ġikoúmba; wupéa noa barun ġaruġ ġara yaroyaro búlbúl ban kotellikanne.

52 Upéa noa barán parrán kaiyukan yellawolligél labiruġ barúnba, ġatun wupéa noa barun mirrál wokka laġ.

53 Ġukulla noa kapirrikan ko murràràġ ta, ġatun noa barun parólkan yuka mirrál ko.

54 Umulléün noa ġikoúmba umullikan Itháraelnuġ, ġurrulli biruġ ġikouġ kinbiruġ murrayi ta ġikoúmba;

55 Yanti wiya noa ba barun biyuġbai to ġearúnba, Abáramnuġ, ġatun barun wonnai tara ġikoúmba yanti katai.”

56 Ġatun Mari bountoa kakulla bounnoun katoa ġoro ka yellenna ka, ġatun willuġ ba ġaiya bountoa bounnoun ka tako kokera ko.

57 Yakita ġaiya Elidhabetúmba kakulla wonnai pórkullinùn; ġatun yinal bounnoun ba pórkulléün.

58 Ġatun ġurra bara kótita ko bounnoun bako, yanti Yehóako noa ba murràràġ umá bounnoun kin; ġatun bara pitál kakulla ġatun bountoa

59 Ġatun yakita ġaiya purreáġ ka, uwa ġaiya bara kullabulliko wonnai ko; ġatun bara wiya bon ġiakai Dhakaria, biyuġbai tin yitirra tin

60 Ġatun tunkanto wiya bountoa, Yanoa; kulla bon wiyánùn ġiakai Ioanne.

61 Ġatun bara bounnoun wiya, Keawaran ġiroúmba kótita wiya ba ġiakai unni yitirra

62 Ġatun bara túġa umulléün bon biyuġbai ko ġikoúmba ko, wonnén noa bon yitirra wiyánùn?

63 Ġatun noa wiya upulligél ko, ġatun noa upa wiyelliela, Yitirra noa ġiakai Ioanne. Ġatun bara yantinto kota.

64 Ġatun tanoa-kál-bo kurraka buġkulléün ġikoúmba, ġatun bon ġikoúmba tálláġ balbal kakulla, ġatun noa wiya, ġatun noa wiya murrayi Eloinuġ.

65 Ġatun bara kinta kakulla yantin ta untakál; ġatun unni tara wiyellikanne totóġ kakulla yantin ta kaloġ koa bulkaroa Yuda ka.

66 Ġatun bara yantinto unnoa tara ġurra wúnkulla barun kin búlbúl la, wiyelliela, Yakoai unni ta wonnai kánùn! Ġatun máttára Yehóa-úmba ġikouġ kin kátan.

67 Ġatun noa Dhakaria ko biyuġbai ġikoúmba, warapal bon wupéa Marai to yirriyirri to, ġatun noa wiyelliela ġiakai,

68 “Kámúnbilla bon Yehóanuġ Eloinuġ Ithárael koba pitálliko; kulla noa uwa barun nakilliko, ġatun wirrilliko kúri ko ġikouġ kaiko.

69 Ġatun bouġbuġġa noa nulka-nulka ġolomullikan ġearun, kokerá Dabid-úmba ka ġikoúmba mankillikan;

⁷⁰ Yanti noa ba wiya kurraka ko propet koba ko yirriyirrikan to yantin to, purrai yantin kurrikurri kabirug:

⁷¹ Goloma-uwil koa gearun gearunba bukka tukulla birug, gatun mattara birug barun kinbirug yantin tabirug yarakai willug kabirug.

⁷² Umulliko murray ko wiyatoara barun kin biyugbai ko gearunba, gatun gurrulliko gikoumba wiyatoara yirriyirri ta;

⁷³ Pirral-man noa gali wiyelliela bon Abaramnug biyugbai gearunba,

⁷⁴ Guwil koa gearun noa, mankilliko gearun mattara birug bukkakan tabirug gearunba, gurra-uwil koa geen bon kinta korien ko,

⁷⁵ Yirriyirrikan gatun murraragkan mikan ta gikoug kin, yantin ta purreag ka moron gearunba.

⁷⁶ Gatun gintoa, wonnai ta, wyanun bin yitirra propet ta wokka kako; kulla bi uwanun ganka mikan ta Yehoa kin, upulliko yapug ko gikoumba;

⁷⁷ Gukilliko gurrulliko moron ko gikoug kaiko kuri ko, warewarekan yarakai barunba,

⁷⁸ Murray tin kanwollin Eloi koba tin gearunba, gurrakan wokka kabirug tanan uwa gearun kinko,

⁷⁹ Gukilliko purreag barun ko yellawolli ta ba ko gorogora ba ko, gatun komirra kaba tetti koba, yutilliko tinna ko gearunba ko yapug koa pitál koba koa."

⁸⁰ Gatun wonnai poaikulleun, gatun guraki noa maraikan ko, kulla noa korug koa yakita ko purreag kako paipéa noa ba Itharael kinko.

2

¹ YAKITA purreag ka, wiya noa Kaithariko Augutoko, upa-uwil koa barayantin kuri murrapulliko.

² Gatun unni murrapullikanne una yakita Kurinio noa ba kobana kakulla Thuria ka.

³ Gatun yantin bara uwa murrapulliko barun ka tako.

⁴ Gatun noa Yothep uwa wokka-lag Galilaia kabirug, kokerá birug Nadharet tabirug, Iudaia kola, kokerá kola Dabidumba kola, giakai yitirra Bethlehem; (kulla noa kokerá koba gatun kotita koba Dabidumba;)

⁵ Murrapulliko bon gatun Mari bounnoun katoa, wiyatoara nukug gikoumba, wonnai kan bountoa waraka.

⁶ Gatun yakita kakulla, kakulla bara ba unta, purreag ka katan porkulli koa bountoa ba wonnai.

⁷ Gatun bountoa porbuggulleun kurri-kurri yinal, gatun bountoa muggama bon kirikin to, gatun bon wunkulla takilligella buttika koba ka; kulla wal tantullan kokerá takilligel.

⁸ Gatun bara eipu-kal untoa kakulleun, tumimillin wirral barun ba tokoi ta

⁹ Gatun noa agelo Yehoa-umba tanan uwa barun kin, gatun kullaburra Yehoa-umba kakulla barun katoa; kinta gaiya bara kakulla.

¹⁰ Gatun noa ageloko wiya barun, Kinta kora; kulla nurun bag wiyen murrarag totog kakilliko pitál ko, kakilliko yantin ko kuri ko.

¹¹ Kulla nurunba porkulleun unni purreag, kokerá Dabidumba ka, Golomullikan ta, noa Kritht ta Piriwal ta.

¹² Gatun unni tuga kanun nurunba; nanun bobognug gamatoara kirikin taba, kakillin ba takilligel laba

¹³ Gatun tanoa kal bo paipéa konara morokokal gikoug katoa agelo katoa, murrarag wiyellin bon Eloinug, giakai,

14 Wiyabunbilla bon murràràğ Eloinuğ wokka kaba moroko kaba, ğatun kámünbilla pitál purrai tako, murràràğ umatoara barun kúri ko.

15 Ğatun kakulla ba, waita uwa bara ba, aĝelo barun kinbiruğ moroko kolağ, wiyellan bara éipu-kál taraikan-taraikan, Waita géen yakita Bethlehem kolağ, na-uwil koa unnuğ tara kakulla ba, ğala Yehóako noa wiya géarun

16 Ğatun bara uwa kurrakai, ğatun nakulla Marinuğ, ğatun boboğ pirikilliela takilligél laba.

17 Ğatun nakulla bara ba, wiyabünbéa bara yantin ta purrai ta unnoa wiyellikanne wiyatoara barun wonnai tin.

18 Ğatun bara yantinto ğurra, kotelliela unnuğ tara, wiya barun bara éipu-kál-lo.

19 Wonto ba bountoa Mariko miromá unni tara, ğatun kota bountoa minki ka búlbúl-la bounnoun kin.

20 Ğatun bara éipu-kál willuğ ba kakulla, murràràğ wiyellin ğatun pitálmullin bon Eloinuğ ğala biruğ natoara biruğ ğurratoara biruğ bara yantita wiyatoara ba barun kai.

21 Ğatun purreàğ ét ta kakulla ba, kullintiela ko túĝa-witia wonnai, ğiakai bon wiya Iéthu, ğala ba wiya noa aĝeloko kurrikurri noa ba pika ka kakulla kunto ka.

22 Ğatun purreàğ ka ğoloin ta killibinbin bounnoun ba, yanti Mothé-ko noa ba wiya, mankulla bara bon Hierothalem kolağ, ğukilliko bon Yehóa kin;

23 (Yanti wupa ba wiyellikanne ta Yehóa-úmba ğiakai, Yantin kúri tara ğanka-ĝanka pika kabiruğ yirri-yirri wal kánún yitirroa Yehóa koba;)

24 Ğatun ğukilliko ğutoara, ğala wupa ba wiyellikanne taba Yehóa-úmba, ğiakai, Buloara purrouĝkan ĝa keawai wuroğ buloara poppolameri.

25 A! ğatun kakulla noa tarai kúri Hierothalem kaba, ğiakai noa yitirra Thimeon; ğatun unnoa kúri wiyellikan tuloakan, ğatun ğurrullikan, mittillin pitál ko Ithárael-úmba ko; ğatun Marai yirri-yirri-kan kakulla ğikouğ kin.

26 Ğatun bon wiyatoara Maraito yirri-yirri-kan-to, keawai noa nanún tettibullikanne, na-uwil koa noa Krithtnuğ Yehóa-úmba.

27 Ğatun noa uwa Marai toa hieron kako: ğatun bula ba porikullaito puruma wonnai Iethu kin, umulliko bon yanti ko upatoara ko wiyellikanne tako,

28 Mankulla ğaiya bon noa ğikouğ kin turruğ ka, ğatun pitálma noa bon Eloinuğ, ğatun wiyelliela,

29 “Wamünbilla bi tia Yehóa yakita pitálkan, yanti wiya bi ba:

30 Kulla bağ nakulla ğaikouğ ko ğolomullikan ğiroúmba,

31 Ğali ko kakilliko ğintoa yantin ko kúri ko mikan tako;

32 Kaibuğ kakilliko barun ethánékal ko, ğatun pitál kakilliko kúri ko Ithárael ğiroúmba ko.”

33 Ğatun bula Yotheop ğatun Mari kotelliela unnoa wiyatoara ğikouğ kai.

34 Ğatun Thimeon ta noa pitálma barun, ğatun wiyelliela Marinuğ tunkan ğikouúmba, “A! kátan noa unni wonnai kakilliko puntimulliko, ğatun bouĝkulliko kauwál-kauwál barúnba Ithárael koba; ğatun túĝa ko wiyéa kánún;

35 (Kauwa, yirrako bin turánún wal marai ğiroúmba kóti,) paipi-uwil koa kotatoara búlbúl labiruğ kauwál-kauwál labiruğ.”

36 Ğatun kakulla wakál Anna, propetkun, yinálkun Panuel koba, konara koba Ather koba; bountoa ta ğurroğéen ğağkakálin, ğatun kakulla bountoa poribai ta wunál la hepta ta, murrakin tabiruğ bountoa katalla;

³⁷ Ġatun bountoa mabogun kukulla wunál la éty-warra yantikalai tabiruġ, waita uwa korien bountoa hieron kabiruġ, wonto ba ġurrullielia Eloinuġ bon purreaġ ka ġatun tokoi ta ta-korien.

³⁸ Ġatun bountoa uwolliela tanoa-kal-bo, wiyapaiyéân bon Yehóanuġ, ġatun wiyellielia yantin barun ġikouġ kin barun, nakillikan ġupaiyiko Hierothalem kako.

³⁹ Ġatun upá bara ba unni tara yanti wiyatoara Yehóa koba, willuġbo ġaiya bara kakulla Galilaia kako, barun ka tako kóti kako Nadharet tako.

⁴⁰ Ġatun wonnai poaikulléün ġuraki noa maraikan kátan; ġatun pitálmatoara bon Eloi koba.

⁴¹ Waita uwa bula ġikoumba tunkan ġatun biyuġbai Hierothalem kolaġ yanti-katai wunál la takilligél lako kaiwitoara wokka koa.

⁴² Ġatun noa ba wunál la dodeka ka, waita ġaiya uwa bara Hierothalem kolaġ wirikái ko takilli ko.

⁴³ Ġatun kirun kakulla purreaġ, willuġbo bara ba, wonnai Iéthu noa minka willuġ ka Hierothalem ka; ġatun noa Yothepko ġatun tunkanto ġurra korien bula.

⁴⁴ Wonto bara ba punta bon barun kin konara, uwa purreaġ ka wakál la; ġatun bara bon tiwa kóti ta ka.

⁴⁵ Ġatun bara na korien bon ba, willuġbo ġaiya bara katéakún Hierothalem kolaġ tiwolliko bon.

⁴⁶ Ġatun purreaġ ka ġoro kulla, nakulla ġaiya bara bon murrug ka hieron ka, yellawolliela willi ka barun kin didathkaloi ka, ġurrullielia barun wiyellielia barun wiyellikanne pulli.

⁴⁷ Ġatun yantinto bara bon ba, ġurra, kotellielia bara bon ġuraki ġatun wiyatoara ġikoumba.

⁴⁸ Ġatun nakulla bara bon ba, unma ġaiya barun; ġatun tunkanto ġikoumba-ko wiya bon, Nai, minariġ tin bi kakulla ġearun kai? a! biyuġ ta uwa bali, tiwolliela bali bin, minki-kan-to.

⁴⁹ Ġatun noa wiya barun, Minariġ tin nura tia tiwolliela? keawai nura ba ġurran-upa-uwil koa baġ pintunúmba-kan wiya noa tia ba?

⁵⁰ Ġatun bara ġurra korien unnoa wiyelli ta wiya noa ba barun,

⁵¹ Ġatun noa uwa barun katoa barán Nadharet tako, ġatun ġurrullikan noa kakulla barun kin: wonto bountoa ba tunkan to ġikoumba miromá unni tara wiyellikanne murrug ka búlbúl la bounnoun kin.

⁵² Ġatun noa Iéthuko poaikulléün ġuraki kakilliko, ġatun kauwál kakilliko, ġatun pitálmulliko bon Eloito ġatun kúriko.

3

¹ Yakita kakulla wunál la pipátin ta piriwál koba Tiberio Kaithar koba, kobána noa Pontio Pilato Iudaia ka, ġatun tetrák noa Herod Galilaia ka, ġatun ġikoumba kóti Pilip tetrák noa Ituréa ka, ġatun yantin tako Trakoniti ka, ġatun Luthanio tetrák noa Abiléné ka,

² Annath ġatun Kaiapath hiereu piriwál bula kakulla, wiyellianne Eloi koba uwa Ioanne kinko bon, yinal Dhakaria koba, koruġ kaba.

³ Ġatun noa uwa yantin toa purrai toa Iorádan toa, wiyellielia korimulliko kanumaiko, warekulliko yarakai;

⁴ Yanti wupaitoara biblion ka wiyellikanne Ethaia koba propet koba, ġiakai, Pulli wakál koba wiyelléün koruġ kaba, Yapuġ Yehóa koba murraráġ umulla nura, tuloa kakillikoyapuġ ġikoumba.

⁵ Yantin ta pilabai warapal upinún, ġatun yantin ta bulkára umánún puntig; ġatun warin-warin ta umánún tuloa, ġatun yapuġ yarakai wolluġbiara umánún poitoġ;

⁶ Gatun yantinto nanún wal ñolomullikanne Eloi koba.

⁷ Wiya ñaiya noa barun konara uwa bara korimulliko ñikouñ kinko, Ela béara! konara maiya kiloa nura! ñanto nurun wiya murralliko bukka tin tanan ba uwánún?

⁸ Koito nura ba umullia murraráñ minki kabiruñ; ñatun kota yikora nura kóti ka minki ka nurun kin wiyelliko, Abáram ñearun noa ñearúnba biyuñbai; kulla bañ wiyán nurun, Eloi noa kaiyukan kátan umulliko unti tara biruñ tunuñ kabiruñ wonnai kakilliko Abáram kinko.

⁹ Gatun yakita baibai wúnkulla kúlai ta wirrá ka; koito ba yantin kúlai keawai kátan murraráñ kólbúntillánún wal barán, warekulliko koiyuñ kako.

¹⁰ Gatun kúriko bon wiya, wiyelliela, Minnuñ banún ñaiya ñéen?

¹¹ Wiya noa barun, wiyelliela, Niuwoa kót-kan buloarikan ñikoúmba, ñumunbilla bon keawai ko; ñatun niuwoa kuntokan ñumúnbilla bon yanti kiloa.

¹² Uwá ñaiya bara telóné korimulliko, ñatun wiya bon, Piriwál, minnuñ banún ñéen?

¹³ Gatun noa wiya barun, Manki yikora untoa-kál unnoabo mara wiyatoara nurúnba.

¹⁴ Gatun bara army-kanko wiya bon wiyelliela, Minnuñ banún ñéen? ñatun noa wiya barun, Bukkamai yikora yantin kúri, ñatun wiyéa-yemmai yikora ñakoyellaikan yantin kúri; ñatun murray kauwa nura ñaloakan ñutoarikan nurúnba.

¹⁵ Gatun bara ba kúri kotelliela, ñatun yantinto kúriko kotelliela murrúñ ka ba ko, búlbúl la ba ko barun kin ba ko ñikouñ Ioannenuñ, minariñ noa Kritht ta, mirka keawaran.

¹⁶ Ioanneto noa wiya barun yantin ta, wiyelliela, Korimulliko bañ kátan nurun bato ko; wonto ba wakál kaiyukan kauwál-kau wálkan ñatoa kiloa uwánún, murraráñ korien bañ poruñbuñgulliko tuññanuñ ko ñikoúmba ko; niuwoa ta korimanún nurun Marai to yirri-yirri ko ñatun koiyuñ ko:

¹⁷ Pituon ñikoúmba mankillin máttara ba, ñatun murkun noa umánún búnkillingél laba ñikoúmba, ñatun noa ka-umánún wiet ñikoúmba tako kokerá ko; wonto ba tirri koiyuñ-banún wal noa koiyuñ ka talokulli korien ta.

¹⁸ Tarai ta yantin kauwál-kauwál wiya noa: ñatun wiyelli ta ba ko barun kúri.

¹⁹ Wonto noa ba Herodnuñ tetráknúñ piralma bon, noa boun noun kin Herodia kin nukuñ ka Pilip-úmba ñikoúmba kóti koba, ñatun yantin yarakai noa ba uma Herodto,

²⁰ Yanti unni uma, wirriñbakulla bon noa Ioannenuñ jail ka.

²¹ Yakita barunbo karima yantin kúri, kakulla ñaiya korimulliela bon Iéthunuñ, ñatun wiyelliela, moroko ñaiya waruñkalléun,

²² Gatun uwa barán Maraikan yirri-yirrikan murrin kiloa purrouñkan kiloa, ñikouñ kin; ñatun wakál pulli kakulla moroko tin, wiyelliela, ñintoa ta emmoúmba yinal pitálmullikanne; pitáلمان baññirouñ.

²³ Gatun niuwoa bo Iéthu kakilliliela wunál la triakonta ka ñiko-úmba, puntelliela bon yinal Yothepúmba, wonto yinal Eli-úmba;.....

³⁸ Wonto yinal Enoth-úmba, wonto yinal Thet-úmba, wonto yinal Adam-úmba, wonto yinal Eloi-úmba.

4

¹ GATUN noa Iéthu warapálkan Maraikan yirri-yirri-kan, willuñbo kakulla Iorádan tabiruñ, ñatun bon yatéa Maraito koruñ kolañ,

² Nupitoara bon purreáñ ka tettarekonta ka diabollo. Gatun unta tara purreáñ ka keawai noa ta ba: ñatun ñoloin ba unta tara kakulla, kapiirri ñaiya noa kakulla.

³ Ġatun noa diabollo wiya bon, Wiya, bi ba yinal Eloï koba, wiyellia unni tunuġ ka-uwil koa kunto.

⁴ Ġatun noa Iéthuko bon wiya, wiyelliela, Wupatoara ta, Keawai kúri kánún moron kunto kabiruġ, wonto ba Eloï koba pulli tabiruġ.

⁵ Ġatun noa diabollo yutéa bon waita bulkará ko, nanunbéa bon yantin piriwál koba purrai ta ba tanoa-kál-bo kurrakai.

⁶ Ġatun noa diabollo wiya bon, yantin kaiyu kako ġunún bag ġirouġ, ġatun pitálmulliko ġali tara ko; koito ba ġukulla tia emmouġ; ġatun bag ġutan ganúmbo pitál bag ba kátan.

⁷ Ġintoa ba wiyánún tia, kánún bin yantin ġiroúmba.

⁸ Ġatun noa Iéthuko wiya bon, Kauwa bi, Thátan, willuġ ka emmouġ kin; koito ba wupatoara, Wiyánún wal bi Yehóanuġ ġiroúmba Eloinuġ, ġatun ġikouġ bo ġurránún wal bi.

⁹ Ġatun noa bon yutéa Hierothalem kolaġ, ġatun wúnkulla bo búlwarra ka hieron ka, ġatun wiya bon, Yinalla bi ba unni Eloïkoba, warekulla bi unti biruġ barán:

¹⁰ Kulla ba wupatoara ta, Wiyánún noa barun aġelo ko nakilliko ġirouġ, ġolomulliko ġirouġ;

¹¹ Ġatun bara bin manún máttarró wokka lag, tinna koa ġirouġ pultéa-kún tunuġ ko yantin ta.

¹² Ġatun Iéthuko, wiyelliela, wiya bon, Wiyatoara ta, Yanoa wal bi numa yikora bon Yehóanuġ Eloinuġ ġiroúmba.

¹³ Ġatun noa diabollo ġoloin kakulla unni tara nupatoara, waita ġaiya noa uwa ġikouġ kinbiruġ yakita ko.

¹⁴ Ġatun noa Iéthuko willuġ ko kakulla, kaiyukan Maraikan, Galilaia kako: ġatun totóġ bon kakulla yantin ta purrai kariġ ka.

¹⁵ Ġatun noa wiyelliela thunagóg ka barun ka ta, pitál wiyatoara bon yantinto.

¹⁶ Ġatun noa uwa Nadharet tako, kakulla noa poaikulléün unta; ġatun, yanti katai noa ba, uwa noa thunagóg kako purreaġ ka thabbat, ġatun ġarokéa wokka laġ wiyelliko.

¹⁷ Ġatun ġukulla bon biblion ta propet koba Ethaia koba: ġatun buġbuġġa noa ba biblion, nakulla ġaiya noa ġiakai upatoara,

¹⁸ Marai ta unni Yehóa koba emmouġ kinba, kulla noa tia putia wiyelliko Euagelion barun kin mirrál la; yuka noa tia turon umulliko minkikan ko, wiyelliko barun wúntoara ko wamunbilliko, ġatun na-uwil koa bara munmin to, buruġ buġgulliko barun búntoara,

¹⁹ Wiyelliko * * * ġurrabunbilliko wunál la pitálmullikanne Yehóa koba.

²⁰ Ġatun noa wirriġ-buġġa biblion, ġatun noaġutéa kan bon umullikan ko, ġatun yellawa barán. Ġatun bara bon pimilliela ġaikúġ ko, yantin thunagóg ka ba ko.

²¹ Ġatun noa barun tanoa bo wiya, Turin-pai-béa unni wiya upatoara nurun kin ġurruéuġ ka unti purreaġ ka.

²² Ġatun yantinto bara ġurrullielia bon, ġatun kota bara pulli murrari kurraka kabiruġ ġikouġ kinbiruġ. Ġatun bara wiya, Wiya, unni ta Yothepúmbo yinal?

²³ Ġatun noa barun wiya, Nura ta wiyánún tia unni wiyellikanne, Karákal, turon bi umulla ġintoa bo; ġurra ġéen ba umatoara Kapernaum ka, umulla bi unti yantin ta purrai ta ġiroúmba ka.

²⁴ Ġatun noa wiya, Tuloa nurun bag wiyan, keawai propet ġurrá korien ġikouġ ka ta purrai ta kóti ka

25 Wonto bağ ba nurun wiyān tuloa, kauwāl-kauwāl ta mabogun Ithārael kulléun purreáğ ka Elia-úmba ka, yakita wirriğbakulla moroko ta wunāl ta ġoro ġatun yellenna hek ta, tara-wará kakulla yantin ta purrai kariğ ka;

26 Keawai Elianuğ yuka ba barun kinko, wonto ba Tbarepta kako Thidoni kako nukuğ kako mabogun tako.

27 Ġatun kauwāhkauwālkan leprokan Ithārael ka, yaki-kālai Eliéu koba propet koba; keawaran wakāl barun kinbiruğ turon umatoara, wonto ba noa Naaman Thuriakāl.

28 Ġatun yantin bara kakulla thunagóg ka, ġurra bara unni tara, bukka kauwāl kakulla

29 Ġatun bouğkulleün, ġatun yipa bon kokerá biruğ, ġatun bon yutéa pita kako bulkará ko kokerá ko wittitoara ko, wareka uwil koa bara bon walluğgón barán.

30 Wonto noa ba uwolliela Willi koa barun katoa, waita uwa.

31 Ġatun noa uwa barán Kapernaum kako, kokerá ko Galilaia kako, ġatun wiyelliela barun purreáğ ka thabbat ka.

32 Ġatun bara kota wiyellikanne tin ġikoúmba tin; kulla ġikoúmba pulli kaiyukan.

33 Ġatun kakulla wakāl kúri thunagóg ka, ġikouğ kin minki ka marai kakulla diabol koba yarakai koba, ġatun noa kaipulléün wokka,

34 Wiyelliela, Kámunbilla ġearun; minnuğ banún ġéen bin ġintoa Iéthu Nad-haretkāl? uwa bi ġearun tetti-umulli kolağ? ġimillin banuğ ġintoa ta; wakāl bo ta yirri-yirri-kan Eloī koba.

35 Ġatun bon Iéthuko koakulla, wiyelliela, Kaiyellia bi, ġatun paikulléa ġikouğ kinbiruğ. Ġatun bon ba wareka willi ka diabollo, paikulléün noa ġikouğ kinbiruğ, ġatun keawai bon tetti búntima ba.

36 Ġatun bara yantinto kota, ġatun wiyelliela barabo-barabo, Minariğ unni wiyellikanne! kulla noa wiya kaiyu-kan-to barun diabolnuğ yarakaikan, ġatun barun paikulléün warrai tako.

37 Ġatun totóg ġikoúmba kakulla yantin toa purrai kariğ koa.

38 Ġatun noa uwa thunagóg kabiruğ, ġatun pológkulléün Thimon kinko kokerá ko. Ġatun tunkán Thimonúmba nukuğ koba munni kakulla karinkan; ġatun bon bara wiya bounnoun kai kolağ.

39 Ġatun noa ġarokéa bounnoun kin turruğ ka, ġatun noa koakulla karin; ġatun wareka ġaiya bounnoun karinto; ġatun bountoa bouğkulléün tanoa-kāl-bo, ġatun umulliela barun kaiko.

40 Ġatun punnāl ba pulóg-kulliléün, yantin bara mankulla munni-munni-kan ġikouğ kinko; ġatun noa wunpilléün barun kin máttāra yantin ta, ġatun turon uma barun.

41 Ġatun diabol kauwāl-kauwāl paikulléün kauwāl-kauwal labiruğ, kaibulliela, ġintoa ta Kritht ta, yinal ta Eloī-koba. Ġatun noa barun koakulla wiya korien; kulla wal bara ġimilléün bon Kritht ta noa unnoa.

42 Ġatun purreáğ ba kakulla, waita noa uwa korariğ; ġatun bara kúriko tiwa bon, ġatun uwa ġikouğ kin, ġatun mima bara bon, keawai noa waita wapa barun kinbiruğ.

43 Ġatun noa wiya barun, Wiyánún bo ta wal bağ piriwālgél la Eloī koba taraikan ta kokerá; kulla wal tia ġaliko yuka.

5

1 ĠATUN yakita kakulla, warapa bon ba bara kuriko, ġurrulliko wiyellikanne Eloī koba, ġarokéa noa pitta ka waraka Gennetharet ta,

² Ġatun nakulla buloara murrinauwai kakilliela wara ka; wonto ba bara makoroban waita uwa murrinauwai tabiruġ, ġatun bara umullliela pika mirkun.

³ Ġatun noa uwa wakál la murrinauwai ta Thimon koba ka, ġatun wiya bon yógyóg umullia purrai tabiruġ. Ġatun noa yellawa barán, ġatun wiyelliella barun kùri murrinauwai kabiruġ.

⁴ Ġatun ġoloin noa ba wiya, wiya noa Thimónnuġ bon, Tuirkullia pirriko kako, ġatun wura pika nurúnba mankilliko.

⁵ Ġatun Thimónto, wiyelliela, wiya bon, Piriwál, uma ġéen tokoi ta yanti-katai, ġatun man korien; kulla bi wiyán wupinùn wal baġ barán pika.

⁶ Ġatun uma bara ba unni, kokoi-kokoi bara uma makoro katai kal, ġatun pika kilpaiya.

⁷ Ġatun bara wokkaimulléun barúnba tarai taba murrinauwai taba; wa-uwil koa barun wintamulliko. Ġatun bara uwa, ġatun warapál bara wupéa buloara murrinauwai, pillukullliela ġaiya bara.

⁸ Nakulla noa ba Thimónto Peterko, puntimulléan noa Iéthu kin warómbuġ ka, wiyelliela, Ela Piriwál! yurig bi wolla emmouġ kinbiruġ; kulla baġ yarakairán kùri kátan.

⁹ Kulla noa kota, ġatun yantin bara ġikouġ katoa ba, kauwállin makorrin mankulla bara ba.

¹⁰ Ġatun yantibo bara Yakobo ġatun Ioanne, yinal ta Lebedaio koba, mankillai bula ba Thimon katoa. Ġatun Iéthako noa wiya bon Thimóunug, Kinta kora bi; yakita biruġ manún wal bi barun kùri.

¹¹ Ġatun mankulla bara ba murrinauwai barán purrai tako, wúnkulla bara yantin, wirroba bon bara.

¹² Ġatun yakita kakulla, kakulla noa ba tarai ta kokerá, a! wakál kùri kauwál leprokan; nakilliela noa Iéthunuġ puntimulléun ġoarrá ko, ġatun wiya bon, wiyelliela, Piriwál, wiya, bi ba kalyukan kánún, umánún bi tia turon.

¹³ Ġatun noa bon wupilléun máttára ġikouġ kin, wiyelliela, Kauwá; turon bi kauwa. Ġatun tanoa-kál-bo leprota wareka ġikouġ kinbiruġ ko.

¹⁴ Ġatun noa bon wiya, wiyéakùn koa noa barun kùri; wonto ba yiruġ uwa tügunbilliko ġintoa bo hiereu kinko, ġatun ġuwa kulla bi turon umatoara, yanti to Mothé ka noa ba wiya, ġurrulliko kakilliko barun.

¹⁵ Wonta ba yantin kakulla totóg ġikouġ yantin toa purrai toa: ġatun kauwálko naro uwa ġurrulliko, ġatun turon kakilliko barun munni-munni ġikouġ kinbiruġ ko.

¹⁶ Ġatun noa uwa koruġ kako, ġatun wiyelliela.

¹⁷ Yakita kakulla tarai ta purreáġ ka, wiyelliela noa ba, yellawa ba Parithaioi ġatun didathkaloi wiyellikanne koba, yantin tabiruġ kokerá biruġ Galilaia kabiruġ, ġatun Iudaia kabiruġ, ġatun Hierothalem kabiruġ; ġatun kaiyanto Yehóa-úmba kakulla turon umulliko barun.

¹⁸ A! ġatun bara kùri wakál kùri kurréa pirrikilligél la munnikan karál; ġatun numa bara bon kurrilliko kokerá kolaġ, ġatun wúnkilliko bon ġikouġ kinko mikan tako.

¹⁹ Ġatun keawai bara napa wonnén kurrilliko murrug kolaġ konara tin, uwa bara wokka laġ kokerá bülwarra ka, ġatun wupéa bon barán kulla koa willi-willi kako pirrikilligélkan Iéthu kin mikan ta.

²⁰ Ġatun nakulla noa ba kotellikanne barúnba, wiya noa bon, Ela kùri, yarakai giroumba wareka ġirouġ kinbiruġ.

²¹ Ġatun bara ġárammateu ġatun Parithaioi kota, wiyelliela, Ġan-ke unni wiyan ba yarakai? Ġanto kaiyu-kan-to warekulliko yarakai, wonto ba wakállo Eloito?

²² Wonto noa ba Iéthuko ġurra kotatoara barúnba, niuwoa wiya wiyelliela barun, Minariġ tin nura kotelliela búlbúl lako nurun kin ba ko.

²³ Wonnén murràràġ wiyelliko, ġiroúmba ko yarakaito wareka ġirouġ kinbiruġ; ġa wiyelliko, Bouġkullia ġatun uwolliko?

²⁴ Wonto ba ġurra-uwil koa nura kaiyukan noa yinal kùri koba purrai taba yarakai warekulliko (wiya noa munni karál), Wiyan banuġ, bouġkullia ġatun mara ġiroúmba pirrikilligél, ġatun waita unwolla ġirouġ ka tako kokerá ko.

²⁵ Ġatun tanoa-kál-bo bouġulléun noa barun kin mikan ta, ġatun mánkulla unnuġ ġikoúmba pirrikéa noa ba, ġatun waita uwa ġikouġ ka tako kokerá ko koti kako, pitálmulliela bon Eloinuġ.

²⁶ Ġatun yantin bara kotelliela, ġatun bara ġaiya pitálma bon Eloinuġ, ġatun kinta laġ bara kauwál, kátan wiyelliela, Nakulla ġéen minariġ konéin buġgai.

²⁷ Ġatun yakita yukita waita uwa noa, ġatun nakulla wakál telónénuġ, ġiakai yitirra Lebi, yellawollin wúnkilligél la; ġatun noa wiya bon, Yettiwolla tia.

²⁸ Ġatun noa wúnkulla yanti bo bouġkulléun, ġatun noa bon yettiwa.

²⁹ Ġatun Lebiko bon noa upéa kauwál takillikanne ġikouġ ka ta koti ka kokerá: ġatun kauwál kakulla konara telónai ko ġatun tarai to yellawa barun katoa

³⁰ Wonto ba barúnba ġárammateu ġatun Parithaioi koakillan bara barun wirrobullikan ġikoúmba, wiyelliela, Minariġ tin nura tatan ġatun pittan barun katoa telónai koa ġatun yarakai toa?

³¹ Ġatun noa Iéthuko wiya barun, wiyelliela, Bara ba moron tai kátan keawai bara wiyan karákál; wonto ba bara munni kátan.

³² Uwa bag wiya korien ko murroġ taiko, wonto ba yarakai willuġ ko minki kakilliko.

³³ Ġatun wiya bon bara, Minariġ tin bara mupai kátan murrinmurrin wirrobullikan Ioanne-úmba, ġatun wiyan wiyellikanne, ġatun yantibo bara Parithaioi koba; wonto ba ġiroúmba ko tatan ġatun pittan?

³⁴ Ġatun noa wiya barun, Wiya, nura kaiyukan mupai umulliko barun wonnai kakillaikanne, yakita-kálai poribai ba kátan barun katoa ba?

³⁵ Wonto ba purreàġ kánun wal, mánun wal bon ba poribai barun kinbiruġ, ġatun yakita ġaiya bara mupai-kakillinún purreàġ ka unta tara.

³⁶ Ġatun wiya noa barun wakál parabol ġiakai: Keawai kùri ko wupillinún buġgaikál korokál la; ġa ba, yanti buġgaikál yirbuġġanún ġaiya wal, ġatun pontol buġgaikál labiruġ keawai korokál kilo kátan.

³⁷ Ġatun keawai kùri ko wupinún buġgaikál wain pika ka korokál la; kulla buġgaikállo potopai-yanún wal pika ka, ġatun kiroabullinún, ġatun pika kánun yarakai.

³⁸ Wonto ba buġgaikál wain wunún wal buġgaikál la pika ka; ġatun buloara murràràġ kátan.

³⁹ Ġatun keawai kùri koba pittánun korokál wain keawai noa mánun buġgaikál wain, kulla noa wiyan korokál ta murràràġ.

6

¹ ĠATUN yakita thabbat ka buloara, yukita thabbat ka kurri-kurri, uwa ġaiya noa murrug koa yeaiġél loa; ġatun bara wirrobulli-kan-to ġikouġ ka to tittia wolluġ yeai, ġatun takulla mirro-mirromá máttara barun kin.

² Ġatun taraikanto Parithaioi koba wiya barun, Minariġ tin nura uman unnoa keawaran murràràġ umulliko unti tara purreàġ ka thabbat ka?

³ Ġatun noa Iéthoko wiya, wiyelliela, Wiya nura, wiya nura, wiya ba unni, Dabid-to noa ba upa, niuwoabo ba kapiirri kakilla ġatun bara ġikouġ katoa;

⁴ Uwa noa ba kokerá kai Eloi koba, ġatun mankulla takulla nulai nakillilkanne, ġatun ġukulla barun ġikouġ katoa ba ko, keawaran murráráġ takilliko, wonto ba barúnba ko hiereu koba?

⁵ Ġatun noa barun wiya, Yinal ta kúri koba, piriwál noa kátan yantin ko thabbat ko.

⁶ Ġatun yakita kakulla tarai ta thabbat ta, uwa ġaiya noa thunagóg ka ġatun wiyelliela: ġatun wakál kúri unta kakulla, máttára ġikoúmba túġkaġkeri tirrai kakulla.

⁷ Ġatun bara ġárammateuko ġatun Parithaioiko tumiméa bon, wiya bon noa ba turon umulla purreáġ ka thabbat ta; wiyayemma-uwil koa bara bon.

⁸ Wonto noa ba kota barúnba ġurrullliela, wiya bon noa máttáran tirraikan, Bouġkullia, ġatun ġarokilla Willi ka. Ġatun noa bouġkulléun, ġatun ġarokéa.

⁹ Wiya ġaiya noa Iéthuko barun, Wiyánún wal bag nurun unni; wiya tuloa ta umulliko, murráráġ ġa yarakai umulliko purreáġ, ka thabbat ta? moron umulliko, ġa warekulliko?

¹⁰ Ġatun nakilliela kari-kari yantin barun, wiya bon noa, Tutullia bi máttára ġiroúmba. Ġatun upulléun ġaiya noa, ġatun máttára ġaiya bon turon uma yanti tarai ba.

¹¹ Ġatun bara warapalkan bukkakan kakulla; ġatun murráráġ wiyellan barabo-barabo, minnuġ banún bara bon ba Iéthunuġ.

¹² Yakita unta purreáġ ka, uwa noa bulkára kolaġ wiyelliko, yanti-katai noa tokoi ta wiyelliela bon Eloi-nuġ.

¹³ Ġatun yakita purreáġ ta, kaai ba noa barun wirrobullikan ġikoúmba; ġirimulléun noa barun kinbiruġ dodeka niuwoa, barun wiya ġiakai yitirra apothol;

¹⁴ Thimónnuġ (wiya noa ġiakai yitirra Peternuġ), ġatun ġikoúmba kurrakóg Andrea, ġatun Yakobo ġatun Ioanne, ġatun Pilip ġatun Bátolomai,

¹⁵ Mattaio ġatun Thoma, ġatun Yakobo Alpai-úmba, ġatun Thimon ġiakai wiya yitirra Dheloté,

¹⁶ Ġatun Iudath kurrakóg ta Yakobo-úmba, ġatun Iudath Ithákariot, ninwoa ġakoiyayé noa.

¹⁷ Ġatun noa uwa barán barun katoa, ġatun ġarawan tako ġarokéa noa, ġatun konaró wirrobullikan ġikoúmba, ġatun kauwál konara kúri Iudaiakál, ġatun Hierothalemkál, ġatun korowátari Turokál ġatun Thidonikál, uwa bara ġurrulliko bon, ġatun turon umulliko barun ba munn;

¹⁸ Ġatun bara wonkálman yarakai to marai to: ġatun barun umá turon.

¹⁹ Ġatun yantinto konaró numulla bon bara; kulla murráráġ paibéa ġikouġ kinbiruġ, ġatun noa turon umá yantin barun.

²⁰ Ġatun noa wokkalan nakulla ġaikouġ ko ġikoúmba wirrobullikan, ġatun wiya, Murráráġ umatoara mirrálko; kulla nurun ba piriwálgél la Eloi koba.

²¹ Murráráġ umatoara nura kapiirrikan yakita: kulla nura warapan wal kakilliko. Murráráġ umatoara nura túnkillin yakita, kulla nura kintellinún wal.

²² Murráráġ umatoara nura, yarakai umánún ġaiya nurun kúri ko, ġatun warekanún nurun, ġatun yarakai wiyánún nurun, ġatun warekanún yitirra nurúnba yanti yarakai ba, ġikouġ kin biruġ yinal kúri koba kabiruġ.

²³ Pitál nura kauwa ġatun úntellia unta purreáġ ka; kulla nurúnba ġukillikanne kauwál kátan moroko kaba; yanti umá bara biyuġbai tako barun ka to barun propetnuġ.

²⁴ Yapal nura porólkan kátan! kulla nura mankulla ta pitál nurúnba.

²⁵ Yapál nura warakan! kulla nura kapiirrikánún. Yapal nura kintellan yakita! kulla nura ġirellinun ġatun túnkillinún.

²⁶ Yapal nura, murrárág wiyánún ba yantinto kuriko nurun! yantibo barúnba biyuġbai ta ko barun ġakoyaye propetnuġ.

²⁷ Ġiakai baġ wiyán nurun ġurrullikan, Pitálumulla barun yarakai willuġ nurúnba; murrárág umulla barun yarakai nurúnba uman,

²⁸ Murrárág barun wiyella koatan nurúnba; ġatun wiyella bon Eloinuġ wiyella barun yarakai nurúnba uman.

²⁹ Ġatun búnnún ba wakál ġan kulló tarai to, tarai ġukillia; ġatun niuwoa manún wurabil ġiroúmba, wiya yikora wiwi manki yikora unni doan.

³⁰ Ġuwa barun yantin ko wiyellinún ba ġirouġ kin; ġatun niuwoa ba mankulla tullokán ġiroúmba wiya yikora kari bon.

³¹ Ġatun unnoa la kotan nura la murrárág umulliko barun kúri nurun, umulla nura yantibo ta barun.

³² Kulla nura pitálman barun pitálman nurun, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai-kan-to yantibo uman.

³³ Ġatun murrárág nura umánún ba barun ġali murrárág nurun uman, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai-kan-to yantibo uman.

³⁴ Ġatun mumbinún nura ba barun kotan nura willuġbo upilliko barun, minariġko-ke unnoa? kulla bara yarakai willuġ mumbillan barun willuġbo upilliko yantibo.

³⁵ Wonto ba nura pitálumulla barun yarakai willuġ nurúnba; ġatun murrárág umulla, ġatun mumbilla kotan keawai willuġbo upulliko; ġatun ġutoara kauwál kánún nurúnba, ġatun nura wonnai kánún wokka koba; kulla noa murrárág uman barun wiyapaiye korien ġatun barun yarakai.

³⁶ Kauwa nura minkikan, yantibo Biyuġbai nurúnba minki kátan.

³⁷ Kota yikora yarakai, ġatun keawai nurun kotánún yarakai: pirriralmai yikora nura, ġatun keawai nurun pirriralmanún: warekilla nura, ġatun nurúnba warekánún.

³⁸ Guwa, ġatun ġunún wal nurun; warapál, upulla barán, ġatun tolomulla kaumulliko, ġatun kiroabullin barán, ġunún wal kúri nurun ġielkaġ ka nurun kin. Kulla yantibo upitoara nura upullin, upéa kánún nurun.

³⁹ Ġatun noa wiya barun wakál parabol; wiya, munminto yutinún tarai munmin? wiya, wal bula-buloarabo warakullinún barán kirun tako?

⁴⁰ Wirrobullikan ta keawaran noa kauwál korien ġikouġ kin piriwál la; wonto ba tuloa kátan, kánún noa yanti piriwál ba ġikouġ ba.

⁴¹ Ġatun minariġ tin bi natan moriġ ġirouġ ka ta ba ġaikuġ kaba kurrikóġ kaba, wonto ba na korien bi tulkirri ġaikuġ kaba ġirouġ kinba kóti kaba?

⁴² Ġa, yakoai bi wiyán bon kurrikóġ ġirouġ ba, Biġgai, yakoai tia poruġbuġgabunbilla moriġ ġirouġ kinba ġaikuġ kaba, keawai bi ba nakillin tulkirri ġirouġ kaba? ġintoa ġakoiyaye! buruġbuġ ġala kurri-kurri tulkirri ġaikuġ kaba ġirouġ kinba kóti kaba, ġatun nanún ġaiya bi murra-murrárág umulliko moriġ ġaikuġ kaba kurrikóġ kaba ġirouġ ka ta ba.

⁴³ Kulla ba kúlai murrárág ta kátan, keawai yeai yarakai upin; ġa keawai kúlai yarakai ta kátan, yeai murrárág upin.

⁴⁴ Wonto ba yantin kúlai ġimilliko kóti tin yeai tin; kulla bara kúri mán korien kokuġ tulkirri-tulkirri tin, ġa titi korien bara botru maro tin.

⁴⁵ Murrárágko noa kúriko wupillin noa murrárág wunkilligél labiruġ minki kabiruġ búlbúl labiruġ ġikouġ kinbiruġ; ġatun noa yarakai wupullin noa yarakai

wunkilligél labiruğ yarakai ta biruğ minki kabiruğ búlbúl labiruğ gikouğ kinbiruğ; kulla gikoúmba ko kurraka ko wiyan kauwál labiruğ ko búlbúl labiruğ ko.

⁴⁶ Ğatun minariğ tin nura tia wiyan, Piriwál, Piriwál, ğatun uwa korien nura unnoa tara wiyan nurun bağ ba.

⁴⁷ Ğan tia ba uwánùn emmouğ kin, ğatun ğurran wiyellita emmoúmba, ğatun ğaloa uman, túgunbinùn bağ nurun ğan kiloa noa:

⁴⁸ Niuwoa ba wakál yanti kúri kiloa, wittia noa kokerá ğatun pinnia pirriko, ğatun wupéa tuğga tunuğ ka; ğatun poaikulléün ba tunta-tunta, waiumbul murrá koribibi kokeroa, ğatun ğeawai tolomá pa; kulla wal wittia tunuğ ka.

⁴⁹ Wonto ba ğurran ğatun uma korien, kúri kiloa noa wittia kokera tuğga korien purrai ta: waiumbul murrá koribibi ğali, ğatun warakulléün tanoa-kál-bo; kauwála unnoa warakullin kokerá koba.

7

¹ WIYA noa ba ğoloin gikoúmba wiyellikanne, mikan ta yantin ta kúri ka, uwá noa Kapernaun kako.

² Ğatun tarai koba kapátin koba umullikan munni kakilliela muluğkilliliela tetti, pitál umatoara noa gikoúmba.

³ Ğatun, ğurrá noa ba Iéthunuğ, wiyabunbéa noa barun ğarokál Hebáraioid koba, wiyelliela bon uwa-uwil koa noa pirbuğgulliko gikoúmba ko, umullikan ko.

⁴ Ğatun uwá bara ba Iéthu kin, wiya ğaiya bon bara tanoa-kálbo wiyelliela, Murrárąg noa uma-uwil koa noa bon yanti:

⁵ Kulla noa pitálman ğearúnba kúri, ğatun noa wittia ğearun thunagóg.

⁶ Uwa ğaiya noa Iéthu barun katoa. Ğatun kaloğ korien ta noa ba kakulla kokerá kolağ, yuka noa barun kapátinto kóti ta gikouğ kin wiyelliela bon, Piriwál, yanoa bi; kulla bağ keawaran murrárąg korien uwa-uwil koa bi emmouğ kin kokerá:

⁷ Yaki tin bağ kota murrárąg korien bağ uwolliko ğirouğ kinko; wonto ba wiyella wakál wiyellikanne, ğatun emmoúmba umullikan pirkullinùn wal.

⁸ Kulla bağ ba kaiyukan wiyelliko, emmouğ kinba bara kakillin army-kan; ğatun bağ wiya wakál, Yuriğ, ğatun waita ğaiya noa uwa; ğatun tarai, Kaai, ğatun noa uwa tanan; ğatun emmoúmba umullikan, Umulla unni, ğatun umá ğaiya noa.

⁹ Iéthuko noa ba ğurrá unni tara, kotelliela noa gikouğ, ğatun warrakulléün noa, wiya ğaiya noa barun wirroba bon ba, Wiyan bağ nurun, keawaran bağ na pa yanti ğurrullikanne kauwál, keawai yanti Ithárael la kátan.

¹⁰ Ğatun bara yukatoara, willuğbo uwollila kokerá kolağ, nakulla bon umullikan munni biruğ pirbuğgatoara.

¹¹ Ğatun yakita purreág ka yukita, uwa noa kokeroa, ğiakai yitirra Nain; ğatun kauwál uwa gikoúmba wirrobullikan ğatun taraikan kúri gikouğ katoa.

¹² Ğatun uwa noa ba papai puloğkulligél la kokerá kolağ, ğa, tetti kulwon kurrilliela kúri warai kolağ, wakál bo ta yinal tunkán koba bounnoun ba, ğatun maboğun bounnoa, ğatun kauwál-kauwál kúri kokerá biruğ uwa bounnoun katoa.

¹³ Ğatun nakulla bounnoun noa ba Piriwálla, ğurrirra bounnoun noa kakulla, ğatun wiya ğaiya noa bounnoun, Túğki yikora.

¹⁴ Ğatun uwa ğaiya noa, numa kurrilligél; ğatun bara kurriá bon ba ğakéa korun. Ğatun noa wiya, Wuğğurra, wiyan banuğ, Bouğkullia.

¹⁵ Ğatun niuwoa tetti kabiruğ yellawa, ğatun tanoa-kál-bo wiya. Ğatun willuğbo bon noa ğukulla bounnoun kin gikoúmba ka tunkán ta.

¹⁶ Ğatun bara kakulla kinta yantin; ğatun bara bon pitálman Eloinuğ, wiyelliela, Kauwál propet ta paipéa ğearun kin, ğatun noa Eloito nakulla gikoúmba kúri.

17 Ġatun unni totóġ ġikoúmba kakulla yantin to Iudaia koa, ġatun yantin toa purrai kariġ koa.

18 Ġatun Ioanne-úmba-ko wirrobullikanto wiya bon unni tara.

19 Ġatun noa Ioanneto wiya bulun wirrobullikan ġikoúmba, yuka bulun Iéthu kinko, wiyelliko, ġintoa ta uwánún? ġa, na-téa kánún géen taraikan?

20 Uwa bara ba kúri ġikouġ kinko wiya bara, Ioanneto korimullikanto ġearun yuká ġirouġ kinko, wiyelliko, ġintoa ta uwánún? ġa, na-téa kánún taraikan?

21 Ġatun tanoa-kál-bo hora ka pirbuġġa noa kauwál-kauwál munni-munni, ġatun marai yarakaikan; ġatun kauwál-kauwál munmin umá noa barun nakilliko.

22 Wiya ġaiya noa barun Iéthu, wiyelliela, Waita lag nura, ġatun wiyella bon Ióannenuġ unni tara nakulla nura ba ġatun ġurra; munmin-tabiruġ-ko natan, wiirwiir-biruġ-ko uwan, wamun-wamun-tabiruġ turon kakulla, wogkál-labiruġ ġurran, tetti-kabiruġ bouġkulléún, barun mirrál ko wiyan ta Euagelion.

23 Ġatun pitál-umatoara yantinto niuwara korien kánún emmouġ kin.

24 Ġatun waita ka ba bara ba puntimai Ioanne-úmba, wiya ġaiya noa barun kúri Ioannenuġ bon, Minariġ tin nura koruġ kolaġ nakilliko? koġka tolo man wibbi ko?

25 Minariġ ko nura uwa koruġ kolaġ nakilliko? wakál upulléún kúri poitoġ korikin to? A! bara upulléún konéin to ġatun bara murráráġ kátan takilliko, yellawa bara piriwálgél la.

26 Minariġ ko nura uwa koruġ kolaġ nakilliko? wakál propet Kauwa, wiyan nurun baġ kauwállan noa ba propet kiloa.

27 Ġali noa wiyatoara upa unni, A! yukan baġ puntimai emmoúmba ġirouġ kin mikan ta, umánun wal noa yapuġ ġirouġ.

28 Kulla baġ wiyan nurun, Keawai propet kauwál kátan yanti Ioanne noa ba korimullikan porkullitoara nukuġ labiruġ: niuwoa waréa ta kátan piriwálgél la Eloi koba ka, kauwál noa kátan ninwoa kiloa.

29 Ġatun yantinto kúriko ġurra bon, ġatun bara telónai, pitálma bon Eloi-nuġ, korimatoara kátan bara Ioanne kaibiruġ karimulli biruġ.

30 Wonto ba bara Parithaioi ġatun bara nomikoi ġurramaigá wiyellikanne Eloi koba barun kin, keawai korimatoara korien Ioanne kai.

31 Ġatun noa Piriwállo wiya, Yakoai kiloa bara kúri untikál willuġġél? ġatun minariġ kiloa bara?

32 Bara yanti wonnai kiloa yellawollin ġukilligél la, ġatun kaipullin taraikan, ġatun wiyellin, Tirkima géen nurun, ġatun keawai nura úntelli korien; minki géen kakulla nurun, ġatun keawai nura tuġkilli korien.

33 Kulla noa Ioanne korimullikan uwa, keawai kunto ta pa, ġa wain keawai pitta pa; ġatun nura wiyan, diabol noa ġikouġ katoa ba.

34 Yinal ta kúri koba uwa takilliko ġatun pittelliko, ġatun nura wiyan, A! mataye kúri unni, ġatun wain pittaye, kóti ta telónai koba ġatun yarakai willuġ koba!

35 Wonto ba yautinto wonnaito ġuraki koba ko piralman bon ġuraki.

36 Ġatun wakállo Parithaioi koba ko wiya bon ta-uwil koa noa ġikouġ katoa. Ġatun uwa noa kokerá Parithaio koba, ġatun yellawa noa barán takilliko.

37 Ġatun, a! ġapal wakál yarakaikun bountoa ġurrá bountoa ba Téthunuġ bon yellawai takilli taba kokerá Parithaio koba ka, mankulla bountoa wúkilligél alabathro putillikanne,

38 Ġatun ġarokéa bountoa tinna ka bulka ka ġikoung kin, tuġkillin, ġatun bountoa puntia bounnoun ka to ġurrun to tinna ġikouúmba, ġatun pirripa bounnoun ka to kittuġ ko wolluġ koba ko bounnoun ka to, ġatun búġbúġka bon tinna ġikoúmba, ġatun putia bon putilligél lo.

³⁹ Yakita nakulla noa ba unni ġali Parithaio, wiya bon ba, wiyelléun ġaiya noa ninwoabo minki ka, wiyelliela, Unni kùri propet ba noa ġurra pa noa wonta-kan-to ka ġapallo numa bon; kulla bountoa yaraikan.

⁴⁰ Ġatun Iéthuko noa wiyayelléun, wiyelliela bon, Thimón, wiya-uwil koa banuġ. Ġatun noa wiya, Piriwál, wiyellia.

⁴¹ Tarai ta kakulla ġukillikan wakál buloara mumbitoara ġikoúmba; wakálo noa mumbilléun pentakothioi denari, ġatun tarai ta pentékonta mumbilléun.

⁴² Ġatun keawai bula ġupaiye pa ba yarug ka bon, wareká ġaiya noa bulun ba. Wonta kin bulun kinbiruġ pitálmanùn kauwál bon!

⁴³ Thimónto noa wiya, wiyelliela, Mirka ġikouġ wareka noa ba kauwál. Ġatun noa wiya bon, Kota bi tuloa.

⁴⁴ Ġatun noa warrakulléun ġapal ko, ġatun wiya Thimónnuġ Natan bi unni ġapal? uwa baġ kokerá ko ġirouġ ka ta ko, keawai bi tia ġupa bato tinna ko; wonto bountoa ba puntia tia tinna bounnoun ka to ġurrun to, ġatun watia bounnoun ka to wolluġ kabiruġ ko kittuġ ko.

⁴⁵ Keawai bi tia buġbuġ ka pa: wonto ba unni ġapal, búġbuġ-kulliela tia tinna yakita biruġ uwa baġ ba.

⁴⁶ Keawai bi puti pa emmoúmba wolluġ kipai to, wonto ba unni ġapal putia emmoúmba tinna kipai to.

⁴⁷ Ġiakai tin banuġ wiyan, Yarakai umatoara bounnoun ba kauwál ta warekatoara bounnoun ba; kulla bounnoun pitál-ma kauwál: kulla barúnba warekatoara waréa, pitál-ma bara warea.

⁴⁸ Ġatun noa bounnoun wiya, Wareká umatoara ġiroúmba yarakai.

⁴⁹ Ġatun bara yellawan ġikouġ kinba takilli taba, bara bo wiyatan minki ka, ġan-ke unni warekan noa yarakai.

⁵⁰ Ġatun noa bounnoun wiya, ġurrulli ta biruġ ġiroúmba moron bi kátan; yuruġ bi pitál kakilliko.

8

¹ ĠATUN yakita yukita uwa noa yantin toa purrai toa kokerá, wiyelliela ġatun túġunbilliela totóġ pitálmullikanne bathileia koba Eloi koba: ġatun bara dodeka ta ġikouġ katoa ba.

² Ġatun bara nukuġ taraikan, turon umatoara marai yarakai tabiruġ ġatun munni kabiruġ, Mari yitirra ġiakai Magdalakálin, bounnoun kinbiruġ paipéa diabol hepta ta,

³ Ġatun Ioanna porikunbai Kutha-úmba, Herod-úmba umullikan, ġatun Thuhanna, ġatun taraikan kauwál, gala bara ġukulla bon untakál tullokan ba biruġ barun kai.

⁴ Ġatun uwittillin bara ba kùri kauwál-kauwál, ġatun uwa ġikouġ kinko, yantin tabiruġ kokerá biruġ, wiya noa unni parabol:

⁵ Upillikan noa uwa yeai ko upulliko ġikoúmba ko; ġatun upulliela noa ba, winta porkulléun kaiyinkon ta yapuġ ka; ġatun waita-wa barán, ġatun tibbinto takulla moroko tinto.

⁶ Ġatun winta porkulléun tunuġ ka; ġatun poaikulléun ba wokka lag tetti ġaiya kakulla, koito ba bato korien ta.

⁷ Ġatun winta porkulléun tulkirri-tulkirrá; ġatun poaikulléun tulkirri-tulkirri matti, ġatun murrugkama.

⁸ Ġatun tarai ta pórkulléun purrai murrárag purrai ta, ġatun poaikulléun wokka lag, ġatun yeai kurria hekaton ta. Ġatun noa ba wiya unni tara, kaaipulléun ġaiya noa, Niuwoa ba ġurréuġ kan kátan ġurrulliko ġurrunbunbilla bon.

9 Ġatun wirrobulli-kan-to ġikoúmba ko wiya bon, wiyelliela, Minariġ ke unni parabol?

10 Ġatun noa wiya, ġutan ġurrulliko nurun pirriral bathileia koba Eloi-úmba; wonto barun tarai ta parabol la; natan bara keawai bara na pa, ġatun ġurran bara keawai bara ġimilli pa.

11 Ġiakai ta unni parabol: Yeai ta wiyellikanne ta Eloi koba.

12 Bara kaiyinkon taba yapuġ kaba ġurrullikan bara; uwa ġaiya noa diabol, ġatun mankulla wiyellikanne barun ba minki kabiruġ búlbúl labiruġ, ġurréa-kún koa bara ġatun moron koa bara katéa-kún.

13 Bara tunuġ kaba ġurra bara ba wiyellikanne pitálkan to; ġatun unni tara wirra korien kátan, kota bara waréa ba, ġatun yakita numullikanne ta waraka ġaiya bara.

14 Ġatun unnoa tara pórku lléun tulkirri-tulkirrá, bara ba ġurra, waita uwa ġaiya, ġatun murrugkanna umullikannéto ġatun porollo ġatun pirunto moron koba, ġatun yeai kurri korien murraráġ kakilliko.

15 Wonto ba unnoa murraráġ kaba purrai taba, bara ba ġurra wiyellikanne, tuloakan ġatun murraráġkan búlbú lkan, tuman bara, ġatun yeai kurrin murroi to.

16 Keawai kúriko wirroġbanún kalbuġ, wutinún ġaiya tenti ko, ġa wutinún bara ka pinkilligélla; wonto ba wupinún kaibuġġél la, na-uwil koa bara uwollita ba ko kaibuġ.

17 Kulla yantin ta ġetti biruġ ġurranún wal kakilliko; ġatun yantin ta yuropatoara biruġ ġurranún wal kakilliko, ġatun paipinún wal.

18 Yakoai nura ġurrulla; kulla ġikouġ kinba ġunún wal ġikouġ kin; ġatun keawai noa ka korien, mantillinún wal bon ġikouġ kinbiruġ unnoa ta paipitoara ġikouġ kinba.

19 Ġatun tunkán ġikouġ kinko ġatun bara kóti ta ġikoúmba uwa, ġatun keawai bara wa pa ġikouġ kinko konarrin, kulla kauwál waitawollan.

20 Wintako bon wiya ġiakai, Garokillin bara warrai taba ġikoúmba tunkán ġatun kóti ta, na-uwil koa bara ġirouġ.

21 Ġatun noa wiyayelléun barun, wiyelliela, Unni tara tia kátan emmoúmba tunkán ġatun kóti ta, ġurrullikan wiyellikanne Eloi koba ġatun umullikan.

22 Ġatun yakita tarai ta purreáġ ka, uwa noa murrinawwai ta ko ġikouġ katoa wirrobullikan toa ġikoúmba; ġatun noa barun wiya, Waita géen waigá-uwil kaiyin kolaġ wara kolaġ. Ġatun bara tolka mureuġ kolaġ.

23 Wonto ba bara uwolliela, pirrikéa noa kógóġ; ġatun wibbi kauwál kakulla wara ka; ġatun bara warapál, ġatun kinta kakilliela.

24 Ġatun bara uwa ġikouġ kin, bouġbuġġa ġaiya bon, wiyelliela, Piriwál, piriwál, tetti kolaġ géen! Bouġkulléun ġaiya noa, ġatun wiya noa wibbi, ġatun tulkun wombul koba; ġatun korun kakulla, ġatun yuraġ ġaiya kakulla.

25 Ġatun noa wiya barun, Wonnuġ-ke nurun kotellita? Ġatun bara kinta kakulla, kotelliela, wiyalan taraikan-taraikan, Wontakan unni kúri! kulla noa wiyán wibbi ġatun bato, ġatun ġurra ġaiya bon.

26 Ġatun bara uwa purrai tako Gadarén tako, kaiyin taba Galilaia kaba.

27 Ġatun noa ba yankulléun purrai tako, nuġgurrawa bon wakállo kúriko kokerá biruġ ko, diabolkan noa katalla yuraki, ġatun keawai noa upillipa kirrikin to, keawai noa kátan kokerá, nikki ka noa kakulla.

28 Nakulla noa ba Iéthunuġ, kaaibulléun ġaiya noa, ġatun puntimulléun ġikouġ kin mikan ta, ġatun wokka wiyelléun wiyelliela, Minnuġ banún ke bi tia, Iéthu, Yinal ta Eloi koba wokka kaba koba? Yanoa bi tia piralmai yikora.

29 (Kulla noa wiya marai yarakaikan paikulliko kúri kabiruġ. Kulla bon mankulla murrin-murrin; ġatun wirria bon tibon ko; ġatun noa tiirbuġġa tibon, ġatun yuaipéa bon diabollo koruġ kolaġ).

³⁰ Ġatun Iéthuko noa wiya bon, wiyelliela, Wonnén bi yitirra? Ġatun noa wiya, Lėjun bağ; kulla kauwâl-kauwâl diabol uwa murrariğ ġikouğ kinko minki kako.

³¹ Ġatun bara bon wiya, Yanoa, wiya yikora ġearun bi pirriko kolağ kakilliko.

³² Ġatun kakulla untakâl wirrul takilliela bulkára ba ko; ġatun bara wiya bon pulóğkulliko barun minki kako porák kako. Ġatun noa wamunbéa barun.

³³ Uwa ġaiya bara waita diabol minki tabiruğ kùri kabiruğ, ġatun pulóğkulléun porák ka koiro ka; ġatun wirrul murra barán karakai pirriko koba wara kako, kurrin to ġaiya bara.

³⁴ Nakulla bara ba tamunbéa unnoa tara umatoara, murra ġaiya bara, ġatun waita uwa kokerá kolağ, ġatun ġoruğ kolağ; wiya ġaiya ġaloa.

³⁵ Uwa ġaiya bara nakilliko umatoara ko; ġatun uwa Iéthu kin, ġatun nakulla bara bon unnoa kùri, paipitoara biruğ bara waita uwa, yellawolliela Iéthu ka ta tinna ka, kirrikinkan ġatun tuloa ġurrullikan; ġatun kinta bara kakulla.

³⁶ Yantinto nakulla unnoa wiya barun, yanti bon ba turon uma diabolkan kauwâłkan.

³⁷ Ġatun yantinto konaró purrai tako Gadarén tako wiya ġaiya bon waita uwolliko barun kinbiruğ; kulla bara kintakan kauwâl kakulla. Ġatun noa uwa murrinawai tako, ġatun wulluğbo kakulla.

³⁸ Ġatun unnoa kùri kabiruğ diabol bara waita uwa, wiya bon ka-uwil koa noa ġikouğ katoa: wonto noa Iéthuko yuka bon waita, wiyelliela,

³⁹ Willuğbo bi wolla ġirouğ ka tako kokerá ko, ġatun gurrabunbilliko unnoa tara uma noa ba Eloito ġirouğ. Ġatun noa waita uwa, ġatun wiya yantin toa kokeroa, yanti Iéthuko noa uma bon.

⁴⁰ Ġatun yakita kakulla, willuğbo noa ba Iéthu kakulla, pitâl tara kakilliela kùri, kulla bara bon mittilliela yantinto.

⁴¹ Ġatun yakita uwa wakâl kùri tanan, ġiakai yitirra Yaeiro, wiyellikan noa thunagóg kako; ġatun noa puntimulléun Iéthu kin tinna ka, ġatun wiya uwolliko ġikouğ kinko kokerá ko;

⁴² Kulla bon wakâl yinâłkun kakulla, dodeka wunâl ta bounnoun ba, ġatun bountoa pirrikilliela tetti kakilliela. Ġatun uwa ġaiya noa, kùriko bon murruğkama.

⁴³ Ġatun wakâl nukuğ, kumarakan dodeka wunâl ta bounnoun ba, ġukilléun bountoa kirun tullokan bounnoúnba karákâl ko, keawai bara bounnoun turon uma pa,

⁴⁴ Uwa bountoa bulka kako, ġatun numa pita ġikoúmba kirrikin: ġatun tanoa-kâl-bo kumara ġaiya kakulla korun.

⁴⁵ Ġatun noa Iéthuko wiya ġaiya, Ġanto tia numa? Yantinto wiya keawai, wiya ġaiya noa Peterko ġatun bara ġikouğ katoa, Piriwâl, konaro bin murruğkama ġatun waita wa, ġatun bi wiyen, Ġanto tia numa?

⁴⁶ Ġatun noa Iéthuko wiya, Wakâllo ta tia numa: kulla bağ ġurran waita ka ba kaiyu emmouğ kinbiruğ.

⁴⁷ Ġatun bountoa ba nukuğko nakulla yuropa korien bountoa, uwa bountoa pulul-pulul, ġatun puntimulléun ġikouğ kin mikan ta, wiya bon bountoa mikan ta yantin ta kùri ka, minariğ tin bountoa numa bon, ġatun tanoa-kâl-bo bountoa kakulla turon.

⁴⁸ Ġatun noa bounnoun wiya, Yinâłkun, kauwa bi pitâl; ġurrullito ġiroúmba-ko turon bin uma; yuriğ waita pitâl kakilliko.

⁴⁹ Ġatun wiyelliela noa ba, tanan uwa wakâllo wiyellikan ta biruğ kokerá biruğ, wiyelliela bon, Ġiroúmba yinâłkun tetti kakulla; yanoa, Piriwâl pirriralmai yikora bon.

⁵⁰ Wonto noa ba Iéthuko ġurra, wiyayelléun noa bon wiyelliela, Kinta kora bi; gurrulla wal bi, ġatun turon ġaiya wal bountoa kánun.

⁵¹ Ġatun noa ba uwa kokerá ko ba murriraġ, keawai noa tarai kan wommumbi pa ġikouġ kin, wonto ba Peternuġ ġatun Yakobonuġ, ġatun Ioannenuġ, ġatun biyuġbai ġatun tunkán murrakin koba.

⁵² Ġatun yantin tuġkilléun ġatun minki kakulla bounnoun kai: wonto noa ba wiya, Tuġki yikora; keawaran bountoa tetti korien, wonto ba ġarabo kakillin.

⁵³ Ġatun bara bon béelma, nakilliela tetti bountoa kakulla.

⁵⁴ Ġatun noa kirun barun yipa warai tako, ġatun noa mankulla bounnoun muttárrin, ġatun wiya, Murrakin, bouġkullia.

⁵⁵ Ġatun bounnoun ba marai katéakan, ġatun bountoa bouġkulléun tanoa-kál-bo: ġatun noa wiya bounnoun takilliko.

⁵⁶ Ġatun kintakan biyuġbai ġatun tunkán bounnoun ba: wonto noa ba wiya barun, yanoa wiya yikora taraikan kúri unni umatoara.

9

¹ WIYA ġaiya noa barun dodeka ta ġikoumba kaumulliko, ġatun ġukulla barun kaiyu kakilliko ġatun wiyellikan kakilliko yantin ko diabol ko, ġatun turon umulliko yantin munnikan ko.

² Ġatun noa barun yuka wiyelliko bathileia Eloi koba, ġatun turon umulliko munni ko.

³ Ġatun noa wiya barun, Manki yikora waita kolaġ, keawai tupa-tupa mánun, keawai yinuġ, keawai kunto, keawai money, keawai buloara mánun kirrikin taraiko-taraiko.

⁴ Ġatun uwánun nura ba tarai ta kokerá, tanoa kauwa, ġatun waita uwolla untoa biruġ.

⁵ Ġatun bara keawai nurun wommunbi korien, waita nura ba uwánun untoa biruġ kokerá biruġ, tirri-tirrillia yullo kabiruġ moriġ tinna kabiruġ nurun kinbiruġ, túġa kakilliko barun kinko.

⁶ Ġatun waita bara uwa, ġatun uwa kokeroa Willi koa, wiyelliela Euagelion, ġatun turon umulliela yantin ta purrai ta.

⁷ Ġatun noa Herodto tetrákko ġurra unni tara umá noa ba; ġatun koteiliela niuwoa bo, kulla wiyatoara tarai-kan-to Ioanne noa bouġkulléa tetti kabiruġ;

⁸ Ġatun winta ka, paipéa noa Elia; ġatun tarai-kan-to, wakál ġaġka-kál propet tabiruġ bouġkalléun.

⁹ Ġatun noa Herod wiya, Kolbúntia baġ bon Iaonnuġ wolluġ; ġan-ke unni ġurran baġ unni tara? ġatun noa na-uwil koa bon.

¹⁰ Ġatun bara apothollo willuġbo bara ba kakulla, wiya ġaiya bon yantin unni tara uwa bara ba. Ġatun noa barun yutéa, ġatun kara uwa mirrulla ko, kokerá ko yitirra Betáthaida kako.

¹¹ Ġatun bara kúri ġurra bara ba, wirropa bara bon; ġarokéa noa wiyelliko barun bathileia Eloi koba, ġatun umá barun turon kakilliko munnikan.

¹² Ġatun purreáġ kakilliela yaréakál, uwa ġaiya bara dodeka ta, ġatun wiya bon, Yukulla barun konara waita laġ, uwa-uwil koa bara yantin toa purrai kariġ koa, yellawolliko, ġatun takilliko; kulla ġéen kátan unti mirrul la.

¹³ Wonto noa ba barun wiya, Ġuwa barun ġaloa ko takilliko. Ġatun bara wiya, Keawai ġearúnba kulla unni pente kunto ġatun buloara makoro; wiya ġéen wirrilla barun ġali ko takilliko yantin ko kúri ko.

14 Kulla wal kùri kauwàl pentakikilioi ta. Ġatun noa wiya barun wirrobullikan, Yellawabunbilla barun konara kakilliko pentékonta tarai taba kakilliko.

15 Ġatun uma ġaiya bara yanti, ġatun yellawabunbéa barun yantin barán.

16 Mankulla ġaiya noa unnoa tara kunto pente ġatun makoro buloara; ġatun nakilliela wokka laġ moroko koba, murroi wiyelliela unni tara, ġatun yiirbuġġa, ġatun ġukulla barun wirrobullikan ko wunkilliko barun kin mikan ta konara.

17 Ġatun takulla bara, ġatun warakan ġaiya bara kuttawan yantin; ġatun mankulla bara wanan dodeka ka wimbi ka wuntawai biruġ barun kai.

18 Ġatun yakita wiyelliela noa ba niuwoa-bo púnbai, ġikoúmba wirrobullikan ġikouġ katoa; ġatun noa wiya barun, wiyelliela, Ġannuġ wiyen kùri ko ġan baġ ba.

19 Wiyayelléun bara; wiyelliela, Ioanne ta bi korimullikan wonto ba taraito wiyen Elia ta ba; ġatun taraito wiyen wakàl ġaġka-kàl propet koba, bouġkulliakan katéa-kàn.

20 Wiya noa barun, ġanto tia nura wiyen ġan baġ ba? Peterko noa wiyayelléun, wiyelliela, Kritht ta bi Eloi-úmba.

21 Ġatun noa barun piralma, wiyéa-kàn koa bara unnoa tara tarai ko kùri ko;

22 Wiyelliela, Yinal ta kùri koba yarakai kauwàl wal bon umánùn, ġatun warekánùn wal bon bara ġaġkakal ġatun bara hiereukan piriwàl, ġatun bara ġarammateukan, ġatun búnnùn wal tetti, ġatun bouġġánùn ġaiya bon tarai ta purreaġ ġoro ka.

23 Ġatun wiya noa barun yantin, Wanùn tia ba taraikan kùri uwánùn, ġurrullia noa niuwoa-bo, ġatun mara-uwil koa noa taliġkabillikanne ġikoúmba yantin ta purreaġ ka, ġatun wirrobulla tia.

24 Ġanto ba mirománùn moron ġikoúmba, warekánùn wal noa? kulla noa warekánùn moron ġikoúmba emmouġ kin, ġaloa noa moron umánùn.

25 Wonnuġ-ke murràraġ kùri ko, mankilliko purrai kariġ ko, ġatun noa tetti wal ġaiya kánùn niuwoa-bo, ġa warekánùn wal?

26 Ġan tia ba koyun kánùn emmouġ kai, ġatun wiyellikanne emmoúmba, Yinal kùri koba koyun ġikouġ kai, uwánùn noa ba killibinbinkan kóti ġikouġ kinba, ġatun Biyuġbai koba, ġatun aġelo yirri-yirri-kan koba barúnba.

27 Kulla bag wiyen nurun tuloa, unni winta ġarokéun ba, keawai bara tetti kánùn, kabo na-uwil koa bara bathileia-nuġ Eloi koba.

28 Ġatun yakita kakulla purreaġ ka ét ta yurika-ta unni tara wiyellikanne, yutéa noa barun Peternuġ, ġatun Ioannenuġ, ġatun Jakobonuġ, ġatun uwa wokka laġ bulkàra kolaġ wiyelliko.

29 Ġatun noa ba wiyelliela, takin bon tarai warrakulléun, ġatun ġikoúmba kirrikin purrul kakulla, ġatun killibinbin kakulla.

30 Ġatun wiyelliela bon kùriko Mothéko ġatun Eliako:

31 Paipéa bula killibinbin, ġatun wiya bula ġikoúmba (tetti?) tin ka-uwil koa Hierothalem ko.

32 Wonto ba Peter noa ġatun bara ġikouġ katoa porrólkan bara birikéa kóġóġ; ġatun bara kakulla tiraġ, nakulla bara ġikoúmba killibinbin, ġatun buloara bula kùri ġarokéa ġikouġ katoa.

33 Ġatun kakulla yakita bula ba waita uwolliela ġikouġ kinbiruġ, Peterko noa wiya bon Iéthunuġ, A! Piriwàl, murràraġ ġearun unti ko kakilliko; ġatun umabunbilla ġoro kokerá; wakàl bin, ġatun wakàl Mothénuġ, ġatun wakàl Elianuġ, ġurra korien minariġ noa wiya.

34 Wiyelliela noa ba, yareil kakulla, ġatun wutéa barun; ġatun bara kinta kakulla, waita bara ba wolliela murrariġ yareil la.

35 Ġatun pulli kakulla yareil labiruġ, wiyelliela, Unni ta emmoúmba kóti yinal pitálmullikan; ġurrulla bon.

36 Ġatun pulli ba kakulla korun, Iéthu noa kakilliela púnbai. Keawai bara unni tara wiya pa untatoara, natoara purreaġ ka taraikan ta.

37 Ġatun yakita kakulla purreaġ ka tarai ta unta, uwa bara ba barán bulkára biruġ, kauwálo kúriko nuġgurra wa bon.

38 A! ġatun wakál kúri konara koba kaaibulléun, wiyelliela, Piriwál, kai bi, nawillia yinal emmoúmba; kulla noa emmoúmba wakál wonnai.

39 A! ġatun maraito bon mankulla, ġatun ġaiya noa kaaibulléun wokka; ġatun yiirbuġġa bon, ġatun kurraġtoanbuġġa; ġatun búntoara noa, waita ġaiya ġikouġ kinbiruġ uwa.

40 Ġatun baġ wiya barun wirrobullikan ġiroúmba warekulliko bon; keawai bara kaiyu korien.

41 Ġatun noa Iéthuko wiya, wiyelliela, A! ġurra korien ġatun pirriral unni willuġ-ġél! Yakounta-laġ baġ kánún nurun kin, ġatun wal baġ kámunbinún nurun? Mara bon tanan ġiroúmba yinal unti ko.

42 Ġatun uwolliela noa ba tanan diabollo bon puntima barán ġatun yiiryiir uma. Ġatun noa Iéthuko koakulla bon marai yarakai ka, ġatun bon wonnai turon uma, ġatun ġutéakan ġaiya bon biyuġbai ta ġikoúmba tin.

43 Ġatun yantin bara kinta kakulla kaiyu tin kauwál lin Eloi koba tin; ġatun kotelliela bara ba yantin unni tara Iéthuko noa ba uma, wiya ġaiya noa barun wirrobullikan ġikoúmba,

44 Kámúnbilla unni tara wiyellikanne murriraġ ġurruéġ kako nurun kin; kulla noa Yinal kúri koba wupinún wal bon mattára kúri ka.

45 Keawai bara ġurra pa unni wiyellikanne, ġatun yuropa ġali barun kinbiruġ, keawai bara ġimilli korien; ġatun bara kinta kakulla wiyelliko bon ġali tin wiyellikanne tin.

46 Yakita ġaiya bara wiyellan barabo-barabo, ġan-ke kánún kauwál piriwál barun kinbiruġ.

47 Ġatun Iéthuko noa ġimilléun kotatoara búlbúl labiruġ barun kinbiruġ mankulla noa wonnai, ġatun yellawabunbéa bon ġikouġ kin taruġ ka,

48 Ġatun noa barun wiya, Ġanto ba unni wonnai pitálmanún kinba, pitál manún ġaiya tia; ġatun ġanto ba tia pitálmanún, pitálmanún bon ġala yuka tia ba; ġatun niuwoa kátan waréa nurun kinba yantin taba, yantibo ta wal noa kauwál kánún.

49 Ġatun noa Ioanneto wiya, wiyelliela, Piriwál, nakulla ġéen wakállo paibuġġullia barun diabol ġirouġ katoa biruġ yitirra biruġ; wiya ġéen bon yanoa, koito ba keawai noa wa pa ġearun katoa.

50 Ġatun noa Iéthuko bon wiya, Wiwi yikora; koito noa ba keawai bukka korien ġearun, niuwoa ġearun katoa ba.

51 Ġatun yakita kakulla purreaġ mánún bon ba wokka kolaġ, pirral noa kakilliela waita Hierothalem kolaġ,

52 Ġatun noa yuka barun puntimai ġikoúmba ġanka; ġatun bara uwa kokerá kolaġ Thamaría kako, umulliko ġikouġ.

53 Ġatun bara bon keawai pitálma pa, kulla noa pirral kakulla wa pa Hierothalem kolaġ.

54 Ġatun bula wirrobullikan ġikoúmba, Yakobo ġatun Ioanne, nakulla bula unni, wiya bula, Piriwál, wiya bi, wiya-uwil koa ġéen koiyuġ koa kauwál barán moroko kabiruġ wina-uwil koa barun, yanti Elia noa ba unnoa?

⁵⁵ Wonto noa ba wakulléún, koakulla gaiya barun noa, gátun wiya, Keawaran nura gimilli korien nurúnba kóti búlbúl.

⁵⁶ Koito ba noa yinal kúri koba keawaran noa tanan wa pa, búnkilliko kúri ko barun, wonto ba murrin umulliko. Gátun bara uwa tarai tako kokerá ko.

⁵⁷ Gátun yakita kakulla, uwolliela bara ba yuriğ yapuğ koa, taraito bon wiya, Piriwál, wirrobugbinún banuğ, wontariğ bi ba uwállún,

⁵⁸ Gátun noa Iéthuko bon wiya, Murroğ-kai-ko kumiri barúnba, gátun tibbin moroko ka koba kunta barúnba, wonto ba yinal kúri koba keawaran bon gíkoúmba birrikilli-ğél walluğ ko gíkoúmba ko.

⁵⁹ Gátun noa tarai wiya, Wirrobulla tia. Wonta noa ba wiya, Piriwál, wamunbilla tia ganka bapa-uwil koa bağ emmoúmba biyuğbai.

⁶⁰ Wiya bon noa Iéthuko, Bapabunbilla barun tetti-tetti barúnba; gíntoa yuriğ bi wolla wiyelliko piriwál koba Eloi koba.

⁶¹ Gátun taraito wiya, Piriwál, wirrobanún banuğ; wamunbilla tia ganka wiyellikoa barun bağ unni emmouğ kinba kokerá ba.

⁶² Gátun noa Iéthuko bon wiya, Keawai tarai-kan-to upillinún máttára purrai-ğél lo, gátun willuğ-wuminún, keawaran noa murraráğ korien kakilliko piriwál ko Eloi koba ko.

10

¹ YAKITA gaiya kakulla unni tara, Piriwállo noa gearimulléún thebenty taraikan ta, gátun yuka barun buloara-buloara gíkouğ kin mikan ta, yantin tako kokerá ko uwánun noa ba niuwoa-bo.

² Gátun noa barun wiya, Kauwál-lan unni nulai kátan, keawai bo katillikan kúri kauwálkál; gali tin wiyella nura bon, Piriwál nulai-ğél koba yuka-uwil koa noa barun katillikan nulai ko katilliko gíkouğ kaiko.

³ Waita nura yuriğ wolla: A! yukan nurun bağ waita kolağ yanti kiloa waréa ta éipu barun kin murroğ ka ta.

⁴ Kurri yikora yanoa munnigél, gátun yinuğ, keawai tuğganuğ; gátun yanoa wiya yikora yapuğ koa taraikan kúri.

⁵ Gátun uwánun nura ba kokerá ko taraikan tako, wiyella, kurri giakai, Pitál kauwa unni kokerá ba.

⁶ Gátun ba yinal koba pitál koba kánun unta, nurúnba pitál kánun gaiya unta; keawai ba nurun kin katéa kánun willuğbo.

⁷ Gátun yellawánun nura unta kokerá, takilliko gátun pittelliko,gunún bara ba nurun; kulla noa umulli-kan-to man ba gutoara gíkoúmba. Uwai yikora kokerá kolağ kokerá kolağ.

⁸ Gátun uwánun nura ba yantin ta kokeroa, gátun bara nurun pitálmanún, ta-uwa untoa tara wunún ba mikan ta nurun kin.

⁹ Gátun turon barun umulla unta tara; gátun wiyella barun, Piriwál koba Eloi koba papai uwa nurun kinba.

¹⁰ Uwánun nura ba tarai ta kokeroa, gátun bara keawai pitálma korien nurun, uwéa ka nura warai tako yapuğ kako, gátun wiyella,

¹¹ Umulléún géen punul untikal gearun kinba nurun kin; A! kotellia nura unni ta uwan ta papai kátan nurun kin piriwál koba Eloi koba.

¹² Wiyán nurun bağ, murraráğ kánun unta ta tarai ta purreağ, ka Thodom kako, keawaran gala ko kokerá ko.

13 Yapallun bi Koradhin! yapallun bi Betáthaida! kulla umatoara ba kauwál-kauwál kaiyu biruğ ka pa Turo ka gátun Thidoni ka uma gírouğ kin, minki bara ka pa yuraki, yella wa pa bara pirral la kirrikin ta gátun bonoğ ka.

14 Murráràğ buloara kánùn Turo gátun Thidoni unta purreàğ wiyellaikanne ta keawaran bi.

15 Gátun gíntoa, Kapernaum, wunkulla wokka lağ moroko ka, yuaipinùn wal barán pirri kako.

16 Niuwoa gúrran nurun ba, gúrran ta noa tia; gátun niuwoa waitiman nurun ba, waitiman noa tia; gátun niuwoa tia waitiman, waitiman noa bon yuka noa tia ba.

17 Gátun bara thebenty ta willuğbo kakulla pitálkan, wiyelliela, A Piriwál! gurrullikan bara diabollo gearun gírouğ katoa yitirra.

18 Gátun noa barun wiya, Nakulla bon bağ Thatannuğ puntimulléùn barán moroko tin yanti málma kilo.

19 A! gútan bağ nurun kaiyu waitawolliko maiya ko gátun wuarai ko, gátun yantin ko kaiyu bukkakan ko; gátun keawai wal nurun yarakai umulliko.

20 Pitál-mai yikora nura-nura, gáli tin gurullikan tin bara marai nurun ba; unti biruğ pitálma nura, kulla yitirra nurúnba upatoara moroko ka ba.

21 Yakita ta noa pitál-lan kakulla marai ta, gátun wiyelliela, Kauwa tia yanti, Biyuğ, Piriwál ta moroko koba gátun purrai koba, kulla bi ba unnoa tara yuropa gáli unti biruğ guraki ta biruğ, gátun bi túğkaiya unnoa tara barun boboğ ko; kauwa yanti, Biyuğ, koito ba murráràğ ta gírouğ kin kátan mikan ta.

22 Yantin ta tia wupéa emmuğ kinko Biyuğbaito; gátun keawai kúriko bon yinal gímilli pa, wonto ba Biyuğbaito; gátun Biyuğbai yinallo gímilléùn, gátun niuwoa yinallo túgunbinùn bon Biyuğbai.

23 Gátun noa willariğ kakulla gíkouğ kai koba wirrobullikan, koba, gátun wiyelliela kara, Kauwa yanti murráràğ ta natan gaikuğ ko unni tara natan nura ba:

24 Kulla bağ nurun wiyan, kauwállo propetto gátun piriwállo na pa unni tara natan nura ba, gátun bara keawai na korien; gátun gúrra pa unni tara gúrran nura ba, gátun keawai gúrra korien.

25 A! tarai wakál nomiko garokéa wokka lağ, gátun wiya bon, wiyelliela, Piriwál, minnuğ banùn bağ moron kakilliko yantikatai?

26 Wiya bon noa, Minariğ upa wiyellikanne? yakoai bi wiyan?

27 Gátun noa wiyayelléùn, wiyelliela, Pitál kakilliko bi Piriwál ko Eloï ko gírouмба ko yantin to búlbuúl lo gírouмба ko, gátun yantin to marai to gírouмба ko, gátun yantin to kaiyu ko gírouмба ko, gátun yantin to kotellitó gírouмба ko; gátun kóti ta gírouмба yanti gíntoa bo ba.

28 Gátun noa wiya bon, gíntoa wiyayelléùn tuloa; unni ta umulla gátun moron koa bi kauwál

29 Wonto noa ba kotelliela tuloa ko ninwoa bo, wiya bon noa Iéthunuğ, Gan-ke tia kóti ta emmoúмба?

30 Gátun noa Iéthuko wiya, Taraikan waita uwa barán Hierothalem kabiruğ Jeriko kako, gátun nuğgurrawa mankiye, mantilléùn bon kirrikin, gátun búnkulla, gátun bara waita uwa wareka gaiya bon búntoara.

31 Yakita gati uwa wakál hiereu barán yapuğ koa; gátun nakulla bon noa ba, uwa noa taruğ koa kaiyin ta koa.

32 Ganti yanti kilo wakál Lebikan kakulla noa ba unta, uwa nakulla gaiya bon, gátun noa uwa taruğ koa kaiyin ta koa.

33 Wonto ba wakál kúri Thamariakál uwolliela ba, uwa yapariğ kakilliela noa ba; gátun nakulla bon noa ba, minki bon noa kakulla gíkouğ kai,

³⁴ Ġatun uwa ġikouġ kai koba, ġatun ġira bon búntoara ġikoúmba, kiroabullielia kipai ġatun wain, ġatun yellawabunbéa bon ġikouġ ka ta kóti ka buttikaġ, ġatun yutéa bon takilligél lako, ġatun miroma bon.

³⁵ Ġatun tarai ta purreaġ ka wakál la waita noa ba uwa, mankulla ġaiya noa buloara denari, ġatun ġukulla kokeratin ko, ġatun bon wiya, Golomulla bon; kirun bi ba upinún, uwéa kánun baġ ba willuġbo, ġutéa kánun ġaiya banuġ.

³⁶ Wonnug-ke kóti ta ġikoúmba nuġgurrawa mankiye unti biruġ ġoro kabiruġ kúri kabiruġ, kotella bi?

³⁷ Ġatun noa wiya, Niuwoa ġoloma bon. Wiya noa bon Iéthu ko, Yuriġ, yanti kiloa umulla bi.

³⁸ Ġatun yakita kakulla, uwa bara ba, uwa noa murrug koa kokeroa; ġatun taraito nukugko, Maráthako yitirra, wamunbéa bon bounnoun kin kokerá.

³⁹ Wúġgunbai bounnoun ba ġaiya kai, yitirra Mari, yellawa bountoa Iéthu kin yallo ka, ġatun ġurra bon wiyellita

⁴⁰ Wonto ba Marátha kámullan buntoa marai-marai umullita, ġatun uwa bountoa ġikouġ kin, ġatun wiya, Piriwál, kora bi natan tia wareka tia wúġgunbai emmoúmba umulliko wakállo? wiyella bounnoun umulli koa bountoa tia.

⁴¹ Ġatun noa Iéthako wiyelléun, ġatun wiya bounnoun, Ela! Marátha, Marátha, ġintoa kámullan marai-marai minnambo-minnambo ka;

⁴² Wonto ba wakál murraráġ kátan: ġatun Mariko bountoa ġeremulléun unnoa murraráġbo, keawai wal mantillinún bounnoun kinbiruġ.

11

¹ ĠATUN yakita kakulla, wiyellielia noa ba tarai ta purrai ta, kaiulléun noa ba wiyelli ta, wakállo bon wiya ġikouġ-ka-to wirrobullikanto, Piriwál, wiyella gearun bi wiyelliko, yanti kiloa Ioanneto noa wiya barun ġikoúmba wirrobullikan.

² Ġatun noa wiya barun, wiyánun nura ba, ġiakai nura wiyanun nura, Biyuġbai ġearúmba wokka ka ba moroko ka ba kátan, Kámunbilla yitirra ġiroúmba yirri-yirri kakilliko. Paipibunbilla Piriwál koba ġiroúmba. Ġurrabunbilla wiyellikanne ġiroúmba, yanti moroko ka ba, yanti ta purrai ta ba.

³ Ġuwoa gearun purreaġ ka takilliko.

⁴ Ġatun warekilla ġearúnba yarakai umatoara, kulla géen yanti ta wareka yanti ta wiyapaiyéun ġearúnba. Ġatun yuti yikora gearun yarakai umullikan kolaġ; miromulla gearun yarakai tabiruġ.

⁵ Ġatun noa barun wiya, Ġan nurun kinbiruġ kóti ġikoúmba, ġatun uwánun ġikouġ kin tokoi ta, ġatun bon wiyánun, Ela! kóti, mumbilla tia wokkai to ġoro ko;

⁶ Kulla noa emmoúmba kóti uwa kalog tin emmouġ kinko, ġatun keawai baġ wún korien ġikouġ kin mikan ta takilliko?

⁷ Niuwoa murrug ka ba ko wiyánun, Wai tia wiyellan; kulla unni kurraka wirriġbakulla, kulla wonnai tara emmoúmba emmouġ katoa ba birrikilligél laba; keawaran baġ bouġkulli korien ġukilliko ġirouġ.

⁸ Wiyan nurun baġ, Keawai noa bouġkulli korien ġulliko bon, kulla noa ba ġikoúmba kóti; kulla wal noa bon pirriral-mulli tin bouġkullinún ġaiya noa ġulliko bon wiyellinún noa ba.

⁹ Ġatun nurun baġ wiyan, Wiyella, ġatun ġunún ġaiya nurun; ġatun tiwolla, ġatun karawollinun ġaiya nura; wirrillia, ġatun umanún ġaiya nurun.

¹⁰ Yantin ba wiyellinún, manún wal; ġatun noa tiwollinún, karawollinún ġaiya noa; ġatun ġikouġ wirrillinún noa ba, umánun ġaiya wal.

11 Yinallo ba wiyánùn nulai yantin ta nurun kin, biyugbai ta ba, wiya, noa gunùn tunug? ga makoro, wiya, noa maiya gunùn makoró?

12 Ga ba wiyellan noa ba yarro, wiya, noa bon gupaiyinùn wuarai?

13 Nura ba yarakaikan kátan, gukilliko gutoara murràràg wonnai ko nurúnba ko; kauwa yanti gunùn noa Biyugbaito moroko ka ba ko Marai murràràg barun wiya bon ba?

14 Gatun noa ba paibuğgullielá wakál diabol, gatun noa gogo. Gatun yakita gaiya kakulla, waita ba uwa diabol, wiya gaiya noa gogo kabirug ko; gatun bara kùri kotelliela.

15 Wonto ba tarai-kan-to wiya, Paibuğga noa barun diabol Béeldhebul kátan birug, piriwálloa birug diabol koba ko.

16 Gatun tarai-kan-to wiyelliela, wiya bon túga moroko tin.

17 Wonto noa ba gimilléùn barúnba kotellikanne, wiya barun, Yantin piriwál koba garuggara umulla barabo tetti bara kánùn; gatun kokerá koba barabo warakullia bara.

18 Thatan noa ba garuggara kánùn niuwoa-bo, yakoai gikoúmba piriwál koba kánùn? kulla nura wiyan paibuğga bag ba barun diabol Béeldhebul katoa birug.

19 Gatun gatoa ba paibuğgaanùn barun diabol Béeldhebul birug, gan katoa birug nurúnba-ko yinal-lo paibuğga?

20 Gatoa paibuğgánùn máttarroa birug Eloi koba ko barun diabol, kauwa tuloa uwa gaiya piriwál koba Eloi koba nurun kin ba.

21 Golománùn noa ba tarai kùri mokál porrol gikouğ kin kokerá, gikoúmba tullokan murroi kátan.

22 Wonto ba tanan uwánun tarai mokál porrolkan kauwál kan gikouğ kin, gatun kéakéa-ma noa bon, mantillinùn gaiya wal bon kirun mokál gikoúmba pirriral-matoara; gatun gutillinùn noa mokál gikoúmba.

23 Niuwoa keawai emmouğ katoa, niuwoa kátan kóti korien; gatun noa keawai boa-ma korien emmouğ katoa, ware-ware-kan.

24 Paikullinùn ba marai yarakai kùri kabirug, uwan noa yurig purroi toa tarawaroa, nakilliko korilliko; gatun noa keawai na korien, wiyan noa, Willugbanùn wal bag willugbo kokerá ko emmouğ ka ta ko, unta birug uwa bag ba.

25 Gatun uwánún noa ba, nakulla gaiya noa ba wiréa kiriiri gatun konéin.

26 Uwan gaiya noa gatun yutéa taraikan theben ta marai yarakai kauwál yanti niuwoa ba; gatun bara uwa murrarig gatun kakulla gaiya bara unta; gatun yarakai kauwál noa unnoa kátan yakita, kakulla noa ba kurri-kurri.

27 Gatun yakita kakulla, wiyelliela noa ba, kaaibulléùn tarai nukug gali koba konara koba, gatun wiya bon bountoa, Murràràg kauwa yanti pika kurréa bon ba, gatun paiyil pitta bi ba.

28 Wonto noa bo wiya, Kauwa yanti, murràràg kauwál kátan bara gurrullikan wiyellikanne Eloi koba, gatun mirromulli-ko.

29 Gatun yakita kakulla, wittillan bara ba kùri, wiya noa kurri-kurri, Unni ta yarakai kátan willuggél; nakillin bara túga; keawai wal barun gunùn, unni bo ta wal tuúga Iona-umba propet koba.

30 Yanti kiloa Iona túga kakulla noa barun kùri Ninebi ka, yanti bo ta wal kánùn noa yinal kùri koba barun gali ko willuggél ko.

31 Bouğkullinùn wal piriwál kirin pakai birug purreag ka wiyelligél la kùri koa untikal loa willuggél loa, gatun pirralmanùn barun; kulla bountoa uwa kalog kabirug purrai tabirug wirán tabirug gurrulli bon guraki ko Tholomón ko; A! kauwál kátan Tholomón kiloa unnibo.

³² Bougkullinùn wal bara kùri Ninebikál purreåg ka wiyelligél la kùri koa untikál loa willuǵgél loa, gátun pirral-manùn barun; kulla bara minki kakulla wiyelli ta Iona-úm̄ba ka; A! kauwál kátan Iona kiloa unnibo.

³³ Keawai kùriko tarai-kan-to wirrouǵ buǵǵánùn kaibuǵ wunùn ǵaiya ǵati ta, keawai baria ka wimbi ka, wonto ba kaibuǵgél la, bara ba uwánùn na-uwil koa bara kaibuǵ.

³⁴ Kaibuǵ ta murrin koba ǵaikuǵ; wonto ba ǵiroúm̄ba ǵaikuǵ tuloa kátan, yantin bin kátan murrin kaibuǵkan; wonto bin ba ǵaikuǵ yarakai, kánùn murrin bin warapa tokoi to.

³⁵ Yakoai bi, mirka unnoanuǵ kaibuǵ ǵirouǵ kinba tokoi ta ba kátan.

³⁶ Kulla ba yantin ta ǵiroúm̄ba murrin ta ba warapan kaibuǵ ko, keawai taraikan tokoi, kánùn yantinbo ta wal warapan kaibuǵ ko, yanti kaibuǵ koba wupin gátun binkirréùn.

³⁷ Gátun wiyelliela noa ba, taraito Parithaioko wiya bon tauwil koa noa ǵikouǵ katoa; gátun noa uwa murrariǵ gátun yellawa takilliko.

³⁸ Gátun noa ba Parithaioko nakulla, umulli korien noa bato ka kurri-kurri takilli kolaǵ, kotelliela noa.

³⁹ Gátun bon noa Piriwállo wiya, Yakita nura Parithaioko umullia mirkun karai-ǵon tunti gátun pikirri; wonto ba nurúnba murrin warapan williró gátun yarakai to.

⁴⁰ Woǵkál nura! yan ta noa uma unnoa yanti unnoa ba warrai ta ba, yantibo uma noa murrug ka ba?

⁴¹ Guwa nura untoakál nurun kinbiruǵ, gátun yantin nurun ba tuloa ka kátan.

⁴² Yapal nura Parithaioi! kulla nura ǵukillan wintakál mentha tabiruǵ, gátun ruta tabiruǵ, gátun yaki tara, gátun ǵurramaigan tuloa gátun pitálumullikanne Eloï koba: unni tara nura uma pa, gátun keawai taraikan wareka pa uma korien.

⁴³ Yapal nura Parithaioi! kulla nura pitálman yellawollikanne wokka kaba thunagóg kaba, gátun umullikanne ǵukilligél lako.

⁴⁴ Yapal nura ǵarammateu gátun Parithaioi, ǵakoiyaye! kulla nura yanti tulmun kiloa paipi korien, gátun bara kùri uwan wokka laǵ tulmun toa, keawaran bara na korien.

⁴⁵ Wiyayelléùn ǵaiya wakállo nomiko-ko wiyelliela bon, Piriwál, ǵiakai bi wiyán, pirralman bi ǵearun.

⁴⁶ Gátun noa wiya, Yapal nura nomikoi yantinbo! kulla nura wuntan kùri ka porrol ta lo kauwál porrol kurrilliko, gátun keawai nura unnoa porrol numa korien nurun ka to máttárró.

⁴⁷ Yapal nura! kulla nura ba wittiman tulmun barúnba propet koba, gátun biyugbaito nurúnba-ko bunkulla barun tetti kulwon.

⁴⁸ Kauwa tuloa ta pirralman nura umatoara biyuǵbai koba nurúnba; kulla bara yuna bo ta barun búnkulla tetti, gátun nura wittillin tulmun barúnba.

⁴⁹ Yaki tin wiya ǵurakita Eloï koba ko, Yukánùn wal baǵ barun propet gátun apothol barun kin, gátun winta barun kinbiruǵ búnnùn wal bara gátun yarakai umánùn;

⁵⁰ Wiya-uwil koa ǵoroǵ yantin koba propet koba kiroabatoara yaki tabiruǵ kurri-kurri tabiruǵ purrai tabiruǵ, unni barun willuǵgél;

⁵¹ Ǵoroǵ kabiruǵ Abelúm̄ba kabiruǵ, ǵoroǵ kako Dhakariaúm̄ba kako búntoara Willi ka bómo ta gátun hieron; kauwa tuloa to wiyán nurun baǵ, wiya-uwil koa unni barun willuǵgél.

⁵² Yapal nura nomikoi! kulla nura mankulla wirriǵbakilligél ǵurakita koba; keawai nura wa pa, gátun nura miya barun uwa bara ba.

⁵³ Ġatun wiya noa ba unni tara barun, pirriralma bon bara ġarammateuto ġatun Parithaioiko, wiya-uwil koa noa minnambo wiyelliko;

⁵⁴ Mittillin bara bon, ġatun nakillin ġurrulliko ġikouġ kin ba ko kurraka ba ko, wiyayeún koa bara bon.

12

¹ YAKITA kakulla, wittillan bara ba yantibo konara kúri, wata-watawollan barabo, wiya noa kurri-kurri barun wirrobullikan ġikoúmba, Yakoai nura lebben barúnba Parithaioi koba, ġakoiyaye ta unnoa.

² Yantin ba wutéa ta túġunbinún ġaiya wal; ġatun yantin yuropa ta namunbinún ġaiya wal.

³ Yaki tin, wiyellan nura tokoi ta ġurrabunbinún wal kaibuġ ka; ġatun unni ta wiya nura ba ġurréuġ ka waiyakan ta, wiyellinún wal wokka ka kokera.

⁴ Ġatun baġ nurun wiyan kóti ta emmoúmba, Kinta kora nura barun kin búnkillikan tin murrin tin, ġatun yukita tantoa bo ta wal bara kaiyukanto banún.

⁵ Túġunbinún wal baġ nurun ġan-kai nura kinta wal kánún: Kinta bon kauwa ġikouġ kai, yukita noa ba búnkulla kaiyukan noa warekulliko koiyuġ kako pirriko kako; kauwa wiyan baġ nurun, Kinta bon kauwa ġikouġ kai.

⁶ Wiya, pente tibbin waréa ta ġupaiye ko buloara assari, ġatun keawai wakál unti biruġ woġgunti korien ġikouġ kin Eloi kin?

⁷ Kulla yantin wolluġ kaba kittuġ murrapatoara kátan. Kinta kora nura ġali tin; kulla nura murrarág kauwálkan kátan, keawaran ġali tarako tibbinko waréa-ta-ko kauwál-kauwál-ko.

⁸ Unni ta nurun baġ wiyan, Yantinto emmouġ wiyánún mikan ta kúri ka, ġikouġ wiyánún noa Yinal kúri koba mikan ta aġelo ka Eloi koba ko.

⁹ Wonto ba niuwoa ġanbullinún tia emmouġ mikan ta kúri ka, ġanbullinún wal bon mikan ta aġelo ka Eloi koba ka.

¹⁰ Ġatun ġanto ba yarakai wiyánún ġikouġ Yinal kúri koba, kámunbinún wal bon; wonto bon ba yarakai wiyellikan Maraikan yirri-yirri-kan, keawai bon kámunbinún.

¹¹ Ġatun manún nurun bara thunagóg kako ġatun wiyellikan tako, ġatun kaiyukan tako, kota yikora nura wonnuġ nura ba wiyayellinún, ġa minnuġ nura wiyánún.

¹² Kulla nurun Marai-kan-to yirri-yirri-kan-to wiyánún wal yakita bo ġaiya minnuġ wal nura wiyánún.

¹³ Ġatun wiya bon wakálo konara biruġ ko, Piriwál, wiyella emmoúmba biggainuġ, ġukulli koa noa purrai emmouġ kai.

¹⁴ Ġatun noa bon wiya, Kúri, ġanto tia uma wiyellikan, ġa ġukillikan ġirouġ kin?

¹⁵ Ġatun noa barun wiya, Yakoai ġatun murroi kauwa williri koba; kulla moron kúri koba ka korien ta kauwál-kauwál la tul lokan ka ġikouġ ka ta.

¹⁶ Ġatun noa wiya barun unni parabol, wiyelliela, Purrai ta porrólkan koba poaikulléun kauwál:

¹⁷ Ġatun noa kotelléun niuwoabo, wiyelliela, Minnuġ banún baġ, kulla wal unni tuntan uwa, wiya wal baġ wonta wura-uwil unni tara emmoúmba?

¹⁸ Ġatun noa wiya, Unni baġ umánún; umánún wal baġ barán wunkilligél emmoúmba, ġatun wittia kánún kauwál; ġatun unta baġ wunún yantin emmoúmba nulai ġatun tullokan.

¹⁹ Ġatun baġ wiyánún emmoúmba marai, A marai! Kauwál tullokan ġiroúmba wúnkulla kauwál lako wunál lako; yellawolla murroi bi, tauwa, pittella, ġatun pitál kauwa.

²⁰ Wonto ba Eloito bon wiya, Wogkál-lan bi! unti tokoi ta giroúmba marai mantillinùn wal girouğ, kinbiruğ; gánto gáiya unnoa tara tullokan manùn tuiğko bi ba uma?

²¹ Yanti niuwoa ba wupéakan tullokan gikoúmba ko, gátun keawai porrol korien Eloi kai koba.

²² Gátun noa wiya barun wirrobullikan, Yaki tin wiyan bağ nurun, Yanoa, kota yikora nurúnba moron takilliko; ga keawai murrin ko wupulliko.

²³ Moron ta kauwál kátan murrarág takillikanne keawaran, gátun murrin ta kauwál kátan murrarág kirrikin keawaran.

²⁴ Kotella wákun barun; koito bara ba keawai wupa korien, gátun keawai kol bunti korien; keawai barúnba tuiğko wupilligál, keawai barúnba kokera; gátun noa Eloito giratiman barun; kauwál-kauwál nura kátan murrarág tibbin bara keawaran.

²⁵ Gátun gan nurun kinbiruğ kotellita kánùn, uméa kánùn moron gikoúmba waréa ka kakilliko kubit kako?

²⁶ Wiya nura ba kaiyu korien to umulliko unni waréa, minariğ tin nura kotellin unnoa tara?

²⁷ Kotella nura kenukùn turukin bara ba; keawai bara uma korien wupi korien bara; gátun bağ wiyan nurun, Tholomón noa ba, konéinkan keawai bon wupa korien yanti kiloa wakál unti tara biruğ.

²⁸ Upánùn noa ba Eloito woiyo yanti, yakita purreag ka unta ba purrai ta kátan, gátun kumba warekakin murrug ka wollo ka; wiya, nurun noa upánùn, A! nura gurrullikan waréakan?

²⁹ Gátun na-ki yikora nura minariğ nurúnba takilliko gátun pittelliko, ga kota yikora nura minki ko.

³⁰ Koito ba bara yantinto purrai ta ba ko natan yantin unni tara; gátun nurúnba-to-Biyuğbai-to gurran unni tara gukillikanne nurun ba murrarág kakilliko.

³¹ Wonto ba nura nauwa piriwál koba Eloi koba, gátun yantin unni rara gunun nurun kin.

³² Kinta kora, wirrul waréa; kulla pitáلمان bon Biyuğbai nurúnba gukilliko piriwál-gél ta nurun kin.

³³ Gukilléa nurúnba, gátun guwa gukillikanne: umulla nura yinuğ nurúnba, keawai koa korokál katéa-kùn, porrólkan ta moroko ka ba kakilliko ka korien kakilliko, keawai ba unta ko uwa korien mankiye, gátun keawai ba yarakai puntaye.

³⁴ Wonnun ta nurúnba tullokan, untabo kánùn nurúnba búlbúl yantibo.

³⁵ Girullia nura winnal nurúnba, gátun nurúnba kaibuğ winabunbilla;

³⁶ Gátun nurabo yanti kiloa kúri ba mittillin barúnba ko Piriwál ko willuğ-banùn noa ba mankilligél labiruğ; uwánùn noa ba ba tanan gátun wirrillinùn, umánùn gáiya bon tanoa-kal-bo.

³⁷ Pitálmatoara kánùn bara unnoa tara mankillikan, yakita Piriwál noa ba uwánùn, noa ba barun kin nanún noa ba barun nakilli ta; wiyan bag tuloa nurun, girullinùn noa kótibo, gátun yellawabumbéa barun takilli kolağ, gátun uwánùn noa gukilliko barun.

³⁸ Gátun tanan uwánùn noa ba, yakita buloara nakillikan ta, yakita goro ka nakillikan ta, gátun nanún barun yantibo nakilli ta, pitálmatoara bara unnoa tara mankillikan.

³⁹ Gátun gurrulla unni, wiya noa ba kokera-tin-to gurra pa, yakounta ba uwa pa mankiye na pa noa, keawai gáiya kokera gikoúmba potobunti pa.

⁴⁰ Yanti tin kauwa nura nakilliko; kulla noa Yinal kúri koba uwánùn yakita kota korien nura ba.

⁴¹ Wiya gáiya noa bon Peterko, Piriwál, wiyan bi unni parabol gearunbo, ga gearun yantin?

⁴² Ġatun noa Piriwállo wiya, Gan-ke noa mankillikan murraràġ ġatun ġuraki, piriwállo noa umánùn bon wiyellikan kakilliko kokera ko ġikoug ka ta ko, ġu-uwil koa noa takilliko yakita ġukilligél la?

⁴³ Pitálmatoara kátan unnoa mankillikan, umánùn noa ba ġikoúmba piriwál nanùn ġaiya noa bon umulli ta yanti.

⁴⁴ Wiyan baġ tuloa, umánùn bon noa wiyellikan kakilliko yantin tako.

⁴⁵ Wonto noa ba wiyánùn gala mankilli-kan-to, búlbúl la, Emmoúmba piriwál minkin uwa korien; ġatun ġaiya noa búnkili kolaġ barun kúri mankillikan ġatun ġapal, ġatun takilli kolaġ, ġatun pittelli kolaġ, ġatun kuttawai kolaġ;

⁴⁶ Piriwál gala koba mankillikan koba uwánùn wal noa purreaġ ka na korien ta, ġatun yakita ġaiya kota korien ta bon, ġatun búnnùn bon buloarkan, ġatun ġunùn bon winta ġikoug kai barun kin ġurra korien ta.

⁴⁷ Ġatun unnoa mankillikan ġurran noa kotelli ta piriwál koba ġikoúmba, ġatun keawai uma korien, keawai noa uma pa yanti kotelli ta ġikoúmba, búnnùn wal ġaiya bon kauwál-kauwál.

⁴⁸ Wonto noa ba niuwoa ġurra korien, ġatun yarakai umatoara yaki tin bún ba bon, búnnùn wal waréa. Kulla bon ġupa kauwál, wiyapaiyanùn wal kauwál ġikoug kinbiruġ; ġatun kúriko ġukulla kauwál, wiyellia kánùn bara ġaiya kauwál-kauwál ġikoug kinbiruġ.

⁴⁹ Uwan ta baġ unni yukulliko koiyuġ ko purrai ta ko; minnuġ-bullinún baġ kauwa ba tanoa-kal-bo wirroġ-kulléa?

⁵⁰ Kulla tia korimullikanne emmouġ kinba korimulliko; ġatun yakoi baġ kátan ġoloin koa ka-uwil kakilliko!

⁵¹ Kotan nura, uwa baġ ba pitál ġukilliko purrai ta ko? wiyán baġ ba, keawai; wonto ba ġurruġgurra kakilliko;

⁵² Kulla wal unti biruġ kánùn kakilliko pente kokerá wakál la, ġurruġgurra biruġ, ġoro bulun kinbiruġ, ġatun buloara ġoro kabiruġ.

⁵³ Biyuġbai ġurruġgurra kánùn yinal labiruġ, ġatun yinal biyuġbai tabiruġ; ġatun tunkan yinálkun tabiruġ, ġatun yinálkun tunkán tabiruġ, túngaikun bounnoun ba kurrinanbai tabiruġ, ġatun kurrinanbai bounnoun ba túngaikun tabiruġ.

⁵⁴ Ġatun noa barun kúri wiya, Nanún nura ba yareil wokka laġ punnál ba pulóġkulligél lin, wiyánùn ġaiya nura koiwon tanan ba; ġatun kauwa yanti.

⁵⁵ Ġatun kareawuġ ba kánùn, wiyellinún ġaiya nura, karol kánùn; ġatun yanti ġaiya kánùn.

⁵⁶ A nura nakoiyaye! natan nura tarkin moroko koba ġatun purrai koba; minariġ tin koa nura na korien unti yakita?

⁵⁷ Kauwa, kora koa nura kota ba nurun kinbiruġ tuloa?

⁵⁸ Uwánùn bi ba ġikoug katoa bukkakan toa ġikoug kinko wiyellikan tako, yapuġ koa nuiyellia bi bon, wamunbi-uwil koa biloa murroi kakilliko ġikoug kinbiruġ; yutéa-kún koa biloa wiyellikan kauwál lako, ġatun wiyellikanto kauwállo wamunbinùn biloa yarakan tako, ġatun yarakanto wupinún biloa jail kako.

⁵⁹ Wiyan banuġ, keawai bi waita uwa korien unta biruġ, ġukillinun bi ba lepton ta kirun waréa ta.

13

¹ KAKULLA bara unta yakita taraikan, wiya bon barun Galilaiakál, ġorog barúnba taroġkama Pilato-to thuhia barun barúnba.

² Ġatun noa Iéthuko wiyayelléün, wiyelliela noa barun, Wiya, nura kotellin unnoa tara Galilaiakál yarakai bara kakulla kauwál barun kinbiruġ Galilaiakál labiruġ, kulla barun ba mankulla unnoa tara?

³ Wiyan nurun bağ, Keawai; kulla nura keawai minki kâtan, yantin ğaiya nura tetti tetti kânùn.

⁴ Ga barun etin ta wunkulléún kokera barán, ğatun tetti-tetti barun wirria, wiya, nura kotellin barun yarakai bara ba kakulla kauwâl barun kûri kabiruğ kakillin Hierothalem ka?

⁵ Wiyan nurun bağ, Keawai; kulla nura keawai minki kâtan, yantin ğaiya nura tetti-tetti kânùn.

⁶ Wiya noa unni yanti parabol: Taraikan ta kûriko wupéa yirriwilbin purrai ta ğikouğ ka ta; ğatun noa uwa yeai ko nakilliko, ğatun noa keawai ğaiya na pa.

⁷ Wiya ğaiya noa bon upullikan, Ela! ğoro ka wunâl la unti, uwa bağ nakilliko yeai ko unti biruğ ko yirriwiltabin tako, ğatun keawai ğaiya bağ na pa; kólbúntilla unnoa barán; minariğ, tin unnoa kâtan purrai ta?

⁸ Ğatun noa wiyayeléún, wiyelliela bon, Piriwâl, kâmunbilla unnoa unti wunâl la, pinni-uwil koa bağ untoakâl ko, ğatun konuğ koa bağ wupi-uwil;

⁹ Ğatun yeai ba kânùn, murrârâğ ğaiya kânùn; ğatun ka korien ba, ğatun yukita ğaiya kólbúntinùn; wal bi unni barán.

¹⁰ Ğatun noa wiyelliela wakâl la thunagóg ka purreâğ ka thabbat ka.

¹¹ Ğatun, a! kakulla unta wakâl nukuğ munni-lan bountoa ba kauwâl-kauwâl wunâl étin ta, ğatun woinu bountoa, ğatun keawai bountoa kaiyu korien wokka-lan kakilliko.

¹² Ğatun nakulla noa ba Iéthuko bounnoun, kaaipa bounnoun noa, ğatun wiyelliela bounnoun, Nukuğ, ğintoa buruğ-kulléún woinu kabiruğ ğirouğ kinbiruğ.

¹³ Ğatun noa upilléún mâtâra bounnoun kin; ğatun tanoakal-bo bounnoun tuloa uma, ğatun bountoa pitâlma bon Eloinug.

¹⁴ Ga-tun piriwâllo thunagóg kako, wiyayelléún bukka-kan-to, kulla noa Iéthuko turon uma purreâğ ka thabbat ka, ğatun wiya barun kûri, Hek ta purreâğ ka umilliko kûri ko; unti tara purreâğ ka tanan uwolla turon umullilo, ğatun keawai thabbat ta purreâğ ka.

¹⁵ Piriwâllo noa bon wiyayelléân ğatun wiyelliela, Ğintoa ğakoiyaye! wiya, yantinto nura buruğbuğgan ğikoúmba boo ğatun athino, purreâğ ka thabbat ka, unta biruğ kokerá biruğ, yemmama-uwil koa kokoin kolağ pittelliko?

¹⁶ Ğatun keawai wal unni ğapal, yinâlkun ta Abûramúmba, ğiratoara bounnoun Thatánto noa unni tara étin ta wunâl la, buruğbuğgulliko yanti biruğ, unti thabbat ta purreâğ ka?

¹⁷ Ğatun wiya noa ba unni tara, koiyun bara ğaiya kâtan yantin bukkamaiye ğikouğ kai; ğatun yantin kûri pitâl kakulla yantin tin umatoarrin kauwâl lin ğikouğ, biruğ.

¹⁸ Wiya ğaiya noa, Minariğ kiloa Piriwâl koba Eloi koba? Ğatun yakoai kiloa pağgunbinùn?

¹⁹ Yanti kiloa ta yeai ba mutard koba, mankulla kûriko, ğatun meapa purrai ta ğikouğ, kai ta; ğatun boaikulléún wokka lağ, ğatun kakulla kauwâl kûlai; ğatun tibbin moroko tin yellawa wiran ta.

²⁰ Ğatun noa wiyéa-kùn, Yakoai kiloa bağ tuğunbinùn piriwâl koba Eloi koba?

²¹ Yanti lebben kiloa, mankulla ğapallo ğatun yuropa ğoro ka ğukilligél la nulai ta, kakulla wal yantibo lebben kiloa.

²² Ğatun noa uwa kokeroa ğatun kauwâl loa kokeroa, wiyatin, ğatun uwollin Hierothalem kolağ.

²³ Wiya ğaiya bon wakâllo, Piriwâl, wiya, warai moron kakilliko? Ğatun noa wiya barun,

²⁴ Nuwolla pulógkulli kolağ tuloa tin yapuğ tin: kulla bağ nurun wiyan, kauwâl-kauwâllo nuwanùn murràrag pulógkulli kolağ gätun keawai wal kaiyu korien.

²⁵ Bougkullinùn noa ba kokeratin wokka lağ, gätun wirriğbakulla pulógkulligél, gätun nura garokéa warrai ta, gätun wirrilléün toto pulógkulligél, wiyellin, Piriwâl, Piriwâl, umulla gearun; gätun noa wiyayellinùn gätun wiyânùn, Keawaran bağ nurun gimilli korien wonta biruğ wal nura:

²⁶ Wiyânùn gaiya wal nura, Takéün géen gätun pittakéün girouğ kin mikan ta, gätun gintoa wiyakéün gearun kin yapuğ ka.

²⁷ Wonto wal noa ba wiyânùn, Wiyan bağ nurun, keawaran bağ nurun gimilli korien, wonta biruğ wal nura; yuriğ tia uwolla emmouğ kinbiruğ, yantin nura yarakai umullikan.

²⁸ Unta ta wal tugkillinùn gätun tirra-gätupuntullinùn, nanùn gaiya nura ba barun, Abàramnuğ, gätun Ithàknuğ, gätun Yacóbnuğ, gätun yantin propetnuğ, kakillin bara ba piriwâl koba ka Eloi koba, gätun nurunbo yuaipéa warrai tako.

²⁹ Gätun bara uwânùn muriuğ tin, gätun krai tin, gätun kummari tin, gätun pakai tin, gätun yellawânùn wal piriwâl koba ka Eloi koba ka.

³⁰ Gätun, a! bara willuğ kätan, kabo wal bara gänka kânùn gätun bara gänka kätan, kabo wal bara willuğ kânùn.

³¹ Unta purreağ ka winta uwa Parithaioi kabiruğ wiyellin bon, Yuriğ ba waita wolla unta biruğ, kulla noa Herodto biloa buúnnùn tetti.

³² Gätun noa barun wiyá, Yuriğ nura wolla, wiya-uwil koa bon unnoa alópék, A! paibuğgan bağ barun diabol, gätun turon bağ uman buğgai gätun kúmba, gätun kúmba-ken-ta wal goloin tia kânùn.

³³ Yantin tin uwânùn wal bağ buğgai gätun kúmba, gätun kúmba-ken-ta; kulla wal keawaran wal wakál propet ka korien tetti Hierothalem kabiruğ.

³⁴ Yapallun Hierothalem, Hierothalem! búnkiye tetti wirriye barun propet, gätun pintia barun tunuğ ko yupitoara girouğ kinko; murrin-murrin bağ kauma pa bağ barun wonnai tara giroúmba, yanti kiloa tibbinto ba kauma-uwil yirriğ ka bara ka bounnoun ba waréa tara, gätun keawaran nura kauma korien.

³⁵ A! nurúnba kokera kakillin mirrál kakilliko: gätun bağ wiyan tuloa nurun, Keawai nura tia nanùn, yakita ko kânùn ba wiyânùn wal nura ba, Pitálkámunbilla bon uwan noa ba yitirroa Piriwâl koba koa.

14

¹ GÄTUN yakita kakulla, uwa noa ba murrariğ kokerà piriwâl koba ka Parithaioi koba takilliko nulai ko purreağ ka thabbat ka, tumiméa gaiya bon bara.

² Gätun, a! garoka ba kakulla wakál küri kokoin-kan warakağ.

³ Gätun Iéthuko noa wiyayelléün wiya barun nomikoinuğ gätun Parithaioinuğ, wiyelliela, Wiya, murràrag turon umulliko purreağ ka thabbat ka?

⁴ Gätun bara tullama pulli. Gätun noa bon turon uma, gätun wamunbéa bon;

⁵ Gätun wiyayelléün noa barun, wiyelliela, Ganto nurun kinbiruğ-ko puntimanùn buttikağ ba athino ba ga boo ba nurúnba kirai ta, gätun keawai gaiya bon manùn wokka lağ purreağ ka thabbat ka?

⁶ Gätun keawai bara bon wiyayelli pa unni tara.

⁷ Gätun noa wiya wakál parabol barun gala ko wiyatora ko, nakulla noa ba giriméa bara murràrag waiyakan; wiyelliela barun,

⁸ Wiyânùn bin ba taraito kùriko uwa-uwil koa bi mankilli kolağ nukuğ kolağ, yellawa yikora wokka waiyakanto, mirka ta tarai küri piriwâl wlyatoara ta;

9 Ġatun noa ninwoa wiya biloa ġatun ġikouġ tanan uwolliko ġatun wiyelliko bin, Ġuwa bon ġali ko; ġatun ġintoa koiyun bi ba kánún waita uwánún waiyakan kolaġ bará ka bo.

10 Wonto ba bin wiyánún ba, yuriġ bi yellawolli ta ka bará kako waiyakan kako; ġatun uwánún noa ba wiya biloa ba wiyánún biloa, Kóti, yuriġ wokka laġ uwolla: yakita ġaiya pitálmánún bin mikan ta barun kin tanún ba kunto ġirouġ katoa.

11 Ġan umullinún ninwoa bo wokka kako, umánún wal bon bará kako; ġatun ninwoa umullinún niuwoa ba bará kako, umullinún wal wokka kako.

12 Wiya ġaiya noa ġala wiya bon noa ba, Ġunún bi ba takilliko búlwára ka ġa yaréa ka, wiya yíkora bi ġiroúmba kóti, ġa kótita, ġa porrólkan; wiyéa kánún bin ba bara, ġatun ġupaiyéa kánún bin yaruġ ka.

13 Wonto bi ba umánún takilliko, wiyella barun mirrál-mirrálkan, ġatun munni-munni-kan, ġatun wiir-wiirkan, ġatun munminkan:

14 Ġatun bin pitálmánún; kulla bara keawai ġupaiye korien yaruġ ka; kulla bin ġupaiyéa kánún yaruġ ka, yakita ba moron kánún murráráġ-tai tetti-tetti kabiruġ.

15 Ġatun wakál barun kinbiruġ yellawa ġikouġ kin takilliela, ġurra noa ba unni tara, wiya bon noa, Pitálmatoara noa tanún wal kunto piriwál lako Eloi koba ka.

16 Wiya ġaiya noa bon, Taraito kúriko wupéa kauwál takilliko yaréa ka, ġatun wiya barun kauwál-kauwál kuri:

17 Ġatun yarea ka yuka noa bon ġikoúmba mankillikan, wiyelliko barun wiyatoara ko, Tanan; kulla yantin unnuġ tara wupea yakita.

18 Ġatun bara yantin wiyellan wakál-wakál ġakoiyellan. Kurri-kurrito wakálo wiya ġikouġ, Ġukilléún baġ winta purrai, ġatun waita wal baġ uwánún nakilliko ġala ko; wiyán biloa wamunbilliko tia.

19 Ġatun taraito wiyá, Ġukilléún baġ pente tumba boo buttikaġ, ġatun baġ waita uwan numulliko barun; wiyán biloa wamunbilliko tia.

20 Ġatun taraito wiyá, Mankulla baġ nukuġ emmoúmba, yaki tin keawai baġ uwa korien.

21 Uwa ġaiya noa unni mankillikan, ġatun wiya bon piriwál ġikoúmba unni tara. Wiya bon ġaiya noa kokeratinto bukka-kanto ġikoúmba mankillikan, Yuriġ wolla kurrakai yapuġ koa kokeroa, ġatun yutilla barun tanan untiko mirrál-mirrál-kai, ġatun munni-munni-kai, ġatun wiir-wiir-kai, ġatun munmin-kai.

22 Ġatun noa mankillikanto wiyá, Piriwál, upatoara ta yanti bi ba wiya, ġatun kauwál-kauwál lako ka untiko.

23 Ġatun noa bon piriwálo wiya mankillikan, Yuriġ, uwolla yapuġ koa ġatun koruġ koa, ġatun pirrirmulla barun tanan uwolliko, emmoúmba koa kokera warapa-uwil.

24 Kulla baġ wiyán nurun, Keawai wal bara untoakálo wiyatoara nutunún emmoúmba kunto.

25 Ġatun kúri kauwál-kauwál uwa ġikouġ katoa: ġatun noa willariġ, warkulléún, ġatun wiya ġaiya barun,

26 Uwánún tia ba taraikan kúri emmoúġ kin, ġatun wareka korien ġikoúmba biyuġbai ġatun tunkan, ġatun nukuġ, ġatun wonnai tara, ġatun kóti tara, ġatun wuġgunbai, kauwa, ġikoúmba kata moron, keawai noa kánún emmoúmba wirrobullikan.

27 Ġanto-bo ba kurri korien ġikoúmba taliġ-kabillikanne, ġatun uwolla emmouġ katoa, keawai noa kánún emmoúmba wirrobullikan.

28 Ġanto nurun kinbiruġ-ko, kotellin wittimulliko kokera, wiya, noa yellawánún kurri-kurri, ġatun tuiġko umulliko, mirka keawai ġoloin witti korien?

²⁹ Mirroma, yukita wupéa noa ba tugğa, gätun keawai noa kaiyu korien göloin wittilliko, yantinto ba nanün béelmánün gáiya bon,

³⁰ Wiyellinún, Ğali kúriko nutéa wittimulliko, gätun kaiyu korien noa göloin wittimulliko.

³¹ Ğa, ğan piriwál uwánún noa ba wuruwai kolağ, tarai ko piriwál ko, yellawa noa kurri-kurri, gätun kotelliela, wiya, noa ba kaiyukan uwa-uwil koa dekem-millia to nuğgurrawa-uwil koa bon taimin to ke bith-dekem-millia to?

³² Ğa ba, kaloğ ka ba noa piriwál taraito, yuka noa wakál puntima wiyelliko pitál koa kakillai.

³³ Yanti kiloa, yantinto nurun kinbiruğ-ko wareka korien noa yantin ğikoúmba, keawai noa kánún emmoúmba wirrobullikan.

³⁴ Pulli ta unni murráràğ; wonto ba pulli ka korien, yakoai kánún upilliko!

³⁵ Keawai murráràğ, korien ta purrai ko, ğa ba konuğğél ko; wareka gáiya kúriko. Niuwoabo gurréuğkan gurrulliko, gurrabilla bon.

15

¹ PAPAI gáiya bara uwa ğikouğ kin yantin telónai gätun yarakaiwilluğ, gurrulliko bon.

² Gätun koiya bara Parithaioiko gätun ğarammateuko, wiyelliela, Unni kúri murráràğ korien, noa uman barun yarakai-willuğ gätun tatan noa barun katoa.

³ Gätun noa wiya barun unni parabol, wiyelliela,

⁴ Ğan kúri nurun kinbiruğ, hekaton ta cípu ğikoúmba, wákál noa ba yuréa umámún barun kinbiruğ, wiya, noa wunún barun nainty-nain ta koruğ ka, gätun waita noa uwánún na-uwil koa noa yuréa-matoara, kara-uwilli koa noa?

⁵ Gätun karawolléün noa ba, wúnkilléün gáiya noa bamirruğ ka ğikouğ kin, pitállo ba.

⁶ Gätun uwa noa ba ğura kako, wiya noa barun kótita gätun taraikan wiyellin barun, Pitállia kanwa emmouğ katoa; kulla bağ karawolléün cípu ta emmoúmba unni, yuréa ba kakulla.

⁷ Wiyan bağ nurun, yanti kiloa pitál kánán kauwállan moroko ka ba minki noa ba wakál yarakai, keawai barun kai murráràğ-tai tin nainty-nain ta tin, minki korien.

⁸ Ğa wonnuğ-ke nukuğ púndol arguro ten ta bounnoun kinba, yuréa bountoa ba umánún wakál púndol, wiya, bountoa wirroğ-banún kaipuğ gätun wirrillinún wirrillikanneto kirra-kirra-uwilli koa bountoa?

⁹ Gätun karawolléün bountoa ba, wiya gáiya bountoa ba kóti-ta gätun taraikan tuigko, wiyellin, Pitállia kauwa emmouğ katoa; kulla bağ karawolléün yuréa bağ ba umá.

¹⁰ Yanti kiloa, wiyan bağ, nurun, unnuğ, ta pitál kátan mikan ta ağelo ka Eloi koba wakál lin ba yarakai-willuğ minki kánún.

¹¹ Gätun noa wiya, Taraito kúriko yinal bula-buloara ğikoúmba:

¹² Ğatan mittiko bulun kinbiruğ-ko wiya bon biyuğbai ğikoúmba, Biyuğ, ğuwa tia winta tullokan ka-uwil koa emmoúmba. Gätun túnbilliela noa bulun tullokan.

¹³ Gätun keawai kauwál-kauwál, korien ta purreàğ ka yukita, kauma noa mittiko yinallo, gätun waita noa uwa kaloğ koba, gätun unta noa wari-wareka tullokan ğikoúmba pittelligél la.

¹⁴ Gätun wari-wareka noa ba kirun, kauwál kakulla unta kunto korien; gätun tanoa-kál-bo kakulla gáiya noa kapiirrikan.

¹⁵ Gätun uwa gáiya noa umulliko kúri kako unta ko purrai ta ko; gätun noa bon yuka ğikouğ, ka tako purrai tako ğiratimulliko buttikağ, ko poràk ko.

16 Pitál gaiya noa kakulla takilliko, ta-uwil ba buttikağko: ğatun keawai kùriko bon ğupa.

17 Ğatun noa kakilliela ba niuwoabo, wiyelliela gaiya noa, Kauwâl-kauwâlla umullikan biyuğbai koba emmoúmba koba kunto kauwâl barúnba takilliko ğatun ğukilliko, ğatun ğatoa kapirró wirribanbillin!

18 Bouğkullinún wal bağ, waita biyuğbai tako, ğatun wiyánún wal bon, Biyuğ, yarakai bağ umá mikan ta moroko ka, ğatun ğirouğ kin,

19 Ğatun keawai bağ murráràğ korien wiya-uwil koa tia ğiroúmba yinal yitirra: umulla tia wakâl yanti umullikan ğiroúmba.

20 Ğatun noa bouğkulléün, uwa gaiya noa biyuğbai tako. Wonto noa ba kalog ka kauwâl kakulla, nakulla noa bon biyuğbai-to ğikoúmba-ko, minki gaiya noa kakulla, murrá gaiya noa, puntimulléün gaiya noa ğikouğ kin wuroka, ğatun búmbúmbeakan gaiya bon.

21 Ğatun noa bon yinallo wiyá, Biyuğ, yarakai bağ umulléün mikan ta moroko ka ğatun ğirouğ kin, keawai bağ murráràğ korien wiya-uwil koa tia ğiroúmba yinal yitirra.

22 Wonto noa ba biyuğbaito wiya barun mankillikan ğiroúmba, Mara unnoa-unnug upilligél, ğatun upilla bon konéin kako, ğatun upilla riğ ğikouğ kin máttara, ğatun upilla bon tuğganog yulo ka ğikouğ kin:

23 Ğatun mara tanan untiko buttikağ italo ğiratimatoara kipai, ğatun turulla; tamunbilla ğearun, ğatun pitál koa ğéen kauwâl:

24 Koito ba unni emmoúmba yinal tetti kakulla, yakita gaiya noa moron kátan: ğarawatilléün noa, ğatun yakita bummilléün gaiya bon. Ğatun pitál bara kakilli kolağ.

25 Unta ta ğarro ğikoúmba kakilliela upulligél la purrai ta; ğatun uwolliela noa ba papai kokerá koba, ğurra noa tekki ğatun untelli ta.

26 Ğatun noa kaaipa wakâl mankillikan, ğatun wiya minnuğ-ban ğali tara minariğ tin.

27 Ğatun wiya bon noa, Unni ta uwan ğiroúmba biggai; ğatun ğiroúmba-ko biyuğbaito tura ğiratimatoara buttikağ italo kipai ta, kulla wal pitál noa ğikouğ kai moron tin kátan.

28 Ğatun noa niuwara kakulla, keawai noa murrug kolağ uwa pa; yaki tin noa biyuğbai ğikoúmba uwa ğatun pirralma bon.

29 Ğatun noa bon wiyayelliela ğikoúmba biyuğbai, Ela! kauwâl-kauwâlla wunâlla umala bağ ğirouğ; keawai bağ ğiroúmba wiyellikanne umá korien; ğatun keawai bi tia ğupa waréa buttikağ kid, pitál koa tia ka-uwil baraj emmoúmba kótita:

30 Wonto ba tanoa-bo ğiroúmba yinal uwa ğali, wari-wareka ğiroúmba tullokkan yarakai-willug koa ko ğapal loa, tura gaiya bi ğikouğ buttikağ italo ğiratimatoara.

31 Ğatun noa wiya bon, Yinal, yellawan bi emmouğ kin yantikatai, ğatun yantin unni tara emmoúmba ğirouğ kin kánún.

32 Murráràğ ta kakulla takilliko ğatun pittelliko; koito ba unni ğiroúmba umbeara-kog tetti kakulla, ğatun moron katéakan; ğatun ğarawatilléün, ğatun bummilléün bon yakita.

16

1 ĞATUN noa wiya barun ğikoúmba wirrobullikan, Untoa ta tarai ta wakâl kúri tullokkan porrólkan, mankillan piriwâl ğikoúmba; ğatun wiyayéma bon ğikouğ wareka noa ğikoúmba tullokkan.

² Ġatun noa wiya bon, wiyelliela, Yakoa bağ ġurra ġirouğ kinba? wiyella bi tia minariğ bi ba umulliela; keawai bi kara kánún umullikan.

³ Wiyelléún ġaiya noa mankillikan niuwoabo, Minnuğ, banún bağ? kulla wal lia piriwállo emmoúmba ko mantilléún keawai bağ mankillikan kánún; keawai bağ pinninún; koiyun bağ poiyełlıko.

⁴ Ġali wal bağ umullıko, yipanún tia ba emmoúmba mankillıgél labıruğ, wamunbi-wıl koa tia bara kóti ko kokerá ko.

⁵ Yanti ba wiya noa barun wiyatoara piriwál koba ġıkoúmba, ġatun noa wiya wakál kurri-kurri ka, Minnan ba wiyapaiyéún emmoúmba piriwál koba?

⁶ Ġatun noa wiya, Hekaton ta wımbi ka karauwa. Ġatun noa wiya bon, Mara bi unni, yellawa kurrakai, upulla pentékonta koa ka-uwil.

⁷ Wiya ġaiya noa tarai, Minnan bi wiyapaiyéún piriwál koba? Ġatun noa wiyá, Hekaton ta wımbi wıet. Ġatun bon noa wiyá, Mara bi unni, upulla éty koa ka-uwil.

⁸ Ġatun noa piriwallo murrárág bon wiya unnoa mankillikan yarakai ka, kulla noa umá ġurakıto; kulla bara wonnai tara unti ko purrai tako barúnba willuğgél koba ġuraki bara, keawai bara wonnai kaıbuğ koba.

⁹ Ġatun ġatoa nurun wıyan, Umulla nura bo kótıta kakıllıko tullo-yarakai tabıruğ; tetti nura ba kánún, wamunbılla ġaiya nurun kokerá yuraki ba kátan yanti-katai.

¹⁰ Nıuwoa mıroman ġali waréa ta, yanti mıroman noa kauwál ġali ta; ġatun niuwoa yarakai-maye ġali waréa ta, yanti yarakaimaye ġali kauwál ta.

¹¹ Yaki tin keawai nura ba mıroma pa tullo yarakai ta, ġanto wal nurun ġunún tullo tuloa ta mıromullıko?

¹² Ġatun keawai nura ba mıroma pa tarai koba, ġanto wal ġunún nurúnba kóti tako?

¹³ Keawai wal mankillıkanto umánún buloara-bulun piriwál bula; kulla noa yarakai umánún wakál bon, ġatun murrárág umánún tarai; ġa ba kánún noa wakálla, ġatun béelmánún bon tarai. Keawai nura kaiyu korien umullıko Eloi ko ġatun tullokan ko yarakai ko.

¹⁴ Ġatun unni tara bara ġurra Parıthaiıko, willırrıkan bara kátan, ġatun bon bara béelma.

¹⁵ Ġatun noa barun wiyá, Kauwa murrárág koa nura ka-uwil mıkan ta barun kın kırı ka; wonto noa ba Eloıto ġurran nurúnba búlbúl la ba; kulla unni tara murrárág ta kátan barun kınba kırı ko, yakaran ta kátan mıkan ta Eloi kın.

¹⁶ Wıyellıkanne-ta ġatun bara propet kakulla loanne noa ba paıpéa; yaki tabıruğ piriál koba Eloi koba wıyabunbéa, ġatun yantin kırı waita-waitawolléún murrug kolag.

¹⁷ Ġatun moroko ta ġatun purrai ta kaiyukan kánún waita kolag, keawai waréa ta wıyellıkanne koba ka korien kakıllıko.

¹⁸ Ġanto ba warekullınún porıkunbai ġıkoúmba ġatun tarai búmbéa ka, yarakai búmbéa noa: ġatun ġanto ba buúmbınún warekatoara porıbal tabıruğ, yarakai búmbéa noa.

¹⁹ Kakulla ta noa wakál porrółkan, upulléún noa ġoroğ-ğoroğ ko ġatun murrárág ko karığkareuğ ko, ġatun bon kakulla minnuğbo-minnuğbo kauwál takıllıko ġatun pittellıko yantin ta pureág ka:

²⁰ Ġatun kakulla ta wakál poiyyaye ġiakai yıtırra Ladharo, wúnkulla bon ba yapuğgél ġıkoúğ ka ta, warapál mıta-mıtağ,

²¹ Ġatun wiya bon ba mutug ko takıllıko ġıkoúğ kai porroółbin tin takıllıgél labıruğ; ġatun warıkál uwa bara, woatá ġaiya bon mıta-mıtağ.

²² Yakita-kálai tetti kakulla poiya, gátun kurriá bara bon ágelo-ko Abáram kinko parrag kako: tetti gáiya noa porrólkan kakulla, gátun bon núlka.

²³ Gátun noa unta koiyug ka hell ka bougkulléun gikoúmba gaikug, kakilliela tirriki ka, gátun nakilliela bon Abáramnug kalog ka, gátun noa Ladharo parrag ka kakilliela Abáram kin.

²⁴ Gátun noa kaaibulléun, wiyelliela, Biyug Abáram, gurrara tia kauwa, gátun yukulla bon Ladharonug, kurrimulli koa noa kokoin to, gátun moiya koa tia tállag wupi-uwil; kulla wal bag kirrin katan unti tirriki ka koiyug ka.

²⁵ Wonto noa ba Abaramko wiyá, Yinal, gurrulla gintoa yakita moron ta mantala murrarag-tai giroúmba, wonto noa ba Ladharo yakaran mantala gátun noa yakita pitál katan, wonto bi ba kirrin katan.

²⁶ Gátun yanti umni ba, gearun kinba willika ba pirriko wún-kulla; keawai uwánun untikal untoa kolag: keawai bara unta birug, uwánun untiko gearun kinko.

²⁷ Wiya gáiya noa, Wiyan banug, Biyug, yuka-uwil koa bon bintun kinko kokerá kolag:

²⁸ Kulla wal lia emmoúmba kotita pente; wiya-uwil koa noa barun yanoa bara ba tanan uwánun unti kolag tirriki-tirriki kako.

²⁹ Abáramko noa wiya bon, Mothé noa gátun bara propet barun katoa ba; gurrabunbilla barun.

³⁰ Gátun noa wiyá, Keawaran, biyug Abáram; wakál ba uwolla barun kin unta birug tetti kabirug, gurránun gáiya wal bara.

³¹ Gátun noa bon wiyá, Keawai bara ba gurránun bon Mothénuug gátun barun propetnug; keawai wal bara gurránun wakál ba paikullinun moron tetti kabirug.

17

¹ WIYA gáiya noa barun wirrobullikan gikoúmba, Kauwa yanti kánun bo ta wal yarakai; yapalla noa gikoug kinbirug yarakai tabirug!

² Murrái ka ba noa gira-uwil kea kulleug koa bon tunug, gátun wareka uwil koa bon korowa ka, unni noa yanoa yarakai umabunbi yikora unti tara birug wakál wonnai tara birug.

³ Yakoai nura kauwa: Kótiko ba giroug, yarakai umánun giroug ka to, wiyella bon; gátun minki noa ba kánun, kámunbilla bon.

⁴ Gátun kauwál-kauwál-la biloa ba yarakai umánun wakál la purreag ka, gátun kauwál-kauwál-la biloa willarig noa kánun wakál la purreag ka, wiyellinun biloa, Minki bag katan; kámunbinun wal binug.

⁵ Gátun bon bara apothol wiyá, Piriwál, kauwál koa gearúnba gurrulli-ta ka-uwil kakilliko.

⁶ Gátun noa Piriwálo wiyá, Ka ba nurunba gurrulli-ta yanti kiloa mitti yeai mutard koba, wiyella wal nura ba unni kulai thukamin, Wokka lag bi kauwa wirrakan-bo, gátun meapullia bi korowa ka; gátun gala nurun gurránun gáiya wal.

⁷ Gan nurun kinbirug-ko upullin purrai nurun ka to mankillikan-to, ga tamunbin buttikag, wiyánun bon kabo, uwánun noa ba upulliggél labirug, Yuriig bi wolla, yellawolliko ta-uwil koa?

⁸ Gátun wiya bon noa wiyánun, Kurrakai umulla ta-uwil koa bag, gátun girullia bi gintoabo, gátun mara-uwil koa bi tia ta-uwil koa bag gátun pitta-uwil; gátun willug gáiya bi tanun gátun pittánun?

⁹ Wiya noa, wiyapaiyéun bon mankillikan, koito noa ba uma unni tara wiya bon ba? Kotan bag kearan.

¹⁰ Yanti nura wiyella, umánùn nura ba yantin unni tara wiyatoara nurun, Umullikan géen murrárág korien kátan; umá ta géen unni wiyatoara umulliko gearun.

¹¹ Ġatun yakita kakulla, uwolliela noa ba Hierothalem kolağ, uwa willi koa noa Thamaria koa ġatun Galilaia koa.

¹² Ġatun noa uwolliela ba tarai toa kokeróa, nuğgarawa bon bara kùri ten ta purrul-wommun-wommun, ġarokéa kalog ka;

¹³ Ġatun bara paibuğga pulli, ġatun wiya Iéthu, Piriwál, ġurráramulla gearun.

¹⁴ Ġatun nakulla noa barun, wiya barun noa, Yuriğ nura wolla, túgunbillia nura barun kin hiereu ko. Ġatun yakita kakulla, uwolliela bara ba, turon bara kakulla tanoa-kál-bo.

¹⁵ Ġatun wakállo barun kinbiruğ-ko, nakilléùn noa ba turon noa kakulla, willuğbo noa uwa, ġatun kaaipulléùn noa wokka, pitálmullielia bon Eloinuğ,

¹⁶ Ġatun puntimulléùn noa barán ġoara ko ġikouğ kin tinna ka, murrárág noa bon wiyelléùn; ġatun noa Thamaria-kál.

¹⁷ Ġatun noa Iéthuko wiyayelléùn, wiyelliela, Wiya, ten ta turon kakulla? ġa wonnuğ-ke bara taraikan nain ta?

¹⁸ Keawai bara willuğ pa ba pitálmulliko bon Eloinuğ, wakál ba noa unni ġowikan ko.

¹⁹ Ġatun noa wiya bon, Bouğkullia, yuriğ bi wolla; ġirouğ ka ba ko ġurrulli biruğ ko turon bi kátan.

²⁰ Ġatun wiya bon ba Parithaioiko, yakounta-ke paipinùn piriwál koba Eloi koba, wiyayelléùn noa barun, wiyelliela, Tanan uwan piriwál koba Eloi koba keawai na korien.

²¹ Keawai bara wiyánùn wal, A unni ta! ġa unta ta! kulla, a! piriwál koba Eloi koba murruğ kaba kátan nurun kinba.

²² Ġatun noa wiya barun wirrobullikan, A! purreáğ ta wal kánùn, na-uwil koa nura wakál purreáğ Yinal koba kùri koba, ġatun keawai wal nura nanùn.

²³ Ġatun bara nurun wiyánùn wal, Na-uwa unni; ġa, na-uwa unnuğ: yanoa barun uwa yikora, wirroba yikora.

²⁴ Yanti kiloa pirruğgun-to uwan tarai tabiruğ ko moroko biruğ ko, tarai ta kako moroko kako; kauwa yanti kiloa wal kánùn Yinal kùri koba purreuğ ka ġikouğ ka ta.

²⁵ Ġatun kurri-kurri ta bon umánùn minnuğbo-minnuğbo, ġatun warekatéa wal bon ġali koba willuğğél koba.

²⁶ Ġatun yakita ba kakulla purreáğ ka Noe-úmba ka, yanti bo ta wal kánùn purreáğ ka Yinal koba kùri koba.

²⁷ Takillala bara, pittellala bara, búmbillala bara nukuğ, ġukillala búmbilli ka, yakita purreáğ ka kakulla noa ba Noe uwa murrariğ murrinawwai ka, ġatun tunta-tunta kakulla, ġatun kirun ġaipa barun nuropa.

²⁸ Ġatun yanti yakita ba kakulla purreáğ ka Lot-úmba, takillala bara, pittellala bara, wirrilliala bara, ġukillala bara, meapala bara, wittiala bara;

²⁹ Wonto ba yakita unta purreáğ ka Lot noa uwa Thodóm kabiruğ, patéa ġaiya koiyuğ-ko ġatun brimtón-ko wokka tin moroko tin, ġatun kiyupa barun yantin kirun tetti-tetti.

³⁰ Yanti kiloa kánùn yakita purreáğ ka paipinùn noa ba Yinal kùri koba.

³¹ Unta yakita purreáğ ka kátan noa ba wokka kokerá, ġatun ġikouúmba tullokan murruğ kaba kokera ba, keawai bon uwabunbi yikora barán mankilliko tullokan ko; ġatun kátan noa ba upulligél laba, keawai bon uwabunbi yikora willuğ, kolağ.

³² Kotella bounnoun kai nukuğ Lot-úmba tin.

³³ Ġanto ba ġikoúmba moron mirománùn moron kakilliko, wogúntinún wal noa; ġatun ġanto ba wogúntinún ġikoúmba moron, kánùn wal moron kakilliko.

³⁴ Wiya nurun baġ, yakita unta-unta tokoi ta buloara ta kánùn birrikilligél la wakál la; manún wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁵ Buloara umullinún bula; mánùn wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁶ Buloara katéa-kánùn upulligél la; mánùn wal wakál, ġatun tarai ġaiya wunún.

³⁷ Ġatun wiyelléun bon bara, wiyelliela, Piriwál, wonnuġ-ke? Ġatun noa wiya barun, Unta wonto ba katéa-kánùn murrin ta, unta kolaġ ba kautillinún bara porowi.

18

¹ ĠATUN noa wiya barun wakál parabol, wiya-uwil koa bon bara kúriko Eloinuġ, ġatun yari koa bara kaiyaléa-kún;

² Wiyelliela, Unta ta kokerá tarai ta wakál wiyellikan piriwál kakulla, kinta korien kakulla noa bon Eloi kai, ġatun keawai noa tuma korien barun kúri:

³ Ġatun kakulla wakál mabogun unta kokerá; ġatun bountoa uwa ġikouġ kin, wiyelliela, Timbai kakillia tia emmoúmba bukkakaye.

⁴ Ġatun keawai wal noa ġurra pa kabo kakullai tako; wonto noa ba yukita wiya ġikouġ kinko minki ka, Keawai baġ kinta korien bon Eloi kail kátan, ġa keawai kúri tuman korien;

⁵ Kulla bountoa tia unni mabogunto pirralman, ġatoa timbai kánùn bounnoun kin, murrin-murrin koa bountoa tia uwa-uwil kumburrobawanl bountoa tia.

⁶ Ġatun noa Piriwállo wiya, Gurrulla bon unni yarakai wiyellikan piriwál wiyan ba.

⁷ Ġatun wiya noa Eloito timbai katillinún barun ġikoúmba ġirimatoara bara wiyan bon purreaġ ka ġatun tokoi ta, ġurralin noa barun wiyelli ta kalog tinto?

⁸ Wiyan nurun baġ, timbai wal noa katillinán barun kurrakai. Wonto noa ba uwánùn wal Yinal kúri koba tanan, wiya, noa nanún ġurrullikanne purrai taba?

⁹ Ġatun noa wiya barun unni parabol tarai tako kotelléun bara ba murrarag-tai barabo, ġatun yarakai bara kotellin taraikan:

¹⁰ Buloara-bula kúri uwa hieron kolaġ wiyelliko: wakál la noa Parithaio ġatun tarai ta teloné;

¹¹ Ġarokéa noa Parithaio ġatun noa yanti wiyelliela niuwoabo ġiakai: A Eloi! pitáľman baġ ġirouġ, kulla baġ ka korien yanti tarai ba kátan, bara kau-maye, tuloa uma korien mankiye nukuġ ka, ġa ka korien baġ yanti unni noa ba telóné:

¹² Ta korien baġ buloarakál kátan wakál la thabbat biruġ ka, ġutan baġ winta untikal emmouġ kai yantin tabiruġ.

¹³ Ġatun noa telóné ġarokilliela ba kalog ka, keawai noa ġaikug ka wokka lag na pa moroko koba, wonto noa ba minki motilliela wiyelliela ba, A Eloi! miromulla bi tia, yarakai baġ ba kátan.

¹⁴ Wiyan nurun baġ, unni noa kúri uwa barán kokerá koba ġikouġ ka tako ġurrámatoara, keawai tarai ta: kulla yantin bara piriwál-buntelliko, kánùn wal bara koiyun-barátaro; ġatun niuwoa bo koai-koai korien bon, umánùn kauwál bon kakilliko.

¹⁵ Ġatun mankulla bara ġikouġ kinko wonnai tara numa-uwil koa barun noa: wonto ba nakulla bara ba wirrobullikanto, yipa bara barun.

¹⁶ Wonto ba noa Iéthuko wiya barun, wiyelliela, Wamunbilla barun wonnai tara emmouġ kinko, ġatun yanoa barun yipai yikora; kulla barun-kai-kál katéa-kánùn piriwál koba Eloi koba.

¹⁷ Wiyan baġ tuloa nurun, Ġanto ba ġurra korien piriwál koba Eloi koba yanti wonnai waréa ba, keawai wal noa pulogkullinún unta kolaġ.

18 Ġatun taraito umullikanto piriwállo wiya bon, wiyelliela, Piriwál murráràġ-tai, minnuġ-bullinùn bag moron kakilliko yantikatai?

19 Ġatun noa Iéthuko wiya bon, Minariġ tin bi tia wiyan murráràġ-tai emmouġ? keawai wal wakál murráràġ-tai, wonto noa ba wakálbo, Eloi ta.

20 Ġurran bi yantin wiyellikanne, Yanoa manki yikora nukuġ taraikan koba, Yanoa búnki yikora tetti, Yanoa manki yikora, Yanoa nakoiya yikora, Ġurulla bon biyuġbai ġatun tunkán ġiroúmba.

21 Ġatun noa wiya, ġurra bag unni tara wiyellikanne yakikalai tabiruġ, wannai bag ba kakulla.

22 Ġatun yakita ġurra noa ba Iéthuko unnoa tara, wiya bon noa, Wakál unnoa-unnuġ uma korien bi ba; ġukillia yantin tullokan ġiroúmba, ġu-uwil koa barun mirrál ko, ġatun tullokan ġiroúmba kánùn wal wokka ka moroko ka; ġatun kaai, wirroba-uwil koa bi tia.

23 Ġatun ġurra noa ba unni, minki noa kakulla kauwál; kulla noa porrol kakulla kauwálkan.

24 Ġatun noa ba Iéthuko nakulla bon minki noa ba kakulla kauwál-lan, wiya ġaiya noa, Pirral ta pulóġkulliko bara tullokan ta ba piriwál koba kako Eloi koba kako!

25 Kamel noa kaiyukan kátan pulóġkakilliko tiġkuġkoa ko aku lako, keawai porrólkan pulóġkakilliko piriwál koba kako Eloi koba kako.

26 Ġatun bara ba ġurrá, wiya bara, Ġan-ke wal moron kánùn kakilliko?

27 Ġatun noa wiyá, Unni tara kaiyu korien kúri ko umulliko, kaiyu-kan-to Eloito noa umulliko.

28 Ġatun Peterko noa wiyá, Ela! wúnkulla géen yantin ta, ġatun wirroba géen bin.

29 Ġatun noa wiya barun, Wiyánùn bag tuloa, Niuwoa wareka kokera ġikoúmba, ġa biyuġbai, ġa tunkán, ġa ġapal, ġa wannai, ġikouġ, kinko piriwál koba tin Eloi koba tin,

30 Mánùn wal noa kauwál unti yakita, ġatun untoa tarai ta purrai ta tanan kakilliko, moron noa kánùn yanti-katai.

31 Mankulla ġaiya noa barun dodeka ta wirrobullikan, ġatua wiya barun, A! waita géen wokka kolaġ Hierothalem kolaġ, ġatun yantin tara wiyatoara propet to ġikouġ, kai Yinal lin kúri koba tin kánùn wal umatoara kakilliko.

32 Ġatun bon ġunùn wal barun kin ethánékál kinko, ġatun bon bukka-manùn wal, ġatun karagkobinùn:

33 Ġatun wélkorinún wal bara bon, ġatun wal bon wirrinùn; ġatun kúmba-ken-ta bouġkullinún ġaiya noa willuġbo.

34 Ġatun keawai bara ġurrapa unni tara wiyatoara: ġatun unni wiyellikanne yuropa barun kai, keawai bara ġurrápa unni tara wiyatoara.

35 Ġatun yakita kakulla, uwolliela noa ba papai Yeriko ka, wakál munmin kúri yellawolliela yapuġ ka bitta ka, poiyeelliela:

36 Ġatun ġurrulliela noa barun konara yapuġ koa, wiya noa minariġ unni?

37 Ġatun bara bon wiyá, Uwan noa Iéthu Nadharet-kál.

38 Ġatun noa kaaipulléun, wiyelliela, Ela Iéthu! yinal Dabidúmba, ġurrára-mulla bi tia.

39 Ġatun bara uwa ġanka, wiya bon koiyelli koa noa: wonto noa ba butti paiyelléun, Yinal Dabidúmba gintoa, ġurrára-mulla bi tia.

40 Ġatun ġarokéa noa Iéthu, ġatun wiya bon yutilliko bon ġikouġ kinko; ġatun uwa noa ba papai, wiya bon noa,

41 Wiyelliela, Minnuġ-bulliko bi tia wiyan? Ġatun noa wiyan, Piriwál, namunbilliko tia umulla.

⁴² Ġatun noa Iéthuko wiya bon, Kámunbilla bin nakilliko; ġiroumba tin ġurrulli tin moron uma.

⁴³ Ġatun noa tanoa-kál-bo nakulla, ġatun bon noa wirropa, pitálmulliela bon Eloinuġ; ġatun yantin unni kúri nakulla bara ba, pitálma bon Eloinuġ.

19

¹ ĠATUN noa Iethu uwa Willi koa Yeriko koa.

² Ġatun kakulla untakál wakál kúri ġiakai Dhakké yitirra, piriwál telónékál noa kakulla, ġatun noa porrólkan.

³ Ġatun noa numéa nakilliko Iéthunuġ, ġan noa ba; ġatun noa keawai, kulla konaró núntima, kulla noa waréa ġoiyoġ.

⁴ Ġatun noa murra ġanka, ġatun noa kulliwa wokka-laġ, kúlai tin nakilliko bon, kulla noa unta kolaġ uwolli kolaġ.

⁵ Ġatun Iéthu noa ba uwa untako, nakulla noa wokka-laġ, ġatun bon nakulla, ġatun bon wiyá, Ela Dhakké! tanan kurrakai tirabulla, kulla buġgai koa baġ yellawánun ġirouġ ka ta kokera.

⁶ Ġatun tiraba noa kurrakai barán, ġatun pitál ma-uwa bon.

⁷ Ġatun nakulla bara ba, wiyellan niuwarakan bara yantinto, wiyelliela, Waita noa uwa yarakai toa kóti kakilliko.

⁸ Ġatun noa Dhakké ġarokéa, ġatun wiya bon Piriwálnuġ, Ela Piriwál! winta baġ ġutan emmoúmba tullokán kabiruġ mirrál kai ko; ġatun mankulla baġ ba tullokán taraikan tabiruġ yaki tin ġakoiyaye tin, wupinún ġaiya bon baġ willuġbo warán tako.

⁹ Ġatun noa Iéthuko bon wiyá, Tanan uwa moron unti buġgai purreaġ ka unti ko kokera ko, kulla noa kátan yinal ta Abáramuúmba.

¹⁰ Kulla Yinal kúri koba uwa tiwolliko ġatun tumulliko wogúntitoara ko.

¹¹ Ġatun ġurra bara ba unni tara, wiyéakan butti noa ġatun wiya wakál parabol, kulla noa papai ta ba Hierothalem ka, ġatun kulla bara kota paipillinún piriwál koba Eloj koba tanoa-kál-bo.

¹² Yaki tin noa wiyá, Tarai ta piriwál uwa tarai tako purrai tako kalog kako, mankilliko ġikouġbo piriwálkanne-ta, ġatun willuġbulliko.

¹³ Ġatun wiya noa barun ġikoúmba mankillikan ten ta, ġatun ġukulla noa barun kin mina ta ten ta, ġatun wiya barun, Miromulla uwánun baġ ba willuġbo.

¹⁴ Wonto ba ġikoúmba-ko konara niuwama bon, ġatun yuka bon puntimai ġikouġ, wiyelliela, Keawai wal noa unni piriwál katillinún ġearun.

¹⁵ Ġatun kakulla yakita, willuġ ba noa ba, mantoara piriwálkoba, wiya ġaiya noa barun unnoa mankillikan ġan kin noa ba ġukulla money, tanan ġikouġ kin, ġurra-uwil koa noa minnan barun kinba ġutoara ġukilli tabiruġ.

¹⁶ Tanan ġaiya uwa kurri-kurri wakál, wiyelliela, Ela Piriwál! ġiroúmba ta mina unni wittia kauwál ten mina ta.

¹⁷ Ġatun bon noa wiyá, Kauwa yanti, ġintoa mankillikan murrarág; kulla bi miroma unnoa waréa ta, kaiyukan bi kanwa ten ta kokera.

¹⁸ Ġatun tarai uwa, wiyelliela, Ela Piriwál! ġiroúmba ta mina unni wittia kauwál pente mina ta.

¹⁹ Ġatun noa wiya ġaiya bon, Kauwa bi kaiyukan pente ta kokera.

²⁰ Ġatun tarai uwa, wiyelliela, Ela Piriwál! na-uwa unni ta mina ġiroúmba, wúnkulla baġ ba koroka wurobilla:

²¹ Kulla baġ kinta kakulla ġirouġ kai, kulla bi bukka kauwál; mantan bi wokka-laġ keawai bi ba wunpa barán, ġatun kólbúntia bi unnoa keawai bi ba meapa ba.

22 Ġatun noa bon wiyá, ġirouġ kinbiruġ kóti ko kurraka ko wiyán pirriral-manún banuġ, ġintoa ta mankillikan yarakai. Gurra bi tia bukka kauwál baġ; mantillin wokka-laġ keawai baġ wunpa barán, ġatun kólbúntillin unnoa keawai baġ ba meapa ba:

23 Kora koa bi ġupa emmoúmba money ġukilligél lako, marauwil koa baġ emmoúmba kóti ġatun kopatoara ta, emmouġ ka ta uwolli ta?

24 Ġatun noa wiya barun ġarokilliela bara ba taruġ ka, Mantillia unnoa mina unti biruġ bon, ġatun ġuwa bon gala ko tenkan ko ġikouġ.

25 (Ġatun bara wiya bon, Piriwál, ten ta mina mantan noa).

26 Wiyán nurun baġ, Yantinko barun mantan bara ba ġunún wal butti; ġatun keawaran noa ba, unnoa ta mantan noa ba mantillinún wal bon ġikouġ, kinbiruġ.

27 Kulla bara unnoa emmoúmba niuwa-maye, keawai bara emmouġ kánún bi ba piriwál barun, mara barun, bú-uwil koa barun emmouġ kin mikan ta

28 Ġatun wiya noa ba unnoa, waita ġaiya noa ġanka uwa wokka-laġ Hierothalem kolaġ.

29 Ġatun kakulla yakita, uwa noa ba papai Bethábage tako ġatun Bethany tako, bulkára ta ġiakai yitirra Elaión ka la, yakunbéa noa buloara-bulun ġikoumba wirrobullikan,

30 Wiyelliela, Yuriġ nura wolla kokeraá ko kaiyin tako; uwollinún nura ba untariġ, nanún ġaiya nura wirritoara waréa buttikaġ keawai yellawa pa kúri bulka ka: buruġbuġgulla unnoa, ġatun yemmamulla untiko.

31 Ġatun tarai-kan-to ba wiyánún, Minariġ tin nura unnoa ta buruġbuġgan? ġiakai nura wiyella bon, Kulla noa Piriwállo wiyá.

32 Ġatun bara ba yukatoara, waita uwa, ġatun nakulla ġaiya bara yanti noa ba wiya barun ba.

33 Ġatun buruġbuġgulliela bara ba unnoa waréa buttikaġ, ġikoumba-ko wiya barun, Minariġ tin nura buruġbuġgan unni waréa buttikaġ?

34 Ġatun bara wiyá, Piriwállo noa wiya gala.

35 Ġatun bara yemmama bon kinko: ġatun bara wupéa barun ba kirrikin bulka ka buttikaġ ka, ġatun wupéa bon bara Iéthunuġ wokka ka.

36 Ġatun uwolliela noa ba, wupéa bara yapuġ ka kirrikinkan nurúnba.

37 Ġatun uwa noa ba papai, bará ka Elaión ka ba koba bulkára koba, yantin konara wirrobullikan pitál ġaiya kakulla, ġatun pitálmulliela bon Eloinuġ kauwál lo pulli to, yantin tin kauwál lín uma ba nakulla bara ba;

38 Wiyelliela, Pitálmabunbilla bon Piriwál ta uwan noa ba Yehóa-úmba koa yitirra: pital-kámunbilla moroko ka, ġatun killibinbin kámunbilla wokka ka.

39 Ġatun winta-ko Parithaioi kabiruġ konara biruġ wiya bon, Piriwál, koawa bi barun ġiroúmba wirrobullikan.

40 Ġatun noa wiyayelléún barun, wiyelliela, Wiyán nurun baġ, wiya, bara ba kaiyellinún mupai, kaibullinún wal ġaiya unni tara tunuġ tanoa-kál-bo.

41 Ġatun uwa noa ba papai, nakulla noa kokera kariġ, ġatun noa tuġkillimilléún ġaloa rin,

42 Wiyelliela, Ġurrapa bi ba, ġintoa ta, unti purreaġ ka ġirouġ ka ta unni tara pitál-kakilliko ġiroúmba ko! wonto ba yakita yuropa ta ġirouġ, kai nakilli tin ġaikouġ tin.

43 Kulla purreaġ, ta kánún ġirouġ kin, bukka-kan-to ġirouġ wirrinún wal bara kirrai kirai-karai ġirouġ, ġatun karai-karai wirrinún ġirouġ, ġatun mirrámanún bin willi ka yantin ta kaiyinkaiyin ta,

⁴⁴ Ġatun pirikibunpinún bin purrai ta, ġatun ġiroúmba wonnai tara murrug kaba ġiroug, kinba; ġatun keawai bara wupinún tunug tarai ta wokka ka; kulla keawai bi ba ġurra pa yakita natala ba ġiroúmba.

⁴⁵ Ġatun noa uwa murrariġ kolaġ, ġatun yipa ġaiya noa barun ġukillikan, ġatun barun mankillikan unta birug;

⁴⁶ Wiyelliela barun, Upatoara unni, Emmoúmba kokera ta wiyelligél kokera; wonto ba nura uma unni wollo kakilliko barun nankiye-ko.

⁴⁷ Ġatun wiyelliela noa purreag ka yantin ta murrug ka hieron ka. Wonto ba piriwál hiereu, ġatun bara ġarammateu, ġatun bara piriwál kúri koba, numa bara bon búnkilli kolaġ;

⁴⁸ Yakoai bara ba umulliko ġatun keawai bara, kulla yantin ta kúri pitál kakilliela ġurrulliko bon.

20

¹ ĠATUN yakita kakulla, wakál la tarai ta purreag ka, wiyelliela noa ba barun kúri ka, ġatun wiyelliela euagelion, uwa ġaiya bon bara piriwál ġatun bara ġarammateu ġatun bara párethbuteroi,

² Ġatun wiya bon, wiyelliela, Wiyella ġearun, minariġ tin kaiyu tin umullia bi unni tara? ġa ġanto-ke noa bin unni ta kaiyu ġukulla ġiroug?

³ Ġatun noa wiyayelléun, ġatun wiyelliela barun, Ġatoa wiyánun nurun unni ta wakál; ġatun wiyayelléa tia;

⁴ Korimullikanne-ta Ioanne-úmba, wiya, ta morokó kabirug, ġa kúri koba?

⁵ Ġatun bara wiyatan barabo, wiyelliela, Wiyánun géen ba, Morokó kabirug ta; wiyánun, ġaiya noa, Kora koa nura ġurrapa bon?

⁶ Kulla géen wiyánun ba, Kúri koba ta; yantinto ġaiya ġearun kúriko pintinún tunug ko: kulla bara kotan bon Ioannenuġ propet ta kakulla.

⁷ Ġatun bara wiyá, keawai bara ġurrapa wonta birug ta.

⁸ Ġatun noa barun Iéthuko wiya, Keawai baġ, wiyánun nurun minariġ tin kaiyu tin uman baġ unni tara.

⁹ Ġatun potopaiyá ġaiya non barun kúri wiyelliko unni-ta parabol: Taraito kúriko meapa wain-ġel la, ġatun wúnkulla barun kin upullikan ta, ġatun uwa ġaiya noa kalog kolaġ, yuraki.

¹⁰ Ġatun yakita poaikulléun ba, yuka noa bon wakál umullikan barun kin upullikan ta, ġu-uwil koa bara bon yeai waingél labirug; wonto bara ba búnkulla bon, ġatun yuka bara bon waita yeai korien.

¹¹ Ġatun noa toanta yukéa-kan tarai umullikan: ġatun bara bon búntéa-kan yantibo, ġatun yarakai uma bara bon, ġatun bon bara yuka waita yeai korien.

¹² Ġatun noa toanta yukéa-kan ġoro-ta, ġatun bara bon mularéa-kan, ġatun wareka bara bon warrai tako.

¹³ Wiya ġaiya noa piriwállo wain-ġel koba, Minnuġ banún kan baġ? Yukánun wal baġ emmoúmba yinal pitálmatoara; mirka bara bongurránun, nanún bon bara ba.

¹⁴ Wonto bara ba upulli-kan-to nakulla bon ba, barabo ġaiya wiyellan, wiyelliela, Unni ta wúġgurra piriwál: kaai géen búwil bon, purrai koa ka-uwil ġearúnba.

¹⁵ Yanti bon bara wareka wain-ġel labirug, ġatun búnkulla ġaiya bon tetti. Minnuġ banún noa barun piriwállo wain-ġel koba ko?

¹⁶ Uwánun wal noa tanan búnkilliko barun upillikan-ko, ġatun ġunún wal wain-ġel taraikan ko. Ġatun ġurra bara ba unni, wiya ġaiya bara, Kámunbi yikora Eloito.

17 Ġatun noa barun nakilliela, ġatun wiyá, Minariġ-ke unni upatoara yanti, Tunuġ ta wareka wittilli-kán-to, unnoa ta katéakánùn wokka ka waiyakan ta wolluġ?

18 Ġan-ba puntimullinún untoa tunuġ ka tiirpuntimullinún, wal; ġan kinba puntimullinún, minbinún wal bon muta-mutan.

19 Ġatun tanoa-kál-bo kota bara piriwállo hiereuko ġatun ġárammateuko mankil-liko bon; ġatun bara kinta kakulla konará tin; kulla bara ġurrá, wiya noa ba unni parabol barun kin.

20 Ġatun bara bon tuminéa, ġatun yuka barun ġakoiyellikan, ġakoġkilliko barunbo kúri murrarág-tai, ġurra-uwil koa bara ġikoúmba wiyellikanne, yaki tin mara-uwil koa bara bon kaiyu kabo kobána kinko.

21 Ġatun wiya bon bara, wiyelliela, Piriwál, ġurran ġéen wiyan bi ba tuloa, kinta kora bi kauwa taraikan tin kúri kurriġ tin, wonto bi ba wiyan tuloa wiyellikanne Eloi koba:

22 Wiya tuloa ta ġukilliko ġearun tullokkan ġikouġ kin Kaithari kin, ġa keawai?

23 Wonto noa ba ġurra ġakoiya barúnba, ġatun wiya barun, Yakoai nura tia numan?

24 Túġunbilla tia wakál denari. Ġan kiloa unnoa ġoara ġatun upatoara unni ta? Wiyayelléün bon bara ġatun wiyelliela, Kaitharúmba ta.

25 Ġatun noa wiya barun, Koito Kaithari kinko ġuwa Kaitharúmba ta, ġatun Eloi kinko unnoa tara Eloi-úmba ta.

26 Ġatun keawai bara man pa ġikoúmba wiyelli-ta mikan ta barun kin kúri ka: ġatun mupai kakulla bara.

27 Uwa ġaiya taraikan barun kinbiruġ Thadukaioi kabiruġ bara ġurramaiġaye moron ta katéa-kánùn tetti kabiruġ; ġatun bara bon wiyá,

28 Wiyelliela, Ela Piriwál Mothéto noa upa ġearun, Taraikan koba ba kóti tetti kánùn ba porikunbai ġikoúmba ta, ġatun tetti noa ba kánùn, wonnai korien, mara-uwil koa ġikoúmba kóti bounnoun ġikoúmt porikunbai ka-uwil koa wonnai ġikoúmba koti koba.

29 Yakita ġaiya warán kakulla kótita theben ta: ġatun kurri biruġ ko búmbéa porikunbai kakilliko, ġatun tetti kakulla, wonnai korien.

30 Ġatun willi-kaba-ko deuteroto búmbéa bounnoun porikun bai kakilliko, ġatun tetti noa kakulla, wonnai korien.

31 Ġatun willi-kaba-ko trito-to búmbéa bounnoun porikunbai kakilliko; ġatun yaki-bo thebento; ġatun bara keawai wimba wonnai, ġatun tetti bara kakulla.

32 Willuġ ta tetti ba bountoa nukuġ.

33 Ġanúmba barun kinba unnoa porikunbai kánùn kakilliko moron ba katéa-kánùn tetti kabiruġ? kulla bara thebento bounnoun búmbéa porikunbai kakilliko.

34 Ġatun noa Iéthuko wiyayelléün, wiyelliela barun, Wonnai ta untikál búmbillan porikunbai ġatun ġukillaiko búmbilliko:

35 Wonto ba bara murrarág-tai kánùn uwolliko unta kolaġ tanai tako purrai tako, ġatun moron kakilliko tetti kabiruġ, keawai bara búmbúmbillan, keawai ġukitan búmbilliko:

36 Keawai wal bara tetti banún yukita; kulla bara yanti kátan aġelo kiloa; ġatun wonnai tara kátan Eloi-úmba, kátan bara wonnai tara ġali koba moron kánùn tetti kabiruġ.

37 Ġatun Mothéko noa ba túġaiya wakál la kúlai ta, bouġbuġġa barun tetti-tetti kabiruġ, wiya noa ba bon Yehóanuġ, Eloi ta Abáramúmba, ġatun Eloi ta Ithákúmba, ġatun Eloi ta Yacobúmba.

38 Keawai noa Eloi ta barúnba tetti-tetti koba, wonto ba barúnba moron koba; kulla yantin moron kátan ġikouġ kin.

- 39 Taraito bara gárammateukálo wiya gáiya, Piriwál, murrà ràg bi wiyán.
- 40 Ġatun yukita keawai bara bon wiya pa kinta-kan-to.
- 41 Ġatun noa barun wiyá, Yakoai bara wiya Kritht ta yinal ta Dabidúmba?
- 42 Ġatun Dabidto noa niuwoabo wiyá, biblion kaba tehillim koba, Yehóako noa wiya bon Piriwál emmoúmba, Yellowolla bi túgkagkeri ka emmouğ kin,
- 43 Uma-uwil koa bağ barun bukkakan gikoúmba yuloğél ko kakilliko gikouğ.
- 44 Dabidto noa ba wiya bon Piriwál yitirra, yakoai gáiya noa yinal ta gikoúmba?
- 45 Wiya gáiya noa barun gikoúmba wirrobullikan mikan ta yantin ta kúri ka,
- 46 Yakoai nura barun kai gárammateu tin, pitál koa bara uwa-uwil kurrawitaikan, ġatun umulliko ġukilligél laba ko, ġatun yellawolligél la wokka ka thunagóg ka, ġatun piriwál-ğél takilligél laba;
- 47 Mantan bara kokera ba mabogun koba, ġatun umánùn wiyellikanne-ta kurrawai túgunbilliko: yaki tin bara kánùn kauwál tetti kakilliko.

21

- 1 ĠATUN noa nakulla wokka-lağ, ġatun nakulla barun porrólkan wúnkilliela ġutoara barúnba wúnkilligél la.
- 2 Ġatun noa nakulla tarai mabogun mirrálkan wúnkilliela bountoa lepto buloara unta ko taroğ kako.
- 3 Ġatun noa wiya barun, Wiyán bağ nurun tuloa, ġali mabogunto mirrállo wúnkulla kauwál ta bara yantin kearan.
- 4 Kulla yantin ġali wúnkulla bara tullokkan barúnba kauwál labiruğ ġutoara Eloi koba ko: wonto bountoa ba bounnoun kinbiruğ mirrál koba wúnkulla yantin tullokkan bounnounba.
- 5 Ġatun winta koba wiyelliela hieron tin, umatoara unni korien tunuğ ko murràràğ ko ġatun ġutoara, wiya noa,
- 6 Unni tara natan nura ba, uwanán ta purreağ kariğ ka; korien gáiya ba wakál tunuğ wokka-ka-wokka-ka, yantin wal warekullinún barán.
- 7 Ġatun bara bon wiyá, wiyelliela, Piriwál, yakounta-ke unni tara kánùn? ġatun minariğ túğa kánùn unni tara ba gáiya kánùn?
- 8 Ġatun noa wiyá, Yakoai nura, ġakoiya kora koa nura ka-uwil; kulla kauwál-kauwállo tanan uwánùn emmouğ kin yitirra, wiyellinún, ġatoa ta (Kritht ta); ġatun papai ta kakillin; yanoa uwa yikora nura barun.
- 9 Ġurránùn gáiya nura ba wurawai kauwál ġatun koakillai ta ba, kinta kora nura: kulla unni tara kánùn wal kurri-kurri, kulla wirán keawai kánùn kabo.
- 10 Wiya gáiya noa barun, Bara kúriko wuruwai wal kánùn barun kúriko, ġatun bara piriwál koba barun piriwál koba ko:
- 11 Ġatun purrai tako pulululu kakilliko winta ka bo, ġatun kunto korien ta ko, ġatun munni kauwálkan; ġatun kinta nakilli tara ġatun kauwál kánùn túğa morokó kabiruğ.
- 12 W onto ba kurri-kurri ka unni tara ba kánùn, manún wal bara máttarro nurun, ġatun yarakai nurun umánùn, ġumullinún nurun thunagóg kako, ġatun jail ko, mantoaro nurun mikan ta ko piriwál lako, ġatun wiyellikan tako emmouğ kinko yitirra ko.
- 13 Ġatun unni ta kánùn nurun túğa kakilliko.
- 14 Yanoa nura kota yikora minki ko, minariğ nura wiyayellinún.
- 15 Kulla bağ ġunún nurun kurraka ġatun ġuraki kakilliko, keawai wal yantin bara nurúnba bukka-kan-to kaiyu kánùn wiyayelliko ġa pirriral umulliko.

16 Ġatun nura ġakoiyellinún wal nurun biyuġbaito ġatun kóti tako kariġ ko, ġatun winta nurun kinbiruġ búnnún wal tetti barun kai.

17 Ġatun nurun yarakai umánún yantinto, emmoúmba tin yitirra tin

18 Wonto ba keawai wal wakál kittuġ ġikouġ, kinbiruġ wolluġ kabiruġ tetti kánún.

19 Murrái kakillikanne nurúnba ka, miromulla nura marai nurúnba?

20 Ġatun nanún nura ba Hierothalem kirrai-kirrai ta ba konara ba ġurrulla papai ta ba ġaiya wari-warekulli ta ba unnuġ.

21 Murrabunbilla ġaiya barun Iudaia kaba waita bulkará kolaġ; ġatu uwabunbilla barun willi kaba waita warai tako; ġatun uwabunbi yikora barun tanan koruġ kaba untako.

22 Kulla yakita unti tara purreaġ ka bukka kakillikanne, kauwil koa yantin upatoara kánún wal kakilliko.

23 Yapallun bara wonnaikun ġatun bara pittallikun, yakita ġaiya purreaġ ka! kulla wal kánún kauwál yarakai purrai ta, ġatun bukka unti yantin ta kúri ka.

24 Ġatun bara tetti kapaiyinún yirrá biruġ, ġatun barun yutinún wal mantoara kakilliko yantin tako purrai kariġ kako: ġatun Hierothalem wattawánún barán bara ethánékál-lo, yakita kalai tako barúnba koba ġoloin kánún ethánékál.

25 Ġatun ġaiya kánún wal túġa punnál la, ġatun yellana ka, ġatun mirri ka; ġatun purrai taba yarakai ta barun kin kúri ka, ġatun kinta kauwál korowa ta ġatun bókkaloġ kólbilaġbullin;

26 Kúri koba búlbúllo kotan kinta-kan-to, ġatun nakilli tabiruġ ġaloa tara kotanan ba uwánún purrai kolaġ; kulla wal barun tolománún wal kaiyukan ta moroko koba.

27 Ġatun yakita ġaiya wal nanún Yinal ta kúri koba tanan uwollillún yareil loa kaiyu koa, ġatun killibinbin koa kauwál loa.

28 Ġatun kánún ba unni tara paipinún, na-uwa wokka-laġ, ġatun wokka-laġ kauwa kia-kia nurúnba wolluġ; kulla tanan uwánún paipai nurúnba wommunbillikanne-ta.

29 Ġatun noa wiya barun wakál parabol; Na-uwa kokuġ ta, ġatun yantin kúlai ta;

30 Paikullinún bara ba, nanún nura ġatun ġurránún nura nurun kinbiruġ wunál kátan paipai taba.

31 Yaki kiloa nura, nanún nura ba unni tara paikulliko, ġurulla ġaiya nura piriwál koba Eloi koba kátan papai taba.

32 Wiyan tuloa nurun baġ, Keawai unni willuġġél tetti-tetti kánún, yakita-ko ġoloin ba kánún.

33 Moroko ta ġatun purrai ta kánún wal waita uwánún, wonto ba keawai wal emmoúmba wiyellikanne unni tara keawai wal waita uwánún.

34 Ġatun yakoai nura nurabo, kauwa ba yantin ta nurúnba búlbúl matayel koa katéa-kún ġatun kuttawaiban koa katéa-kún, ġatun umillikéun koa katéa-kún ġali koba moron koba, ġatun yanti ta purreaġ ka paipinún ġati nurun kin.

35 Kulla pika kiloa yanti uwánún untoa purreaġ ka barun kin yellawan yintin ta yaki tin purrai ta.

36 Tumimilla nura, ġatun wiyellia yanti-katai to, ka-uwil koa nura murrarāġ kakilliko moron ko unti tara biruġ paikullinún wal ġatun ġarokilliko mikan tako yinal lako kúri koba ko.

37 Ġatun purreaġ ka wiyelliela noa murrūġ ka hieron la; ġatun noa uwa waita tokoi ta, ġatun yellawa noa bulkára ġiakai yitirra Elaión ka la.

38 Ġatun yantin bara kúri uwa ġorokan ta ġikouġ kinko hieron lako, ġurrulliko bon.

22

¹ YAKITA kakulla papai takillikanne nulai lebben korien koba, ġiak yittira Pathak.

² Ġatun bara piriwál hiereuko ġatun ġàrammateuko nukilliela búnkilli kolaġ bon tetti wirrilliko; kulla bára kinta kakulla kùri tin

³ Pulóġkulléun noa Thatánto murrug ka bon Iudathkin, tarai yitirra ġiakai Ithákariot, wakál noa dodeka kabirug.

⁴ Ġatun noa waita uwá, ġatun wiyelliela barun piriwál hiereunug ġat barun kapátin, yakoai noa ba ġakoyánún bon barun kin.

⁵ Ġatun pitál kakulla, ġatun bara wiya ġukilliko bon arguro.

⁶ Ġatun noa wiyai, ġatun mittilliela noa ġakomulliko bon barun kin, yakita bara ba konara waita ġaiya uwa.

⁷ Kakulla ġaiya purreaġ nulai lebben korien ta, yakita Pathak bunnúm wal ba tetti.

⁸ Ġatun noa yuka Peternug ġatun Ioannenuġ, wiyelliela, Yuriġ uwolla umulliko Pathak ta, ta-uwil koa ġéen.

⁹ Ġatun bara bon wiyá Wonta-ke ġéen umánún?

¹⁰ Ġatun noa barun wiyá, A! nauwa nura, yakita uwánún nura ba kokerá kariġ ka, unta ġaiya nurun wakállo kùriko wimbi-kaba-kan-to kokoin-kan-to nuġgurra uwánún nurun; wirrobulla bula bon murrug kolaġ kokerá kolaġ unta-ko pulóġkullinún noa ba.

¹¹ Ġatun wiyánún nura bon kokeratin, Piriwallo wiyán bin, Wonnug waiyakan takilligél, untoa baġ ba tanun Pathak ta emmoúmba katoa wirrobullikan toa?

¹² Ġatun nurun túġkaiyanún wal noa kauwál ta waiyakan wokka kaba wupitoara: unnug umulla.

¹³ Ġatan bara waita uwa, ġatun nakulla bara unni tara yantin ba wiya barun: ġatun bara upéa Pathak ta.

¹⁴ Ġatun yakita kakulla hóra ba, yellawa noa barán, ġatun dodeka ta apothol ta ġikouġ katoa.

¹⁵ Ġatun noa barun wiyá, Kauwál ta emmoúmba kotatoara takilliko unni Pathak ta nurun katoa, ta-uwil koa kurri-kurri tetti kolaġ ke baġ:

¹⁶ Kulla baġ wiyán nurun, Keawai wal baġ tanún unta-kál kabo ba kánún piriwál koba ka Eloi koba.

¹⁷ Ġatun noa mankulla wimbi, ġatun pitálma ġaiya noa, wiyelliela, Mara unni ġukillai koa nurabo:

¹⁸ Kulla baġ wiyán nurun, Keawai wal baġ pittánún yeai tabirug ampelo tabirug, kabo koa uwa-uwil piriwál koba Eloi koba tanan.

¹⁹ Ġatun noa mankulla arto ta, ġatun pitálma ġaiya noa, ġatun yiirbuġġa, ġatun ġukulla barun, wiyelliela, Unni ta emmoúmba murrin ġutoara nurun kin: umulla unni yanti ġurrulliko tia.

²⁰ Yantibo wimbi takilli birug yaréa ka, wiyelliela, Unni wimbi ta wiyatoara ta buġġaikál emmouġ kinbirug ġoroġ kiroapa nurun kai.

²¹ A! na-uwa, unni ta máttára ġikoúmba ġakoyelli-kan-to tia, emmouġ katoa ba takilligél laba.

²² Yuna bo ta wal noa uwánún Yinal kùri koba, yanti wiyatoara; yapallun unnoa kùri ġakoyelli-kan-to bon ba!

²³ Ġatun bara wiyellan barabo, ġan-to barun kinbirug-ko umánún ta unni.

²⁴ Ġatun koakillan bara barabo, ġan-ke kánún piriwál barun kinbirug.

²⁵ Ġatun noa wiya barun, Bara ta piriwál ethánékál koba katilléun bara; ġatun bara ta katillikan ġiakai yitirra murroġ-tai.

²⁶ Wonto nura ba keawai yanti kánún; wonto noa kurrikóġ nurun kinba, kámunbilla bon yanti mitti; ġatun noa piriwál kátan, yanti umullikan ta.

²⁷ Wonnug-ke kauwál unnug, niuwoa yellawan noa ba takilli ta, niuwoa umánún noa ba? wiya, unni ta noa yellawollin ba takilli taba? wonto bağ ba kátan nurun kinba yanti niuwoa ba umullikan ta.

²⁸ Nura ta emmoug kin minkéa emmoug ka ta numatoara:

²⁹ Ġatun ġutan nurun bağ kakilliko piriwálgél lako, yanti tia emmoúmba Biyuğbaito ġukulla tia;

³⁰ Ta-uwil koa nura ġatun pitta-uwil emmoug ka ta takilligél la emmoug ka ta piriwálgél la, ġatun yellawa-uwil yellawolligél la piriwál koba ka, wiyellin barun konara dodeka ta Ithárael koba.

³¹ Ġatun noa piriwálla wiyá, Ela Thimon, Thimon! ġurrulla, Thantánto noa wiyan bin mankilliko kirrai-kirrai koa biloa uma uwil yanti wiet kiloa:

³² Wonto bağ ba wiyelléun ġiroug kai ġurra-uwil koa bi; ġatun minki bi ba kánún, pirralmulla ġaiya barun bi kóti ta ġiroúmba.

³³ Ġatun noa wiya bon, Piriwál, kátan bağ unni mirigil uwolli kolağ ġikoug katoa ko jail kolağ ġatun tetti kakilli kolağ.

³⁴ Ġatun noa wiyá, Wiyan banuğ, Peter, keawai wal mukkaka ko tibbinto wiyánún unti purreağ ka, kurri-kurri ka bi ba ġakoyánún tia ġoro-ka ġimillin bi tia ba.

³⁵ Ġatun noa wiya barun, Yuka nurun bağ ba yinuğ korien, ġatun pika korien, ġatun tuğganóğ korien, wiya, nura minariğ lo? ġatun bara wiyá, Keawai.

³⁶ Wiya ġaiya noa barun, Wonto ba yakita unti, niuwoa ba yinuğkan, mamunbilla bon unnoa, ġatun yanti pika; ġatun niuwoa yirra korien, ġumunbilla kirrikin ġikoúmba, wakál koa noa ġukilli ko.

³⁷ Wonto bağ ba wiyan nurum, unni ta upatoara ka-uwil koa emmoug kin kakilliko ġiakai, Tumbitoara noa barun kin yarakai willuğ ka: kulla unni tara emmoug kin ba kakillinún goloin ko.

³⁸ Ġatun bara wiyá, Piriwúl, na-uwa unni tuloa buloara yirra. Ġatun noa wiya barun, Tantoa-bo-ta

³⁹ Ġatun noa uwa warrai koba, ġatun waita uwa uwolli kolağ bulkára kolağ Elaión ko la kako; ġatun ġikoúmba wirrobulli-kan wirroba bon.

⁴⁰ Ġatun uwa noa ba unta, wiya ġaiya noa barun, Wiyella, keawai koa nura pulóğkulli korien yarakai kolağ.

⁴¹ Ġatun noa waita uwa barun kinbiruğ yanti kiloa tunuğ koba pintia, ġatun waroğbugko upullin barán, ġatun wiyá,

⁴² Wiyelliela, Biyuğ, wiya bi unni wimbi manún emmoug kinbiruğ: yanoa emmoúmba kotellikanne ġiroúmba ta kámunbilla kakilliko.

⁴³ Ġatun paipéa wakál aġelo moroko kabiruğ pirrirmullin bon.

⁴⁴ Ġatun kirrinkan noa kanwálkan, wiyelliela noa pirriral butti; ġatun ġikoúmba kurrol upulléun barán purrai kolağ yanti kiloa komonba kauwál ġoroğ koba.

⁴⁵ Ġatun bouğkulléun noa ba wiyelli tabiruğ, ġatun uwa ġikoúmba tako wirrobul-likan tako, nakulla ġaiya noa barun birriki birriki minkikan,

⁴⁶ Ġatun noa wiya barun, Minariğ tin nura birrikin? Bouğkullia ġatun wiyella, uwéa-kun koa nura yarakai kolağ.

⁴⁷ Ġatun yakita wiyelliela noa ba, a! konara, ġatun noa yitirra ġiakai Iudath, wakál ta dodeka kabiruğ, uwa ġanka barun kin, ġatun uwa ġaiya noa papai Iéthu kin, búmbúmkakilliko.

⁴⁸ Wonto noa ba Iéthuko bon wiya, Ela Iudath! ġakoman binuğ Yinal kúri koba búmbuğgullito?

⁴⁹ Nakulla bara ba ġikoug kinba minnuğ-bulli kolağ, wiyabon bara, Ela piriwal! wiya, ġéen búntan yirra ko?

⁵⁰ Ġatun wakál barun kinbiruġ kunbuntéa wakál umullikan hiereu koba piriwál koba, ġatun kunbuntéa bon túġkaġ-keri ġurréuġ.

⁵¹ Ġatun Iéthuko noa wiyayelléun, ġatun wiyelliela, Kamunbilla nura unni. Gatun bon noa numa ġurréuġ ġatun turon bon uméa-kan

⁵² Wiya ġaiya Iéthuko barun piriwál hiereu koba, ġatun barun kapátin hieron koba, ġatun barun ġarrokal, uwa bara ġikouġ kin, Wiya, nura tia uwan yanti mankiye ko yarakaikan ta, yirrakan ġatun kotarakan?

⁵³ Kakulla baġ ba nurun kin yanti-katai purreaġ ka hieron ka, keawai nura tia manpa máttarro: wonto ba unni yakita ta katan nurúnba ġatun kaiyukan tokoi tako.

⁵⁴ Mankulla ġaiya bara bon, ġatun yutéa bon, mankulla ġaiya bon kokera ko piriwál koba kako hiereu koba kako. Gatun Peterko noa wirroba kalog kolaġ.

⁵⁵ Ġatun upilléun bara ba koiyuġ ko willi ka kokera, ġatun yellawa yantin, Peter ġaiya noa yellawa barun kin.

⁵⁶ Ġatun taraito murrakinto nakulla bon, yellawa noa ba koiyuġ ka ġatun pimmiella bon pirrallo, ġatun wiya, Unni noa kùri kakulla ġikouġ katoa.

⁵⁷ Ġatun noa ġakoiya bon, wiyelliela, Ela murrakin! keawai bon baġ ġimilli korien.

⁵⁸ Ġatun toanta taraito bon nakulla, ġatun wiyelliela, Gintoa ta yanti bo barúnba. Gatun noa Peterko wiyá, Kùri, keawaran baġ.

⁵⁹ Ġatun, yakita toanta, wakál hora ta yukita, taraito wiya pirralma wiyelliela, Yuna bo ta unni kuri kakulla ġikouġ katoa; kulla noa Galilaiakál.

⁶⁰ Ġatun noa Peterko wiyá, Ela kùri! keawai baġ ġurran yakoai bi ba wiyán. Ġatun wiyelliela noa ba, tanoa-kal-bo muk-kaka-ko ġaiya wiya tibbinto.

⁶¹ Ġatun noa Piriwál warkulléun, ġatun nakilléun bon Peternuġ. Ġatun Peterko noa ġurra wiyellita Piriwál koba, wiya bon noa ba ġiakai, Gikoyánun wal bi tia kurri-kurri tibbinto mukka ko wiyánun ġoro-ka.

⁶² Ġatun Peter noa uwa warrai koba, ġatun túġkilléun ġaiya noa kauwál.

⁶³ Ġatun bara kùriko mankulla bon Iéthunuġ béelma bon, ġatun bñnkulla bon.

⁶⁴ Ġatun munmin bara ba upéa bon, bñnkulla ġaiya bon bara goará, gatun wiya bon, wiyelliela, Wiyella bi, ġanto-ke bin bñnkulla?

⁶⁵ Ġatun kauwál-kauwál taraikan yarakai wiya bara ġikouġ kin.

⁶⁶ Ġatun purreaġ ba kakulla, kau-umullan ġaiya bara ġarrotai kùri koba, ġatun bara piriwál hiereu koba, ġatun bara ġarrammateu, ġatun yutéa ġaiya bon kau-umulligél lako barúnba tako,

⁶⁷ Wiyelliela, Kritht ta bi unni? wiyella gearun. Ġatun noa wiya barun, Wiyánun nurun baġ ba, keawai ġaiya wal nura ġurránun:

⁶⁸ Ġatun wiyánun nurun baġ ba, keawai wal nura wiyaiyellinún tia, keawai wal nura tia wamunbinun.

⁶⁹ Kabo noa Yinal kùri koba yellawánun túġkaġ ka kaiyukan ta Eloi koba ka.

⁷⁰ Wiya ġaiya bara yantinto, Yinal ta bi unni Eloi koba? Gatun noa wiya barun, Wiyánun nura ġatoa ta unni.

⁷¹ Ġatun bara wiya tantoa ta, Yanoa gearun kin ġurrullikanto taraito? kulla géen ġurra géebo kurraka kabiruġ, ġikouġ kinbiruġ kóti kabiruġ.

23

¹ ĠATUN bara yantin konara bouġkulléun, ġatun yutéa bon Pilato kin.

² Ġatun bon bara pirralma, wiyelliela, Ġurra géen bon unni ġakoyelliela noa ba barun kùri willuġġél, ġatun wiyelliela, yanoa ġuki yikora tullokkan Kaitharinuġ, wiyelliela, niuwoa-bo-ta Kritht ta wakál ta Piriwál.

3 Ġatun Pilato-to wiya bon, wiyelliela, Ġa ġintoa ta Piriwál kátan barúnba Iudaiói koba? Ġatun noa wiyayelléún bon, ġatun wiyá, Ġintoa ta wiyán.

4 Wiya ġaiya noa Pilato-to barun piriwál hiereu ġatun barun kúri, Keawai baġ ġurra pa yarakai unti kúri ka.

5 Ġatun bara bukka-buttibuġkóa, wiyelliela, Pirralman noa barun kúri wiyellin, yantin ta Iudaia ka, Galilaia tinto unti kolaġ.

6 Ġurra noa ba Pilato-to Galilaia ka, wiya noa, Unni kúri Galilaiakál?

7 Ġatun ġurra noa ba Herodúmba-kan noa wottaikan, yuka bon noa Herod kinko, yakita ġaiya niuwoabo kakulla Hierothalem ka.

8 Ġatun nakulla bon noa ba Herodto Iéthunuġ, pitál ġaiya noa kátan kauwál, kulla noa natelli ba bon yuraki tabiruġ, kulla noa ġurra kauwállan ġikouġ kinba; ġatun nakilliko tarai umatoara ġikouġ kai.

9 Wiya ġaiya bon noa wiyellikanne kauwál-kauwál; wonto noa ba keawai wiyelli pa bon.

10 Ġatun bara piriwál hiereu ġatun bara ġarammateu ġarokilliela, ġatun pirral-mulliela bon kauwál.

11 Ġatun Herod katoa ba bara wuruwai koba ġurramaigá bon bara, ġatun béelma bon, ġatun wuda bon konéin to kirrikin to, ġatun yukéa-kan bon Pilato kinko.

12 Ġatun unta purreaġ ka wakál la, Pilato ġatun Herod kóti bula umullan: yakita unta kakillan bula bukkakan bula-bo.

13 Ġatun Pilato-to noa kau-wiya noa ba barun piriwál hiereu, ġatun barun piriwál, ġatun barun kúri,

14 Wiya ġaiya barun, Mankulla nura bon unni kúri eummouġ kinko yanti wakál noa ġakoya-uwil ba kúri; ġatun, a! ġurulla, nuiya ta bon baġ unni mikan ta nurun kin keawai baġ ġurrapa yarakai ġikouġ kin, ġinoa-tara tin pirralma bon nura:

15 Keawaran, keawai Herodto: kulla baġ yuka nurun ġikouġ kin; ġatun nauwa, keawai ġali tin tetti korien noa kánun.

16 Wélkorinùn wal bon baġ, ġatun wamunbinún ġaiya bon.

17 (Kulla noa buruġbuġġánun wal wakál yakita ta takillikan ne ta.)

18 Ġatun bara kaaibulléún wakála purawai, wiyelliela, Yuriġ unni kúri; ġatun buruġbuġgulla bon Barabbanuġ ġearun kinko:

19 (Ġali noa wakál wuruwai tin kokerá ġatun búnkilli tin tetti tin wúnkulla bon jail ka.)

20 Koito noa ba Pilato-to kotelliela buruġbuġgulliko bon Iéthunuġ, wiyéa ka barun.

21 Wonto bara ba wiyá, wiyelliela, Buwa bon tetti, buwa bon tetti.

22 Ġatun noa barun wiya yukita ġoro-ka, Minariġ tin? minariġ noa yarakai umá? keawai baġ ġurrapa taraikan ġikouġ kin ġaloa kolaġ búnkilli kolaġ tetti wirrilliko; wélkorinùn wal bon baġ, ġatun wamunbinùn bon.

23 Ġatun bara tanoa-kál-bo pulli kakulla kauwál, wiyelliela, búwil koa bon tetti. Ġatun pulli barúnba ġatun barúnba piriwál hiereu pirral kakulla.

24 Ġatun Pilato-to noa wiyá, ka-uwil koa yanti wiya bara ba.

25 Ġatun noa bon buruġbuġġa barun kin unni bon wuruwai tin ġatun búnkilli tin tetti tin wúnkulla bon jail ka wiyatoara barúnba; ġatun noa bon Iéthunuġ wamunbéa barun kin.

26 Ġatun yutéa bon bara ba yuriġ, mankulla ġaiya bara wakál Thimónnuġ Kureniakál ta, tanan uwolliela koruġ tin, ġatun wupéa bara ġikouġ kin taligkabillikanne, kurri-uwil koa noa willuġ tin Iéthu katoa.

27 Ġatun wirroba bon bara kauwállo konaro, ġatun bara nukuġ-ko, túġkilliela ġatun minki kakilliela ġikouġ kai.

28 Wonto noa ba Iéthu warkulléun barun kai koba, wiyá, Yináلكun Hierotilalemkálin, túġki yikora emmouġ kai, wonto ba túġkillia nura nurunbo, ġatun nurun kaiko wonnai tara ko.

29 A! na-uwa, purreuáġ kariġ tanan uwollinún, yakita unta wiyánún bara ba, Murrárúġ bara wonnai korien, ġatun unnuġ tara pika keawai pórkulli korien, ġatun paiyil keawai pittelliko.

30 Yakita ġaiya bara wiyellan bulkára kariġ, Puntimullia ġearun kin, ġatun yúnko ko, Wutilla ġearun.

31 Ġatun uwollinún bara ba unni tara kúlai ta kiruġ ka, minnuġ banún wal kúlai ta turrál la?

32 Ġatun unnuġ bula taraikan yarakai willuġ, yutéa ġikouġ katoa wúnkilliko tetti wirrilliko.

33 Ġatun uwa bara ba unta ko, ġiakai yitirra Kalábary, unta ġaiya bara búnkulla bon ġatun bulun yarakai bula, wakál ta túġkaġ-keri ka ġatun tarai ta wunto-keri ka.

34 Wiya ġaiya noa Iéthuko, Biyuġ, kámúnbillia barun, kulla bara keawai ġurra korien umulli ta. Ġatun toinbillan bara kirrikin ġikoumba, ġatun wupillan woiyo.

35 Ġatun bara nakilliela ġarokito. Ġatun bara piriwál yantibo barun katoa béelmulliela, wiyelliela, Miromá noa taraikan; miromabunbillia bon ġikouġ kóti, wiya noa ba Kritht ta, ġirimatoara Eloi-úmba.

36 Ġatun bara militiko béelma bon, uwolliela ġikouġ kin, ġatun nupilliela bon aket,

37 Ġatun wiyelliela, Wiya bi ba piriwál Iudaioi koba, miromullia bi ġintoabo kóti.

38 Ġatun upulléun wakál upatoara wokka ka ġikouġ kin pulli Hellenik koba, ġatun Latin koba, ġatun Hebáraio koba, ġiakai, Unni ta Piriwál Iudaioi koba.

39 Ġatun wakállo yarakai bulun kinbiruġ-ko, kakilliela ba kúlai ta, béelmulliela bon, wiyelliela, Wiya bi ba Kritht ta, miromullia bi ġintoabo ġatun ġearun.

40 Wonto ba taraito wiyayelléun, koakilliela bon, wiyelliela, Keawai bi kinta korien Eloi kai, ġatun ġintoa ta kátan wakál la umatoara?

41 Ġatun ġalin yakita murráráġ umá; yaki tin ġalin kai umatoara tin: wonto noa ba ġali kúriko, keawai noa yarakai umá pa.

42 Ġatun noa wiya Iéthunuġ, Piriwál, ġurrulla bi tia, uwánún ġaiya bi ba piriwálgél lako ġirouġ ka tako.

43 Ġatun noa Iéthuko wiya bon, Yuna bo ta wal baġ wiyán ġirouġ, Unti buġgai purreuáġ ka kánún bi tia emmouġ katoa Parádeith ka tako.

44 Ġatun yakita kakulla hora ka hekto ta, tokoi ta kakulla yantin ta purrai ta katéa ka hóra kako nain tako.

45 Ġatun punnál ta tokoi kakulla, ġatun kirrikin ta hieron kako yiirkulléun búlwa koa.

46 Ġatun noa ba Iéthuko kaaibulléun wokka wiya noa, Biyuġ, wunún baġ emmoumba marai ġirouġ kin máttára; ġatun wiyelléun noa ba unni, wúnkulla ġaiya noa marai

47 Yakita ġaiya noa ba kenturionko nakulla unni umatoara, pitálma noa Eloiúġ, wiyelliela, Yuna bo ta wal murráráġ unni kúri.

48 Ġatun bara yantin kúri uwa nakilliko ġala ko umatoara ko, wirrilléun bara wapara, ġatun willuġbo bara uwa.

49 Ġatun yantin ġikoumba kóti ta, ġatun bara nukuġ wirroba bon Galilaia kabiruġ, ġarokéa kalog ka, nakilliela unni tara.

⁵⁰ Ġatun kakulla wakál kùri, ġiakai yitirra Yotheb, wiyellikan kátan; murràràġ kakillikan, ġatun tuloa kakillikan:

⁵¹ Ġali keawai noa pitál korien barúnba ko wiyellikanne ko ġatun barúnba umatoara ko; Arimathéakál noa, wakál ta kokera Iudaioi koba; niuwoa ba mittilliela piriwál lako Eloi koba kako.

⁵² Unni noa uwa Pilato kin, bon wiyelliko murrin ko Iéthu koba ko.

⁵³ Ġatun noa mankulla barán, ġatun muġgama kirrikin ta, ġatun wúnkulla tulmun ta umatoara tunuġ ta; keawai ba unta kùri wúntelli ta.

⁵⁴ Ġatun unta purreàġ ka tupoi-tupoi-kanne-ta, ġatun papai kakulla thabbat ta.

⁵⁵ Ġatun bara nukuġ uwa ġikouġ katoa Galilaia kabiruġ wirroba yukita, ġatun nakulla tulmun, yakoai ba wúnkulla murrin.

⁵⁶ Ġatun bara willuġbo, ġatun mankulla aromata ġatun mura; ġatun koréa purreàġ ka thabbat ta, yaki tin wiyatoara tin.

24

¹ YAKITA kakulla puneàġ ka yukita thabbat biruġ ka,ġoiokan ta, uwa bara unti ko tulmun tako, mankillin aromata umá bara ba, ġatun taraikan uwa barun katoa

² Ġatun bara nakulla tunuġ umatoara kurrai-kurrai biruġ kurraka ko tulmun tabiruġ.

³ Ġatun bara uwa murrariġ, ġatun keawai bara na korien murrin ta Piriwál koba Iéthu koba.

⁴ Ġatun yakita kakulla, kotelliela bara ba ġe tin, a! buloara kùri bula ġarokéa barun kin killibinbin kaba kirrikin taba,

⁵ Ġatun bara ba kinta kakilliela, ġatun wúnkulliela barúnba ġoara baran purrai tako, wiya bula barun, Minariġ tin nura nakillin moron-kan ta unti tetti-tetti ka?

⁶ Keawai noa unti, kulla noa waita ka ba bouġkulléún: ġurrulla nura yanti wiya nurun noa ba, yakita noa ba kakulla Galilaia ka,

⁷ Wiyelliela, Yinal ta kùri koba wunún wal bon máttára yarakai-willuġ koba ka, ġatun búnnún wal tetti, ġatun purreàġ ka tarai ka kúmba-ken bouġkullia kánún noa.

⁸ Ġatun ġaiya bara kotelliela ġikoúmba wiyelli tara,

⁹ Ġatun willuġbo bara uwa tulmun tabiruġ, ġatun wiya unni tara barun kin dódeka ta, ġatun barun yantin ta.

¹⁰ Ġala bountoa Mari-ko Magdalakálin-to, ġatun bountoa Ioanna-ko, ġatun bountoa Mari-ko tunkan-to Yacóbo-úmba-ko, ġatun taraikan-to bara nukuġ-ko barun katoa, wiya unni tara barun apotholnuġ.

¹¹ Ġatun bara ba wiyelli tara kakulla barun kin yanti kiloa ġakoyelli tara, ġatun bara keawai ġurraiyeelli pa barun.

¹² Peter ġaiya noa ġarokéa, ġatun murra tulmun tako; ġatun woinkulliela barán, nakulla noa kirrikin wuntoara pitaka, ġatun waita noa uwa, kotelliela unni tara kátan ba.

¹³ Ġatun yakita purreàġ ka yantibo, buloara-bula barun kinbiruġ uwa kokerá kolaġ, ġiakai yitirra Emmaou, yakita kaloġ Hierothalem kabiruġ purloġ hekékonta ta.

¹⁴ Ġatun bara wiyellan unni tara kakulla ba.

¹⁵ Ġatun yakita kakulla, wiyelliela ba, ġatun kotelliela bara ba, Iéthu noa niuwoabo uwa papai barun kin, ġatun uwa barun katoa.

¹⁶ Wonto ba ġaikuġ barúnba tullamá, ġimilli korien koa bara bon.

¹⁷ Ġatun noa wiya barun, Minariġ, nura unni tara wiyellan, uwollin nura ba, ġatun minki kátan?

18 Ġatun wakál bulun kinbiruġ, ġiakai noa yitirra Kleopa, wiyayelléun, wiyelliela bon, Ġintoa bo ta wakál ġowikan Hierothalemkál, ġatun keawai unni tara ġurrapa kakulla ba unti tara purreáġ ka?

19 Ġatun noa wiya barun, Minariġ-ke unni wonnuġ? Ġatun bon bara wiyá, Gikouġ kin Iéthu kin Nadharetkál unni kakulla propet ta kaiyukan umulliko ġatun wiyelliko mikan ta Eloí koba kin, ġatun yantin ta barun kin kúri ka:

20 Ġatun yakoi bara ba piriwál hiereu, ġatun ġearúnba piriwál kariġ wúnkulla bon wiyayelliko tetti kolaġ, ġatun bara bon búnkulla tetti.

21 Wonto ġéen ba kota niuwoa miromulliko Itháraelnuġ: ġatun yantin unni tara ba, unni buġġai kúmba-ken-ta kátan unnoa tara umatoara biruġ

22 Kauwa, tarai bara nukuġ ġearúnba konara biruġ kota bunbéa bala ġearun, bara goiokéen kátan tulmun ta:

23 Ġatun keawai bara ba na pa ġikoúmba murrin, uwa ġaiya bara, wiyelliela, nakéun bara natoara aġelo kariġ koba wiya moron noa kakulla.

24 Ġatun taraikan barúnba ġearun kinba uwa tulmun kolaġ, ġatun nakulla yanti bara nukuġko wiya; keawai bon bara na korien.

25 Wiya ġaiya noa barun, A! woġkál nura, ġatun pirriral búbúl ġurrulliko yantin ta wiyatoara bara ba propet to!

26 Keawai noa Kritht kámünġinbia ta umatoara ba unni tara, ġatun uwolliko kirrikin kolaġ ġikouġ ka tako?

27 Ġatun kurri-kurri Mothe ko noa ba wiya, ġatun yantin to propet kariġ ko, ġurrabunéa ġaiya noa barun unnoa tara upatoara biruġ ġikouġ kai.

28 Ġatun bara papai uwa unta kolaġ kokerá kolaġ, unta kolaġ bara: ġatun noa puntelliela kaloġ kolaġ.

29 Wonto bara ba pirralma bon, wiyelliela, Kauwa ġearun katoa; kulla wal yaréa kakillilin, ġatun purreáġ ta waita uwollilin. Ġatun noa uwa murrariġ kakilliko barun katoa.

30 Ġatun yakita kakulla, yellawa noa ba barun katoa takilliko, mankulla noa arto, ġatun pitálma noa, ġatun yirbuġġa, ġatun ġukulla ġaiya barun.

31 Ġatun ġaikouġ barúnba buġkulléun, ġatun ġimilléun ġaiya bara bon; noa ġati kakulla barun kinbiruġ.

32 Ġatun bara wiyellan barabo, Wiya, ġearúnba búlbúl winna ba ġearun kinba ko murrug kaba ko, wiyelliléun noa ba ġearun katoa, ġatun ġurrabunbéun noa ba ġearun upatoara ta?

33 Ġatun bouġkulléun tanoa-kál-bo ġatun willuġ ba kakulla Hierothalem kolaġ, ġatun nakulla barun hendeka ta, ġatun barun taraikan barun katoa,

34 Wiyelliela, Bouġkulléun bo ta yuna Piriwál ta, ġatun paikulléun Thimon kin.

35 Ġatun bara wiya unni tara upatoara yapiġ koa, ġatun ġimilléun bara bon yirbuġġulliela noa ba arto.

36 Ġatun bara ba wiyelliela, Iéthuko noa niuwoabo ġarokéa willi ka barun kin, ġatun wiya barun noa, Pitál nura kauwa.

37 Wonto bara ba pulul-pulul kakulla ġatun kinta-kan, ġatun kotelliela bara marai ta bara nakulla.

38 Ġatun noa wiya barun, Minariġ tin nura kinta kátan? ġatun minariġ tin nurúnba búlbúllo kotan?

39 Nauwa tia máttára emmoúmba, ġatun yulo emmoúmba, Gatoa bo: numulla tia, ġatun nauwa; kulla keawai marai koba purriuġ korien ġatun tibun korien, yanti nakulla nura tia ba emmoúmba.

40 Ġatun wiya noa ba unni, túġumbéa barun noa ġikoúmba máttára ġatun yulo.

⁴¹ Ġatun keawai bara ba ġurra pitál ko, ġatun kotelliko, wiya noa barun, Wiya, nuruúnba kunto unti?

⁴² Ġatun bara bon ġukulla pundol koyubatoara makoro biruġ, ġatun pundol nuparai kabiruġ.

⁴³ Ġatun noa mankulla, ġatun takulla barun kin mikan ta.

⁴⁴ Ġatun noa wiya barun, Unni tara wiyellikanne-ta wiya nurun baġ ba, kakulla baġ ba nurun katoa, yantin koa ka-uwil kakilliko upatoara wiyellikanne-ta Mothé-úmba, ġatun barun ba propet koba, ġatun tehylim kaba, emmouġ kai.

⁴⁵ Ġurrabunbéa ġaiya noa barun, ġurra-uwil koa bara upatoara ta;

⁴⁶ Ġatun wiya noa barun, Yaki upatoara, ġatun yaki murrarag ta Kritht ko ġikouġ kakilliko tetti ko, ġatun bouġkulliko kúmba-ken-ta purreag ka tetti kabiruġ:

⁴⁷ Ġatun wiyabunbi-uwil koa minkikanne-ta ġatun warekullikanne-ta yarakai umullikan ko ġikouġ katoa biruġ yitirra biruġ yantin ta konara, kurri-kurri kabiruġ Hierothalem kabiruġ.

⁴⁸ Ġatun nura nakillikan katan ġali tara ko.

⁴⁹ Ġatun, ġurrulla, wupin baġ nurun kin wiyatoara emmoúmba koba Biyuġbai koba: wonto nura ba minkéa kokerá Hierothalem ka, kaiyu koa nurun kauwál búlwára tin.

⁵⁰ Ġatun yutéa noa barun kaloġ kolaġ Bethany ka bo, ġatun noa wupiléun máttara ġikoúmba wokka-laġ, ġatun pitálma noa barun.

⁵¹ Ġatun yakita kakulla, yaki pitálmulliela noa ba barun, mantilléun ġaiya bon barun kinbiruġ, ġatun kurréa bon wokka-laġ moroko kako.

⁵² Ġatun bara bon murrarag koyelliela, ġatun willuġ ba kakulla Hierothalem kolaġ kauwál-kan pitál-kan:

⁵³ Ġatun kakilliela murrug hieron ka, murrarag wiyelliela ġatun pitálmulliela bon Eloinuġ.

AMEN.